

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

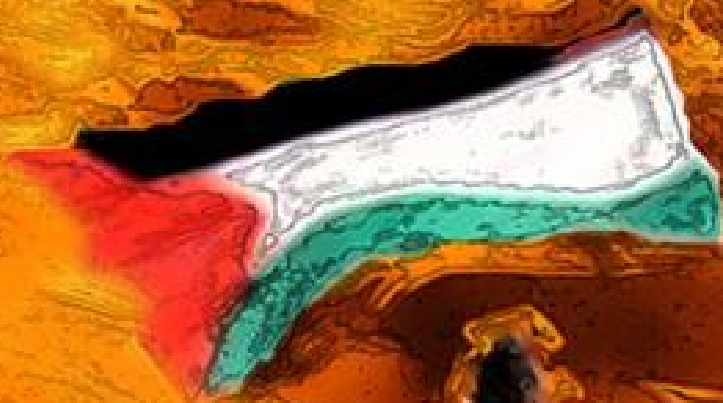
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

emegin sanatı

Bizim sanatımız, toplumsal kavgamızın bir parçasıdır. B. BRECHT

Aylık Sosyalist Sanat E-Dergisi Yıl:8 Sayı:159 15 Ağustos 2014

EMEK VERENLER / İÇİNDEKİLER

A.KARABAĞ	BÜLENT AYDINEL	İRFAN SARI	N.YALÇINKAYA	TAN DOĞAN
ADİL OKAY	CEM EREN	LÜTFİYE BOZDAĞ	NEVİN KOÇOĞLU	TEMEL DEMİRER
ADNAN DURMAZ	ERCAN CENGİZ	MELİH COŞKUN	ÖZER GENÇ	VİLDAN SEVİL
A. TAHSİN ÇINAR	ERDEN ERDEMER	MERİÇ AYDIN	ÖZLEM KESKİN	YAŞAR DOĞAN
BEKİR KOÇAK	HALDUN HAKMAN	M. ERTURAN	SEMA LALE	YUSUF DEĞİRMENCİ
BURCU TÜRKER	HAMZA İNCE	MUSA SU	S.ERARSLAN	ALİ ZİYA ÇAMUR
	HIDİR KARAKUŞ	NECİP TIRPAN	SİBEL ÖZBUDUN	
İçindekiler	Ne Bir Eksik Olsun Ne Fazla		Ayla Denizin Seranadı	İnadına Sevdim
2	ABDULLAH KARABAĞ		ADİL OKAY	HIDİR KARAKUŞ
Sunu	Şiir		DENEME	Şiir
ADNAN DURMAZ	24		38	55
3	Sütümü Helal Etmem		Düşük	Olmaz Rengi Ölümün
Bu Sayının Savsözü	NEOMETTİN YALÇINKAYA		ALİ ZİYA ÇAMUR	BURCU TÜRKER
MEHMETASLAN	ÖYKÜ		Şiir	Şiir
4	25		40	56
Simya	Şiir Gelinlik Beğenmiyor		Bir Beton Tabut	Şiirlerin Şairleri Şairlerin Şiiri
ADNAN DURMAZ	SEMA LALE		MUAMMER ERTURAN	TEMEL DEMİRER
Şiir	Şiir		Şiir	İNCELEME
5	27		42	57
Gölcük	Ölümler Aramda Duvar Yok		Suskun	Karın Tokluğuna
TAN DOĞAN	ERCAN CENGİZ		HAMZA İNCE	MERİÇ AYDIN
Şiir	Şiir		Şiir	Şiir
14	28		42	66
Zamana Değirmeler	Çöz İpini Kelimelerin		Ah İbrahim	Gövdesiz Marazlanma Sen Kimsin
BÜLENT AYDINEL	MELİH COŞKUN		VİLDAN SEVİL	ERDEN ERDEMER
Şiir	Şiir		ÖYKÜ	Şiir
15	30		43	67
Zerrin Uykusu	Ahlaksız Teklif		Klasik Şiir	DİZELERDE "ŞİİR VE ŞAİR"
NEVİN KOÇOĞLU	ÖZLEM KESKİN		HASİBE AYTEN	A.Z. ÇAMUR
Şiir	ÖYKÜ		Şiir	DERLEME
16	31		46	68
Beritan	Uyanmayacak Bu Şehir		Bomba	Yaşam ve Sanatta
YUSUF DEĞİRMENCİ	MUSA SU		ÖZER GENÇ	BİR AYIN İZDÜŞÜMÜ
Şiir	Şiir		Şiir	HABERLER/ANMALAR
17	33		47	69
Reşan Anne	Gölge Tutarken El		Bugün Adnan Yücel'le	Döनेcekleri Beklerken
İRFAN SARI	HALDUN HAKMAN		Konuşacağız	MAHMUD DERVİŞ
ÖYKÜ	Şiir		SİBEL ÖZBUDUN	ÇEVİRİ Şiir
18	34		MAKALE	88
Roj Baş	Barış Koyun Çocukların Adını		48	Haykıracığım
AHMET TAHSİN ÇINAR	SERKAN ERARSLAN		Yutkunamayanlar	SAMİH EL KASIM
Şiir	Şiir		CEM EREN	ÇEVİRİ Şiir
21	35		Şiir	89
Kaptansın	Her Vaktin Bir Cinayeti Var		51	Çarmıha Gerilmiş
YAŞAR DOĞAN	BEKİR KOÇAK		Bir Sanat Emekçisi C.	TEVFIKEL ZEYYAT
Şiir	Şiir		Kocagöz	ÇEVİRİ Şiir
23	36		LÜTFİYE BOZDAĞ	90
Özlem	Ne Kadar Uzaktan		SÖYLEŞİ	Şiir Sıcığı
NECİP TIRPAN	Bakarsanız		52	ALİ YÜCE
Şiir	ADNAN DURMAZ		Şiir	Şiir
23	DENEME		92	
37				

BEŞ KİŞİ OKUYACAKSA BİLE BU YAZDIKLARIMI TARİH BUNU NOT DÜŞSÜN

ONLARLA BİZİM TEMEL FARKLILIĞIMIZ: BABALARININ PARALARIYLA -bizimle kıyaslanınca- KRALLAR GİBİ YAŞADILAR. TATİLLERİNE GİTTİLER. BOL BOL SEVGİLİ DEĞİŞTİRDİLER. GÜNLÜK TAKILDIKLARI BARLAR OLDU: ORALARDA DEVRİM, SOSYALİZM SEANSLARINDA TRANSA GELİP HAYKIRDILAR... BİR TÜRLÜ MUTLU OLAMADILAR... BİR TÜRLÜ KENDİ YALNIZLIKLARINDAN DIŞARI ÇIKAMADILAR... KENDİ KENDİLERİNE KİRLİ BİRER TUT SAKTILAR VE BU TUT SAKLIĞIN AĞRISINI, SANCISINI, KÜSKÜNLÜĞÜNÜ, KABUKLARININ İÇİNİ YAZDILAR... MAKİNA DİŞLİLERİNİ, EL KAPILARINI, İTİLİP KAKILMAYI, İŞSİZLİĞİ, AÇLIĞI VE TOPRAĞI VE TOPRAK ADAMLARININ YÜZLERİNDE ÇİZİLİ KADİM KİTAPLARI BİLMEDİLER...

BİZE GELİNCE: EN ZOR KOŞULLARDA DOĞUP RASTLANTISAL BÜYÜMÜŞ, SU SUZ YABAN AĞAÇLARI, ALIÇLAR GİBİYDİK... YAŞAMIMIZ, ÖNCELİKLE KİŞİSEL YANI AĞIR ACILARLA DOLU OLMA SINA RAĞMEN, BAŞKALARININ YARASINA KANAMAK, BAŞKALARI İÇİN AĞLAMAK, BAŞKALARI İÇİN MAHPUSLAR ESKİTMEK, ASILMAK, SÜRÜLMEK VE BAŞKALARI DEDİĞİM İNSANLARIMIZ VE DÜNYANIN TÜM EZİLENLERİNİ YAZMAK, BİZİM İŞİMİZ VE SUÇUMUZ OLDU... DÜNYANIN DÖRT YANINDA BİZDEN OLANLAR, YAZDIKLARI, SÖYLEDİKLERİ İÇİN MAHPUSLARDA ÇÜRÜTÜLDÜ. KURŞUNA DİZİLDİ. SÜRGÜNLERDE ÖLDÜ...

BİZDEN OLANLAR, KENDİ SIKINTILARINI, AŞKLARINI, YARALARINI YAZARKEN BİLE BAŞKALARININ ACILARIYLA ORTAK YANLARINDAN BÜYÜTTÜLER SANATLARINI.

İŞTE ONLARLA BİZİM TEMEL FARKLILIĞIMIZ BUDUR.
ADNAN DURMAZ

BEŞ KİŞİ OKUYACAKSA BİLE BU YAZDIKLARIMI TARİH BUNU NOT DÜŞSÜN:

ONLARLA BİZİM TEMEL FARKLILIĞIMIZ: BABALARININ PARALARIYLA -bizimle kıyaslanınca- KRALLAR GİBİ YAŞADILAR. TATİLLERİNE GİTTİLER. BOL BOL SEVGİLİ DEĞİŞTİRDİLER. GÜNLÜK TAKILDIKLARI BARLARI OLDU: ORALARDA DEVRİM, SOSYALİZM SEANSLARINDA TRANSA GELİP HAYKIRDILAR... BİR TÜRLÜ MUTLU OLAMADILAR... BİR TÜRLÜ KENDİ YALNIZLIKLARINDAN DIŞARI ÇIKAMADILAR... KENDİ KENDİLERİNE KİRLİ BİRER TUT SAKTILAR VE BU TUT SAKLIĞIN AĞRISINI, SANCISINI, KÜSKÜNLÜĞÜNÜ, KABUKLARININ İÇİNİ YAZDILAR... MAKİNA DİŞLİLERİNİ, EL KAPILARINI, İTİLİP KAKILMAYI, İŞSİZLİĞİ, AÇLIĞI VE TOPRAĞI VE TOPRAK ADAMLARININ YÜZLERİNDE ÇİZİLİ KADİM KİTAPLARI BİLMEDİLER... BİZE GELİNCE: EN ZOR KOŞULLARDA DOĞUP RASTLANTISAL BÜYÜMÜŞ, SU SUZ YABAN AĞAÇLARI, ALIÇLAR GİBİYDİK... YAŞAMIMIZ, ÖNCELİKLE KİŞİSEL YANI AĞIR ACILARLA DOLU OLMASINA RAĞMEN, BAŞKALARININ YARASINA KANAMAK, BAŞKALARI İÇİN AĞLAMAK, BAŞKALARI İÇİN MAHPUSLAR ESKİTMEK, ASILMAK, SÜRÜLMEK VE BAŞKALARI DEDİĞİM İNSANLARIMIZ VE DÜNYANIN TÜM EZİLENLERİNİ YAZMAK, BİZİM İŞİMİZ VE SUÇUMUZ OLDU... DÜNYANIN DÖRT YANINDA BİZDEN OLANLAR, YAZDIKLARI, SÖYLEDİKLERİ İÇİN MAHPUSLARDA ÇÜRÜTÜLDÜ. KURŞUNA DİZİLDİ. SÜRGÜNLERDE ÖLDÜ... BİZDEN OLANLAR, KENDİ SIKINTILARINI AŞKLARINI YARALARINI YAZARKEN BİLE BAŞKALARININ ACILARIYLA ORTAK YANLARINDAN BÜYÜTTÜLER SANATLARINI.. İŞTE ONLARLA BİZİM TEMEL FARKLILIĞIMIZ BUDUR...

Adnan Durmaz

BU SAYININ SAVSÖZÜ

Yaratıcılığın kaynağı, gürül gürül akan yaşam, durmadan dönen tarihin tekerleğidir. Bir sanat ürününün gerçekten kalıcı olması için her şeyden önce gerçekçi olması gerekir. İnsan duygumunu ve insanın geçirdiği duyguları örgütlerken sanat, topluma ayna olur, ışık tutar. Sanatçı da doğal olarak, insanın manevi yanının önderi, "insan ruhunun mimarı" olmak durumundadır. Üretiminde gerçeği kılavuz edinir. Ama bunu salt gerçeklik olarak değil, devrimci gelişimi sürecinde yaşamı tanıyıp yansıtarak yapmalıdır. Ancak böyle bir sanatçı, emekçilerin sosyalizm donanımını edinmelerini ve onların ideolojik dönüşümlerinin sağlanması görevlerini birleştirebilirler. Kerte kerte yükseltilebilir bilinçle, sanatsal yaratımdan kaynaklı sanatın tadına vardırarak, sanatsal hazzı tattırabilir. Ve ancak böyle bir sanatçı insan ruhunun mimarı olabilir.

Emperyalizmle, ezilen halklar arasındaki mücadele, sanat alanına da yansıyor. Proletaryanın ideolojisiyle donanmış ve geleceği temsil eden; kalem, fırçasını, müziğini vb. dünyayı değiştirmek, yeniden kurmak ideali için kullanan; ürettikleriyle bir yandan halkın bilincini geliştirirken, bu gelişmeye koşut sanatsal hazzı da tattırabilen sanatçılar doğmuştur. Bu örgütlü düşünceleri doğrultusunda pratik örgütleyebilen, sosyalist gerçekliği rehber edinen devrimci sanatçıdır. Hangi sınıfsal kökenden gelirse gelsin, beynini, yaratıcılığını proletaryanın ve ezilen halkların kurtuluşu; sınıfsız toplum ideali uğruna kullanan ve bu uğurda örgütlenmeye bizzat katılan, bedel ödemeye hazır sanatçı, devrimcidir. Devrimci sanatçı, bir yandan tüm bunları yaparken, öte yandan da yaşanan gerçekliğin ona sunduğu sınırsız yaratım koşullarını değerlendirerek, devrimci sanatı burjuva sanata karşı savunarak alternatif olduğunu ortaya koymak ve sanatını geliştirmek durumundadır. Devrimci sanatın doruklarına ulaşmış nice sanatçılar bunu başarabilmişlerdir. Ancak, onların açtığı yoldan, onların bıraktığı yerden devrimci sanatı daha da ilerilere götürmek gerekir.

MEHMET ASLAN

Tavir Dergisi / 6. Sayı / 1991

SİMYA / Adnan DURMAZ

Başka gözlerinle bak akıp giden aleme
Başka gözlerinle bak taşa ve altuna
Evrenin tüm tarihi saklı gözünün kıyısından
yorgun yanaklarına inen bir damla yaşta
Ve uykusuz gözleri bir lapak kan olan dai
Aşka dair en büyük simyayı saklamakta
O kızartı doğan ve batan bir güneş gibi

Biliyorum az sonra gitmen gerekir
Başka bir iklim olmayacak atını ılgarlayıp ayrıldığıın
Bulutları toynaklayarak koşan küheylan
Hüznü satırlara döken kalemin kanı
Ve dardağan olmuş şehirler
Rüzgârda uçuşan kanlı pankartlar
Yağmacılar talancılar cellâtlar
Ki sana andacım olsun oradan geçen rüzgâr
Ben senin kalbinden sökülen şafağım
Yaralıyken zordayken faka düşmüşken
Beni mutlaka anımsa

Bana yüreğinle bak
Değilse bir daha gördüğünde
Tanıman mümkün olmayacak kadar
suretim acılardan değişmiş olacak

Bana yüreğinle bak
O zaman silemez zaman
Yüzümüze balyozla dövülen şiiri
Kalbimize umutla diktiğimiz bayrağı

Hoşça kal
Yüzünde şarapnel asminleri açan şaki
Gözlerine gökyüzünün düştüğü
Bulutların kanını sildiği yerde
Hüzün aç bir kurt gibi ulurken aya karşı
Başka bir ıssız kazmaya devam edeceğim bilesin
Sevdanın çağlanını ışığa taşımak için
Hoşça kal

Dante'nin cennetinden kaçmış yedikçe acıkan kurt
Uluyor hayatın üzerinde
Bize Alamut'un esrarını söyleyen dai
Yüzü zümrüt bir tabletle ışırcasına sakalları şelale
Harrani dininden gelen bir ağaca bakarak arada bir
Gözleri irşadi bir uhrevilik içinde söylüyordu

"Hiç yalan olmadan doğrudur, kesindir ve çok gerçektir." (1)
Uzaktan gelen atının sesini duyamazdı kimse o sıra
Etekleri yırtılmış yalın ayaklı kavruk kalabalık
Hiçlenmiş ömürlerinde yürüdüler bir kez daha
Kendileri yarattığı o ışığa tapınmaya

"Aşağıda olan yukarıda olan gibidir, yukarıda olan da aşağıda olan gibidir, ve birlikte tek bir şeyin mucizesini gerçekleştirirler."(2)

Alamut'tan kalmış bir sır olmalı rüzgâr kadar görünmez olması atının üzerinde

Uzarlardan gelen atının gözleri dehşet

Binlerce yıl sonra falan bomba sağanıkları altında bir dünyada

Herifin biri aşağıda olanla yukarıda olana dair polemik

Etrafta ceset-leş-sırtlan ve kemik

"Yüksek olanı güçlendirdikten sonra, aşağıdaki bölgeye, kasıkdann üstünde ve böbreklerin alındaki esas dirilik boşluğuna iner. Orada alt bölgeyi güçlendirir (duyular, rafine irade gücü ve hisler) . Bu şekilde güçlendirilmiş olarak sübtıl beden içinde dünyanın ihtişamına sahip olursunuz. Sübtıl bedenindeki evriminizden dolayı, üst ve alt gelişmeden dolayı, güçlerin en büyüğüne sahip olursunuz: Şeylerin esasını bilmek (3)

vs

vs

Ezoterik kaşlı sır bekçisi zamandışı sustu

Sanki tüm zamanları dinlercesine

Ve tekrar

Ve tek tek

Ve ürperterek

titrek sakallarından bir su gibi döküldü esrarlı sözleri

"Ve bütün her şey bir olandan geldiğinden, bir olanın düşüncesinden gelmiştir. Böylece her şey bu tek olandan uyum sağlayarak çıktı.

Güneş onun babasıdır, Ay annesidir. Rüzgâr onu karnında taşımıştır, Toprak beslemiştir.

Dünyanın bütün gücünün babası budur. Onun gücü eğer toprağa dönerse her şeye yeter.

Toprağı ateşten ayıracaksın, ince olanı kalın olandan; bu büyük bir maharetle olmalı. " (4)

1164 yılında, İsmaili İmamı 2. Hasan, Ramazan ayının ortasında şeriatı kaldırdığını açıklamıştı. Oruç tutmanın yanısıra, namaz kılma ve diğer ibadet zorunluluklarının da kalktığını duyurmuştu.Kıyamet falan kopmadı orada..Irak'ta bir buçuk milyon insan ölürken de kıyamet falan kopmadı (5)

Zamandışı şaki bunları biliyor gibi sürüyordu atını
Hangi sırrın bekçisiydi belirsizdi gözleri
Bir dai hançeriydi bıyıkları bulutları biçiyordu
Bütün dinler harmanlanmış gözleri iki ateşten yıldız
Baktı mı dağları taşları delip geçiyordu
Yine de geçtiği ıssız köylerde evlerine kapanıp namaza duruyordu ahali
Bilmezsiniz her daim bir şaki vardır bir yerlerde at süren
Şimdi şu anda ve sonra ve daha önceleri
Bir şaki vardır dağlarda bozkırlarda çöllerde
Kutsal kâseleri devire devire devirden devire koşar

Her şaki dağların alın yazgısıdır
Kadim simyagerlerin bildiği
Ağaçların taşların ve suların dilini konuşmaya yargılı
Gece baskın gibi iner uzak mezralara
Yol iz bilmez
Dil dış bilmez
Yaban
Bir su gibi düşer aşk sine üzre
Bir ateşten dövmedir kalbin bağrında
Yalımları ölümden sonra da devam eder

Bir yalım dövmedir aşk yârin dudaklarının
Sine üzre değdiği yerde
Yaban ıssızlarda yol yitiren mecnunlar
Onları görerek yol bulur karanlık gecelerde

Ömür dedikleri nedir ki gardaş
Sürünürsün karın karın - dizin dizin yerlerde
Bir aşk kalır ömründen rüzgârda
Rüzgâr biraz da yapraktır
Yaprak biraz da su
Su gibi akmaktır ömür biraz da
Oralarda
Sözün ve dilin olmadığı aşklarda yaşanır
Kadim kitaplara bakmadan bilenler diyarında

'Ve Musa'nın çölde yılanı yukarı kaldırdığı gibi, böylece İnsanoğlunu da yukarı kaldırmak gerekir, ta ki iman eden her adamın onda ebedi hayatı olsun.' (6)
ayetini okumadan suyu ve göğü okumuşlardır
içinin aynasından bakarlar dünyaya

yüzü paramparça olmuş burnu yanakları birbirine karışmış olanlar
bir hilkat garibesi gibi görünmez oralarda
"el insanü remz'ül vücud" sözünün anlamı bilinir –bu sözü kimse anlamaz siz
söyleseniz

bütün varlıklar sonsuz tekâmülü içinde görülür
bilinmez bir sonsuzdan başlayan macera
bilinmez bir başka sonsuza giderken
aldığı bütün biçimlerin dışında
özüyle görülür her şey
bütün taşlar altundan daha değerli
bütün sular biraz yaprak biraz kuş biraz yar gözü biraz can

sen biraz bensin biraz yağmursun biraz fırtınasın biraz hiç görmediğin
denizlerin tuzu var gülüşünde
bütün biliciler sapkıdır biraz
bu yüzden ölümden korkmaz kimse
ve yalımlarda yürürken yanmaz ateşbaz

simyacı aşksız yüreğe aşk eken rençperdir
bulutlarla ellerini silmesi
yağmurlarda çimmesi bundan
sırrını doğarken yanında getirir

yolculuğumuz insanın taa içindedir
sen bakma ıssızlarda dolaştığıma
çünkü ayrı değil insandan ne karınca ne kangal diken ne göçmen turna

hoşça kal sevdasına fak kurulmuş şaki
ikimiz de aynı yolun yolcusuyuz bir bakıma
sen özgürlükler için kelle koymuşsun
ben insanın içinde ararım zincirler nasıl kırılır onu

ağalar beyler sultalar zulumlar olmasa
insanoğlu nasıl kardeş yaşırdı
er geç altuna dönüşür taş
ve altın da bir taştır
herkes kendi içindeki taşını altın etsin dedi bir bilge
acının birikip ateşten bir yumruk olması gibi
yalnızlığın kabuğunu kıran bir badem gibi yarılmasına benzer
sen onu çoktan aştın ey şaki
dünyanın dağlarında
bin yıllardır
bütün zulumlara karşı
can vere vere
altüst ettin bütün simyayı

yedi kat gök
yedi maden

nefsin yedi katı
taşla altun arasında yedi merhale
insan-ı kâmile varmadan önce
yedi basamak
bütün bunları bilmeden bilirlerdi
oralarda bütün aşıklar
Hızır'dan başkası değildi

Deyrul Umur yanında kınırırlar lal açar
gölgesi mor bir ağaç gördüm bir tepenin başında
ak sakalı nur içinde
konuğumsun benim otur gel göynümün baş köşesine
oturup Hint inciri yedik Adana'da bir pınarın dibinde
konuğumsun nere gitsem yanımdasın sensiz yiterim ıssızlarda
yelle yüzünü yıkayan bir rençperdir göynüm benim
bağrına taş basmış da gezen ömürler tanığı dostum
yıldızlar kadar mı uzak bizim hasretlerimiz
ben anlatayım da sen dinle yanışımı
yani ben yanayım gözlerinin önünde cayır cayır
sen beni anla işte
hiçbir dil anlatamaz kalbimizdeki simyanın esrarını
biz taşı altın diye bastık bağrımıza
ömür taş üstünde açan yosundur biraz
uzasan çınarlar gibi
uzamasan yosun kalsan
ne fark eder
yüzünü gökyüzüyle yumayı öğrenmemişsen

serhişin çiçekleri karda mavi gülüşür
kuzu yitmiş dağ başında kuzgun bölüşür
sağır mıydı kulakların-kara kafalı halkların tanrısı Utu
sağır mıydı gök tanrısı-erlik han ve diğerleri
Kumarbi-Zeus ve daha pek çok tanrı
kuzu yitmiş dağ başında -kuzgunlar etin bölüşür
tanrılar sağır kesilmiş bir acı çınlar bataklıklarında insanlığın
acılar ki yolkı yolkı halımıza gülüşür

titrek sakallarında rüzgâr dolaşan aziz
yalın ayaklarıyla yolları kutsayıp gider
nefsini çilehaneye kapatan keşiş
kendi içinde bir cennetin sarp yollarında ağlar huşudan
haberin var mı ey bilge akan sudan
zikkımdan katrandan sarı buğdaydan
binyıllara iz bırakmış katırlardan ve develerden
haberin var mı kara bodun

odun yakarcasına sürüldü ölüm ocaklarına
 benden ne kaldı sende bütün kavgalarda kırılan
 ekmeği kanla karılan
 mazlum korkak suspus ve namussuz kalabalıklarım ben
 bütün köleleriyim tarihin

ve onlar bakışlarda aşk aradılar
 bombalar yağarken masumiyete
 sözlerde aşk sakladılar dize dize
 dizeleri sarmaşıklar ve akasyalar gibi çiçekler içindeydi
 bir yerlerde boğazlanırken namus şeref insanlık onur
 keman seslerinde cuşa gelip
 şatafatlı gecelerde düzüştüler aşk adına
 kırbaç altındaydı mezralar dağlar
 kırbaç
 altında
 aç
 ömrü bağ
 bahtı kırac
 ömürler büzüştü bir sürüngen gibi
 yalın ayakları kan içinde tarih
 dağların başında eriyen karlar
 gibi bir şeyler var şuramda
 nasıl anlatsam yıldızların ve kertiye dikenlerinin bendeki macerasını

uzaklardan geliyorum
 kaçacağım
 bu adam mı sizin
 aziz dediğiniz mübarek kişi
 beyaz sakalları dizlerine değen
 bilmediğimiz bir dilde dualar okuyan tuhaf canlı
 Allah'ın kutsadığı bir simyacı mı bu
 yoksa bir evliya falan mı?

daha güzel bir hayata ait hissederek geçirdi ömrünü
 daha yüce ve anlamlı bir dünyanın insanı olduğunu düşünerek
 daha farklı olmalıydı dostları arkadaşları
 hayatın onu ittiği kıyıda olamazdı ona ait aşk
 ne yana zorlasa rüzgâr onu geri itti
 basit ve seviyesiz insanların arasında tükenişini izledi gün be gün
 oysa yanı başında çirkli suda gülen kadının
 bir kilimdi sesi ve buluttan gülüşü vardı
 hayat kendi tarihini beter kazınıştı yan komşusu ırgatın suratına

kuşkusuz onun yüzündeki yazılarda saklıydı en kadim simyagerlerin sırrı
devlet hastanesinin kapısında sabahın köründe
uzak köylerden gelmiş insanlar kuşkulannı saklayarak gülerken
şair sarhoş yatağından kalkıyor tanımadığı bir kadının
on bin yıldır kara sabanla çift sürmeye devam ediyor kıracın bağrında bir köylü
ve yukarda bir yerlerde ağaçlar arasında türbe
sanki oradan aşağıya bakarcasına beter gözleriyle yazgı
tutkularını ruhunun hücrelerine kapatırken keşişler
iki milyon insan öldüğünü yazıyor gazeteler
azizler haçlarını öpedursun
ilham perileri ne diyor bu duruma
tarikat şeyhleri hangi zikri çekiyor azman nefislerini halatlamak için
insan hakları hayvan hakları kadın hakları ne buyurmaktadır haklanan halklara dair

şakinin sakallarından kırlangıçlar uçarak geldiğini gördüler
burnundan ateş soluyan al bir küheylana binmiş
bu mu dedi-tanrıyla insan arasında köprü olduğunu söyleyen şih
bu mu ruhlarımızı ateşten kurtaracak olan aziz
karşıda oturmuş nurani yüzünde derin anlamlar saklayan adamı göstererek
çocuklar mermi çekirdekleri çitliyordu öte çöl akşamında
cıdam ehli sabır kalesi nefisini kesip atmış mürşit

sorun ona nedir kanın simyası
bütün eski zaman yatırlarının kabirleriyle hasbıhal etsin artık
asil ait olduğu yere göndermek gerek onu

ve mavi bir bulut çıkarttı kılıncı yerine
azizin aziz ruhunu aldı kellesiyle bir

sonra gidip karşıdaki huş ağacının altına oturdu sessiz
yapraklarla konuşmaya başladı
sakallarına kuşlar kondu
sonra bindi ateşten küheylanına
bozkırda akıp gitti deli bir su olarak

.....
"Harun yüzünü Leylâ'ya çevirdi sordu:

«Leylâ sen misin? »

«Evet Leylâ benim. Ama Mecnun sen değilsin. Mecnun'un başında olan o gözler senin
başında yok.»

Şiir:

Başkalarına baktığın gözle, Leylâ'yı nasıl görebilirsin?

Onu göz yaşlarınla tertemiz yıkamadıkça!

Bana Mecnun'un gözüyle bak; sevgiliye, seven gözlerle bakmalı" (7)

03.09.2008

Notlar:

Ezoterik, ezoterizm: Grekçe 'iç içsel' anlamındaki 'esoterikos' sözcüğünden ya da 'görüyorum, içsel olan, gizli olan' anlamlarına gelen 'eisothéo' sözcüğünden türetilmiştir. Karşıt anlamlısı 'egzoterizm'dir.

Zümrüt Tablet: hermes trimegistis'in cesedinin bulunduğu karanlık mağarada, ellerinin arasında bulunmuş simya üzerine yazılı sırları içeren zümrüt tableti.

Alamut: Alamut Devleti'nin merkezi olarak sarp dağların tepesine yaptırılan bir kaledir. İddialara göre burası Hasan Sabbah'ın fedailerine sahte bir cennet vaat ederek kendi Haşhaşilik öğretisini yaydığı mekândır.

Dante'nin Cennetinden Kaçmış Yedikçe Acıkan Kurt: Dante, Cennet'inde yedikçe daha çok acıkan bir kurt'tan söz eder. Bu kurt Katolik kilisesini simgelemektedir. Templiyerlerin ölümüne neden olan Papa 5. Clement'i de çoban kılığında bir aç kurt olarak nitelendirir.

Utu: bir Sümer tanrısı

Kumarbi: Hitit mitolojisinde babasına saldırıp onun erkeklik organını kopartan bir tanrı

Çıdam: Sabır

'El İnsanü Remz'ül Vücut' (Tasavvuf Terimi) 'İnsan varlığın sembolüdür'

Deyrul Umur: Midyat'ta bir manastır

Kınfır: Urfa yöresinde Karanfile verilen ad

Serhişin: Kar Sümbülü, Kar Çiçeği, Dağ Sümbülü de denilen, Mavimsi beyaz türlerinin yanı sıra, beyaz veya mavimsi beyaz renklerde çiçek açan türleri de olan çiçek. Van, Bitlis yöresinde bol bulunur

Asmin: Diyarbakır yöresinde Üç bin metrenin üzerinde yetişebilen, lacivert çiçekli, bir hoş bitkidir. Farsça gökyüzü anlamındaki asuman sözcüğünden geliyor.

1-2-4: (Zümrüt Tablet, Yazan Erhan Altunay, Kaynak; internet)

3-."(Simya İnisiyasyonunun Üç Mücevheri, Lynn, one of ONE, Tercüme eden Kemal Menemencioğlu, kaynak, internet

5- Haşışiler Kimdi? , Kemal Menemencioğlu, kaynak internet

6- Yuhanna 3:14-15, Kitabı Mukaddes

7- Makalat-I_Semsi_Tebrızı

03.09.2008
ADNAN DURMAZ

tan doğan

g ö l c ü k

17 ağustos'ta
3.02'de
kıyamet kopmuştu
'99'da
gölcük'te

girmiş çıkamamıştık
kan kırmızı göçüklere
kazma kürek
ve avuçlarımızla

girmiş çıkamamıştık
evlere bahçelere bağlara
yıkık bitik
dünyalara

girmiş çıkamamıştık
işçi memur sivil öğrenci asker
nice yüreği koca canla

girmiş çıkamamıştık
yalova'da izmit'te değirmendere'de
ve bolu'da ve sakarya'da ve...
biz bize

35 bin canımızın
göz göre göre öldürölüşünden
girmiş çıkamamıştık
işin içinden

Zulme itaat etmek biatla açıklanmaz
Kan sızar arasından takvimde yaprakların

Bir mermi gibi düşer ufkuna yüreğinin
Sattıkların satacakların satıldıkların

/Adın burada geçmesin e mi/

Cenazeye kurşun sıkar ölüden korkan adamlar
Oldukça didaktik kalır duygusal yaptıkların

Şimşek küheylan olur ve süvarisizdir insan
Öfkesinde yorulursun sevda diyen bir halkın

/Şiiri bile unut sokağa ver yüreğini/

Çelenkler de taşınır elbet ama farkı konur pankartlardan
Yılgın düşlere uymaz efkarsız gelir yarın

Günü inkar edenler yelkovansız saatler kurar
Her ömür bedelini öder aşkının ve aşık olduklarının

/Halkının yüreğidir insan olanın evi/

Kanlı düşler düşüyor kuşlardan kanatlardan
Sözcük bulun harf olun ve yaraları sarın

Meydan okuyun meydanı okuyun meydan olun
Her köşesi iklimsiz bir cehenneme dönmeden sokakların

/İnsana yakışır ancak özgürlüğün elleri/

BÜLENT AYDINEL

ZERRİN UYKUSU

RESİM: HENRY RODERICK NEWMAN

I

Ne zaman o ağır bulut kalbine inse, zeytin yaprağıyla konuşur annem.
Rüzgârla ırgalanan otlar susar, salkımlanır kuru çöpler...

II

Bilse ki, bu ruhu ateşten ben ödünç aldım,
o paslı damgayı ölüme ben kendim vurdum...

III

Güz geçti...
'Güneş bir gün göğün ortasında duracak.'
Bahar dokunduğunda uyanmayacak,
ve zerrin,
ve ben..

NEVİN KOÇOĞLU

BERİTAN

Azmim suların ışığında
inkarı reddeden nehir yatağı
hiç sorma isyanım kime diye

bir ülke uzakta
kör bir nokta...

yangını bilirim
kül olmuş esmerliğimin
bu kadar da ucuz
yanmaz hayallerim...

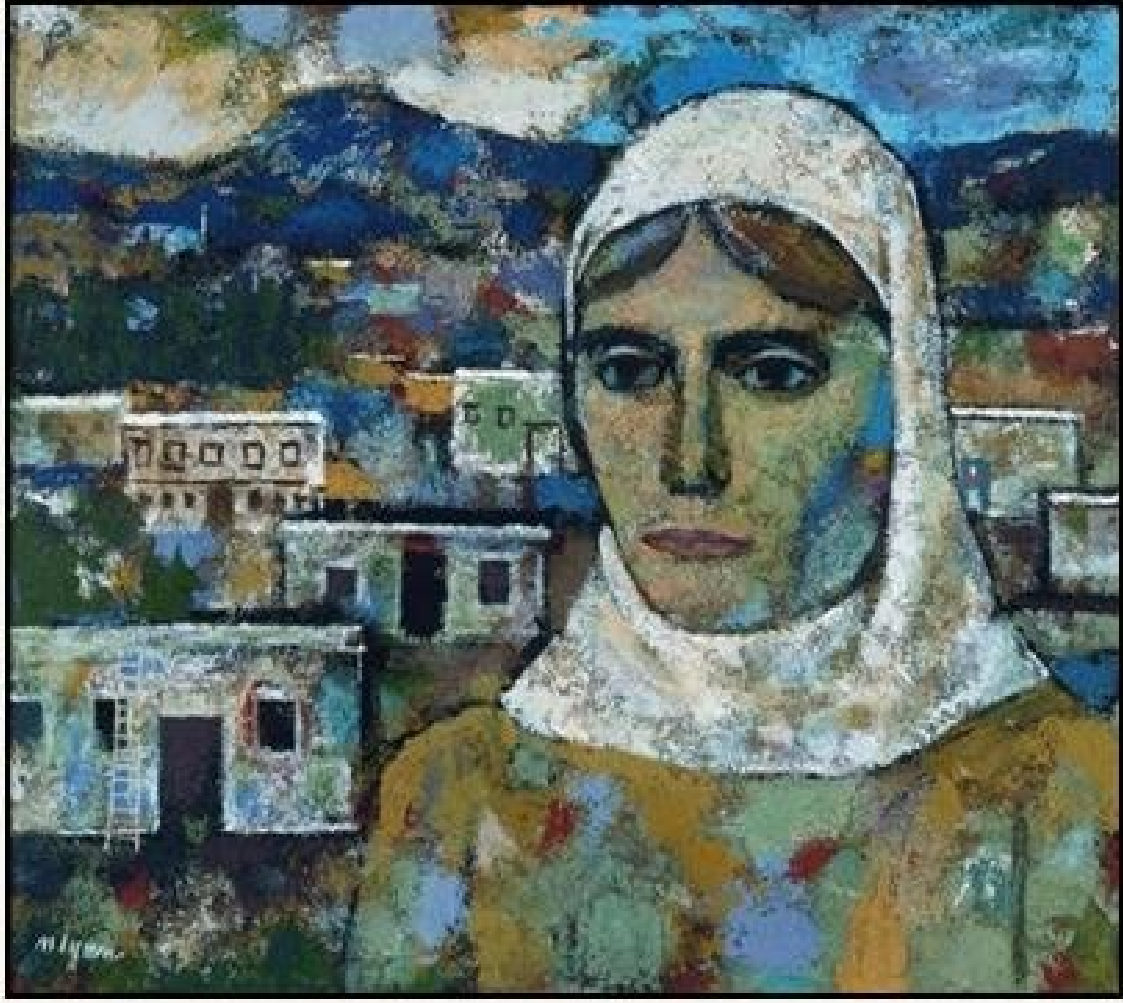
zorun kabusuyum
rahvan atın sırtında

vardığımda meydana
önce sol avcuma bakarım
sonra parmaklarıma
birden işaret parmağım
kör noktayı gösterir

sürgün yıldızlar belirir gözlerimde
sağ avcumun içi terler
ölmediğimin farkına varırım.

YUSUF DEĞİRMENCİ

REŞAN ANNE / İrfan SARI

RESİM: NURİ İYEM

Güneş iki bin yüz rakımlı şehre en dik ışınlarını ok hesabı saplıyorken terminal denen yerde minibüse koltuk sayısı binmişiz. Pek çoğumuzu temmuz sıcağının teri basmış. Kalktı kalkacak derken minibüs, bir kadın kucağında çocuğu ile yaklaşıyor simsara.

Sevgiyle bir kucaklama anı var.

Yer var mı?

Ancak koridor iskemlesinde

Çocuk kucağında nasıl giderim onca yolu

Konuşmaya tanıklık ediyoruz. Genç yolcu kalkıp yerini verdi.

Yola koyulduk. İçimin değirmenleri tüm organlarımı acıtarak dönüyordu. Vicdanım olduğu yere çöktü. Beynim son oksijenini almış gibiydi.

Bir annenin ve bir kız çocuğunun birbirine olan güveni, sevdaya dönmüştü. Neredeyse yol boyunca minnacık elleri kız çocuğunun annesinin boynundan ayrılmadı. Anne ise hiç endişe etmeden o sonsuz sevgiyle yavrusuna ev sahipliği yapıyordu bedeni üzerinden.

At kuyruğu saçları, buğdaya çalan teni, kuş yuvası renkli gözleriyle o çocuk Hakkari’de diyaliz makinesine girecekmiş.

Devletin baba adamlarının övüne övüne bitiremediği hastane, yönetim basiretsizliği nedeniyle minnacık bir çocuğun tedavi görmesine olanak yaratamamış.

Ve onlar...

Ve biz...

Ve siz...

Ve diğerleri...

İnsan olduğumuzu sav edip duruyoruz.

O minnacık beden, o eli öpülesi çilekeş, vefakar anne dünyada olup bitenden habersiz kendi dünyalarına dalmışlar. Çocuğun sağlık sorunu onlar için özgürlük mücadelesi, ekmek davası, ekolojik dünyadan kat be kat değerli ve anlamlıydı.

Yol boyunca çekingen bakışlarla bakındı bizlere, konuşmadı hiç. Ama içinde olduğu durumun farkında gibi bakışlarında bize ait dışarıdaki dünyaya ait bir çığlık vardı. Bir serzeniş, bir sitem duruyordu.

Oraya odaklanmıştım, odaklanmıştık. Bize yüksek sesle sitem eder dedik, bağırır dedik, olmadı.

Oysa sular geçiyordu minibüsün geçtiği yerlerin etrafında, güneş yanıyordu, yeşil renkli bitkiler ergenliğe girmek üzereydi, zerdali ağaçları meyve vermeye başlamıştı, elmalar al yanaklı olma çağındaydı...

Yaz havası işte...

Ancak o anne ve kız çocuğunda bir karakış bezginliği, çaresizliği, bitimsiz dermansızlığı vardı...

Zap suyuna ilişti bir vakit gözlerim, azgın aktığı, taştan taş çarptığı anlardan yükselen o su parçacıklarının derman olup, o minnacık bedene ulaşmasını diledim bir an.

Bir türlü kopamıyordum...

Vicdansızdım... Ağlamaklıydım...

İçeride soluduğum havanın zehir olmasını istedim, sadece benim soluyacağım ve sadece benim ölebileceğim...

Ölürsem bir daha görmeyecektim böyle ötelenmişliği, böyle kader denmiş zulmü...

Düşünürken böyle iç dünyamda yolculukta bitmişti, yolcular durak durak iniyordu artık, Hakkâri devlet hastanesi önünde Reşan anne ve çocuğu indiler. Yalnızdılar. Ramazandı. Temmuzdu. Korkunç bir sıcak vardı...

Heybelerinde azık, ceplerinde para var mıydı/yok muydu anlayamadım.

Gözlerine baktım, umuda gelmişlerdi. Umut!

Son durakta ben de inmiştim. İnlemiş halde inmiştim hem de.

Vicdanımı yitirdiğimin farkına vardım. Hastanesi olan bir ilçeden diğer bir kente tedavi görmeye giden mecburların sesine ses olmadığım ve bu insanlara bu çileyi çektirenlerin yüzüne bakıp tükürmediğim için...

Vicdanım çoktan küle dönmüştü de benim haberim yokmuş meğer...

Devletin baba adamları, maaşlar, pirimler, fazla mesai alırken, döner sermayeden beslenirken yoksul insanlar mecburluk içinde kahr çekiyordu.

Derman bulmak için umuda tutunan insanların acısını hiç duymadığım için vicdansızdım. O derman peşine düşen insanlara kulağını kapatanlara karşı bağırmadığım için vicdansızdım...

İsterseniz siz de vicdanınıza bir bakın...

Aklınızdaki şatafatın, beyninizdeki görkemin, yüreğinizdeki mezarlar ve ölümler üzerine kurulduğuna tanık olabilirsiniz belki...

Belki o vakit Reşan annenin anneliğine ve o çocuğun savunmasız haline anlam verebilirsiniz...

İRFAN SARİ

RESİM: ALEKSANDRANDVALEK SANDER

ROJ BAŞ / Ahmet Tahsin ÇINAR

Roj baş
Ağır yenilgilerin şahidi yetim şehir
Öğlen vakti kuşlar kuytadayken
Islatıyor insanı çiseleyen yağmurun nazı
İşte geldim
Sağır balıkların yüzdüğü koca nehir.

Mendiller getirdim kenarı işli
Mendiller ki gökkuşağı nakışlı
Al elimden şenlensin govend
Çeşme yolunda kırılan
Bir testi sudur hayat Dicle'de
Kan revan Kızıl Nehir
Çöker hüznü insanların üstüne gece.

Roj baş Hasankeyf
Çeyizsiz çıplak kız
Verir misin koynunda yatanı
Yaralı Keldani çıkar mı mağarasından
Sağalır mı yarası Nasturi'lerin
İner mi gökten İsa'mız
Gelir mi asırlar süren talanın sonu
Durur mu binlerce yıldır akan kan
Tekrar yere atar mı اساسını Musa'mız.

Roj baş
Mezopotamya'da sır dolu hayat
Savaşlardan ve insanlardan arta kalan Hasuni
İnsanın kılavuzu şeytan olunca
Altı olur İslam'ın şartı
İnancın aklı karışır
İçi dolu başaklar kaldırır yerden başını
Şeyh'in yakasına yapışır.

Roj baş
Kin ve nefretle karılmış ulu diyar
Dağdan kan damlıyor vampirin bardağına
Her sabah ve her akşam yüzüm güneşe dönük
Telli Turna, Allı Turna
Arzu, umut, hayal kırıklığı ve şahitlik
Melek ve Tavus
Irmakların haykırdığı var oluşun hüzünlü sesi
Varlığı inkâr gelinemez ki gülün
Reyhan dalında ağıdı sulanan
Tek gerçek ve tek hakikat
Asırlarca acı ve ölüm.

Roj baş Kekê
Roj baş kardeşimiz keder
Roj baş çocukların şairi Ehmedê Xani
Şiirdeki yılan ne zaman balık olur
Ne zaman gelin olur Fırat adlı kız kardeş

Roj baş Bêrîvan
Çiğdeme türkü yakan serçe kuşu
Susar mı tavus kuşunun ağıdı
Gün gelir mutluluğa akar mı Dicle
Söner mi ocak yakan kör kandil
Dolar mı avucuna sevincin gözyaşı
Ben gelince veya ben gidince

**AHMET
TAHSİN
ÇINAR**

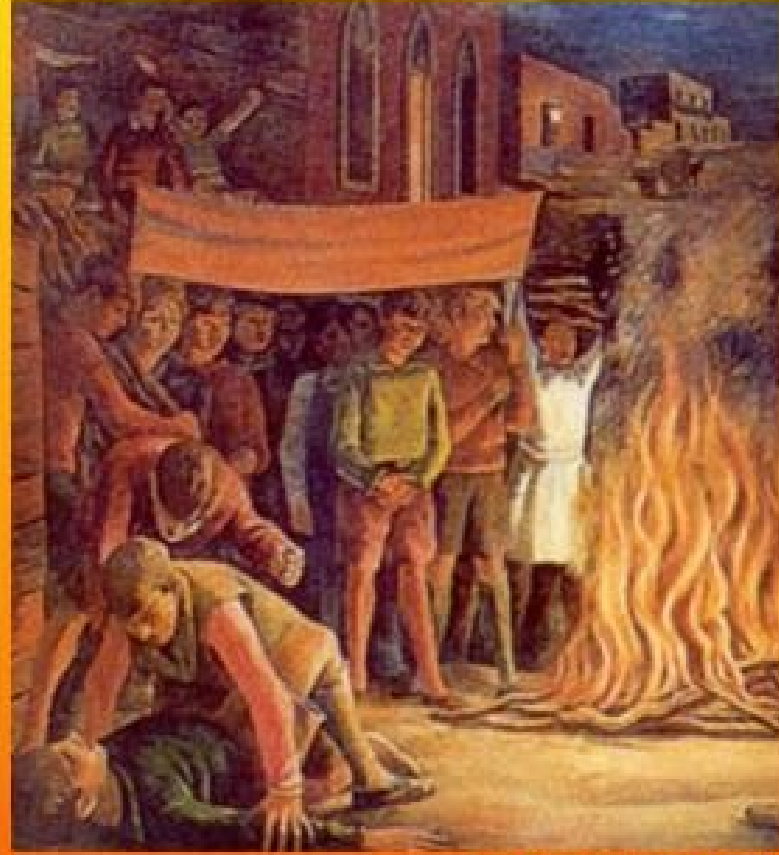
KATRANSIN

Katrandır
Kap kap
İçtiğin su
Raftaki aş
Masada ki aş
Ve yavaş yavaş
Soluduğun ne varsa
Ne varsa
Hayata dair
Katrandır
Teslim alınmış
Günlerin özenti
Tereği altında
Yumup gözlerini
Sus pus yaşamının
Günahı
Madden
Zindanın senin
Katransın sen
Çeliştiğin buğurda
Şuursuz duruşun
Hayatın doğasına
Her gün
Sıkılan bir kuşun
Uyan be hey mahlûk

YAŞAR DOĞAN / Lolan

ÖZLEM

RESİM: CUADRO BERNI

Yaşamın bulutsuz yağmurları
salar suyunu çeliğe,
zamansız çakışır randevular
ölümle el sıkışır can.
Yorgun düşer nehirler,
Denizler asılır duvarlarıma.
Toprak sere serpe, ay deşer
göğsümü
vardiya sirenleri, kısa keser geceyi.
Aydınlık bir türkü yükselir,
gökyüzüne yazılan
manifestodur isyan.
Yıldızlar hazır kıt'a,
yaldızlı sabahlara.
İner,
bir salkım gökyüzü,
İner dağlarımdan
avuçlarımdan akar
kınında yoğrulmuş sokaklarıma...

NECİP TIRPAN

NE BİR EKSİK OLSUN NE FAZLA

RESİM: AMELİN ALBİN

Sorarlarsa beni çağlara tartı kalan
Dost özlemlili yargılanmalarda:
-Onu sattılar, dersin,
Fikir inmeli sazların eşliğinde
Devrim adına ilahiler okuduklarında
Onu sattılar, dersin, ey oğul!

Herkes biliyordu çeliğin sertliğini.

Kimler bilmiyordu ki aklanmasını,
Bir kurban gerekiyordu bir kurban
Adamak için yaratılan sahte mitoslara!
Salonlara dönerek ve göğsünü gererek:
-Onu sattılar, dersin ağız dolusunca!

Uygarlığı ve yaşamı elleriyle üretenleri,
Çalışmayı ve yönetmeyi hakça bölüşenleri
Saf dışı etmek için dirilişimizi karaladılar,
Düşünceyi cüceleştirdiler, umudu kırdılar
Yazarı, çizeri ve okuyanı...susturdular
Ve şairleri boğdular!

Herkes biliyordu çeliğin eğilmezliğini.

O günlerden bir gündü, oğul.
O gün de yazınca hesabına suçsuzluğunu
Ve suçlamalardan almış oldu payını.
Ey oğul, ne bir söz fazla söyle, ne eksik,
Aynen söyle:
-Oysa o, çıkmazlara sürülen büyük emeğin
Kurtuluşuna ışık tutuyordu dizeleriyle.
Ey oğul, ne bir eksik derim, ne bir fazla
Eğer okunursa dizelerim, tamamlar
Gerisini bir gecikmiş savunmanın.

ABDULLAH KARABAĞ

“SÜTÜMÜ HELAL ETMEM!” / Necmettin YALÇINKAYA

İmralı'yı sevmeye başlamıştık. Hem denizi olan yeri kim sevmez ki! Düşler bile deniz kocar, umutlar yakamaz gibi parıldar. İş bölümü yapılmış, herkes uygun bir işe yerleştirilmişti.

“Üretime katılmak devrimci bir eylemdir!” diyorduk. Ben muhasebeci, Sarı Ahmet fırıncı, Abidin mandıracı, Kadir ziraatçı, Kemer terzi, Saffet tavukçu...olmuştu. Aramızda bir tek eczacı Musa işsiz kalmıştı. “Gel sen onlarca yıl eczacılık oku, diploma al. Adada işsiz kal” diye takılır olmuştuk. Adam siyasiydi ya belki de ondan revire vermemişlerdi. Hayatında ilaç nedir bilmeyen birini layık görmüşlerdi Musa’nın yerine. En çok da buna içerleniyordu. Yaşı bizden de büyüktü üstelik. İzmir Buca’da eczanesi vardı.

Hafta sonları adayı dolaşmaya çıkıyorduk. Halen keşfedilmeyi bekleyen bakir yerleri vardı. Önce sahile uğradık. Akşam şiddetli fırtına vardı. Dalgaların kıyıya vuran delice sesi odalarımıza kadar gelmişti. “Ulan sahil midye dolu be!” diye bağırmaya başladı Musa abi. “hem de binlercesi...”

Midyeleri toplamaya başladık. Birkaç boş teneke bulduk, içinde ateş yaktık. Üzerine saç bir levha koyduk. Sıraladık midyeleri. Pişen midyeler kendiliğinden açılıyordu. Binlerce yedik...

Oradan adanın içlerine doğru yürüyüşe çıktık. Hava sıcacıktı. Büyükçe bir ağacın altına sırtımızı yaslayarak oturduk. Diğer cezaevlerinde yatan yoldaşları ve dostlarımız düşünüyor, onlarla kendimizi kıyaslıyorduk. Halimize utanmamız gerekiyordu. Cezaevine değil sanki adaya tatile gelmiştik. Bunları tartışırken moralimiz bozulmadı değil...

Abidin bir eliyle yerden destek alarak kalktı. Uzağa, onu göremeyeceğimiz bir yere gitti. Birkaç dakika sonra da ben kalktım. Yüksekçe bir yer vardı, oradan uzaklara bakmayı seviyordum. Bakarken aklımdan geçirdiklerim fazlasıyla mutlu ediyordu beni. Bir ara gözlerim çalılara doğru takıldı. Sanki biri yere seccade sarmış, namaz kılıyordu. Önemsemedim önce. Elleri kulaklarında bir adam yukarı kalkınca, gördüğüme inanamadım. Bu bizim Abidin'di. Namaz kılıyordu üstelik. Şoke olmuşum.

Yakına sokuldum, sessizce onu izliyordum. Yere çökmüş bir halde sağına soluna selam verirken birden beni fark etti. Yüzünün rengi değişti birden, ne yapacağını şaşırdı. Ayağa fırladı birden, neredeyse düşecekti.

"Sakin ol" dedim, "bari namazını bitirseydin."

"Aramızda kalsın, kimseye söyleme. Sonra konuşuruz" demeye kalmadan birkaç arkadaş daha geldi yanımıza. Konuştuklarımızı duymuşlardı.

"Yazıklar olsun Abidin sana" dedi sendikacı Kamer arkadaş. "hem sosyalistsin hem de namazında niyazındasın"

Herkes bir şeyler söyledi. "Ya hele bir durun" dedim ben. "kendisine bir söz hakkı verelim. Vardır elbet iyi bir açıklaması"

"Ya önce ben Kürdüm." dedi Abidin. " Bilindiği gibi Kürtler inançlarına bağlı insanlar. Çocukluğumdan beri namaz kılar oruç tutarım. Ama eskisi kadar tutucu ve bağınaz değilim. Bu namazı da kendim için değil anne ve babam için kılıyorum."

"Hayda!" dedi Musa. "Yeni bir yaşıma daha girdim. Hiç böyle bir şey de duymamıştım."

"Yahu, ne yapayım? " dedi Abidin çaresizce. "Annem 'namaz kılmazsan sana sütümü helal' babam da 'hakkımı helal etmem' dedi. Gel de işin içinden çık."

Okların hedefi olmuştu Abidin bir kere. Vurun abalıya misali vuruyorduk. Gözlerini üzerimize dikti, dik dik bakarken aklında bir şeyler geçiyordu. "Yoldaşlar" dedi, "Ben Kürdüm"

"Ben de Kürdüm" dedi sarı Ahmet, "ama namaz kılmıyorum. Sosyalistim hem"

"İşte ben de onu söylüyorum. Hele bir dinleyin önce beni"

"Tamam, susun arkadaşlar" dedi Musa abi, "Seni dinliyoruz Abidin"

"Ben Kürdüm ve ulusal mücadele veriyoruz. Ulusun tanımını yapmama gerek var mı şimdi?" dedi ve sustu.

Başımızla "gerek yok" dedik.

"Ulus kavramı tüm sınıfları içinde barındırır. Burjuvazisi, ağası şeyhi, dincisi, milliyetçisi, ilericisi, sosyalisti... Aklınıza kim gelirse artık..." Durup tekrar yüzümüze bakarak: "Haksız mıyım? Sözlerimde bir yanlışlık var mı?"

"Yok!" dedik. "Madem namaz kılıyorsun. Yakınımızda kıl."

"Gerçekten mi?" dedi, gözleri alevlendi birden.

"Biz kimsenin dinine karşı değiliz" dedi Kadir. "hele bu bizim bir dostumuzsa"

" O kadar da dinsiz değiliz" dedim ben de, "hem cenaze namazı kılacak hocalara da ihtiyacımız var."

Güle eğlene yürümeye başladık.

NECMETTİN YALÇINKAYA

ŞAİR GELİNLİK BEĞENİYOR

Şair gelinlik beğeniyor kafiyelelere
Gamzesi tül
Muhabbet ikliminde kadife taşlar imgeleminde
Kar yağar üstü örtülür
Mevzu mürekkep dökmüş öğrenci misali
Alın terlemiş yüze düşmüş kakül
Ezbar damlıyor yere
Elinde şarkı sözü renginde bir gül

ÖLÜMLE ARAMDA DUVAR YOK

RESİM: ADNAN DURMAZ

-ateşe attıkları o akrep
çoktan sokmuştu kendini-

ölümle aramda duvar yok
dokunduğum cisimler perdesiz
akan bir iki sözcüktür dilimden
parçalayabilir bedeni

sıcak bir günüdür baharın
gün geceye eşit
ve dolunay çıpıl çıplak
çiçekten çiçeğe arılar gün boyu
hiç mi takılmazdı ayakları
hiç mi korkmadılar ölümden

bahar sevdası yazı çıkarır
iki nergisi koparıp
takmak gelmişti saçına
dikine yarılmış bir vadi
kulaklarımda derin bir uğultu
mermi çıkmış kovandan
ola ki diyorum çocukça
ola ki kan değmişse köküne

tut ki kurşunla / bombayla
tut ki gazlayarak öldürdüler onar onar
ve gömdüler toprağa

öldürmeyi öğretiyorlar
 bu nasıl alfabe / bu nasıl öğreti
 kimden kalmadır bu
 arı yolunu değişir
 ölümle aramda duvar yok diyorum
 yol boyu serpilmiş mermi kovanları
 yarısı boş konserve kutuları
 skorskynin suyu kesen pervanesine
 telsizlerden inen 'vur' emrine
 yere düşen çığlıklarına bu halkın
 kapanıp / ölümle aramda duvar yok diyorum

sözcükten öte, ne bilsin ki savaşı
 besleme şehir züppesi o çocuklar
 burada panzer izinden yürütürler
 kırılmış elleri, ezilmiş ruhları
 ağlamakla gülmek kardeştir burada
 kısa devre çatışmalı bir hayat
 bir yaşına girmeden alınırken elinden
 kimse döndürölmez kibleye
 kimse beklemez döşeğinde ölmeyi

ben ki arasından geçtim
 ağlamakla gülmenin / biliyorum
 nefes vermek mutluluktan sayılmaz
 bir içimlik gülüşü kadar annemin
 belki zirvesindedir dağların
 belki okyanusun derinliğinde bir yerde
 kim bilir / bir patlamada canını kurtaran
 karıncanın sırtında bekliyordur özgürlük

ağlamayı bırakın, nasıl bir şeydir açlık
 yırtılınca yaması giyilen elbise
 nasıl bir şeydir ölmekle terbiye
 çiçeğine varınca kanamış bu toprak
 her bahar, her Newroz iki büklüm
 yeniden uyandırmak için sabahı
 ateş yakıp atlarız üstünden

ÇÖZ İPİNİ KELİMELERİN

Çöz ipini bütün kelimelerin
Bırak özgürce salınsın cümlelerin
Beyaz kağıtlarda.
Söylemek istediklerini sadece
Başkalarının duymak istediklerini değil.

Korkma göğsünü sıkıştıran geceden
Ve esirgeme ne olur
Dünyada yazılmış en güzel aşk sözcüklerini
Bakışlarında ırmak serinliği taşıyan sevgiliden.

Çarp yüzüne bütün bildiklerini,
Sadece duyduklarını
Ömrünün tek gerçeği sanan cahilin yüzüne.

Çöz ipini kelimelerin
Serbestçe salınsınlar evrende
Patlamaya hazır dinamit gibi duran bu heyecanım
Ağızdan çıkacak bir tek kıvılcımı bekliyor.
Senin kaleminden çıkacak
Bir kaç sözle değişecek
Değişmesi imkansız dedikleri şu kaderim.

Seninle değişecek bahtı
Bütün köylerin ve ışıklı şehirlerin
Seninle güzelleşecek
Kendi kendimize vaat ettiğimiz
Gelecek o güzel günlerim.

Çöz ipini kelimelerin
Özgürce salınsınlar sonsuzlukta.
İnan bana
Yeni çağın destansı öyküsünü
Tarih değil
Sadece şiir kitapları yazacak...

RESİM: ABRAHAM VIGO

MELİH COŞKUN

AHLÂKSIZ TEKLİF / Özlem KESKİN

RESİM: AVNİ MEMEDOĞLU

Anladım ben. Beynimi gevşenip yuttuktan sonra öğürerek kusarcasına anladım. Tırnaklarımla etlerimi didikleyip ağızma doldururcasına, çenemden kanlarım sızarcasına anladım. Yaşıma girmeden öğretilen analığımla eeelediğim kel kafalı oyuncak bebeklerce, annemin artık iplerden ördüğü ibişlerce anladım. İlk aşkımdan kalma yarama zeytin tuzlar gibi, annemdekine benzer bir hırsla yarınımı yoklar gibi anladım.

Anladım ben, benden ne istendiğini.

Uyanıp, uyuyup kaldığım yerden devam ettiğim rüyalarım gibi, boz bulanık düşlerim gibi anladım.

Kopacak az sonra yaygaram. Ucuz dizilerde, oğlunun hayatına karşılık bir gece teklif edilen zavallı anne kadınlığına benzemez ne analığım ne de kadınlığım...

Ahlaksız bir teklifin muhatabıyım.

Anladım ben, benden ne istendiğini.

İnsanoburlara çalışsın istiyorlar kadın yanım.

Önce çocuklar doğurmalyım kadınca. Çok çocuk doğurmalyım. Doğururken hesaplamalyım ama sayıyı iyi tutturmalıyım. İki artı bir doğurmalyım hep. İki artı birin, biri mutlaka erkek olmalı. Diğer ikisi önemli değil. İki artı bir olmalı ki karşılıklı alacak verecek kalmasın.

Çocuklar doğurmamı istiyorlar. Çocuklar büyütmemi. Sessizce büyütmemi istiyorlar. Kimseye ilişmeden, bir şey istemeden...

Anladım ben, benden ne istendiğini.

Çocuklarımdan birini istiyorlar. Erkek olanı. Şimdilik erkek olanı, sonrası ne olur belli değil. Geriye kalan iki çocuğumun karnını doyurabilmesi için çocuklarımdan birini istiyorlar. Beni ödüllendirir gibi yapıyorlar bunu. Bana bir iyilik yapar gibi. Müjdeli bir haber verir gibi istiyorlar hiç yüzleri kızarmadan.

Anladım ben, benden ne istendiğini.

Oğullarımdan birini savaşa katacaklar. Ölüm saçan bir canavar yapacaklar. Öldürecek ve ölecek. Bir dağ başı yalnızlığında diğerlerinin yanına sıralanacak cesedi. Kimsesiz elleri barut kokusunun utancıyla düşüp kalacak yanına. Ölüm titreyerek kaçarken buza kesecek oğlum. Yanı başında katilliğinin kanıtı cesetler tekmelenecek.

Bunun karşılığında geriye kalan iki çocuğuma iş verecekler. Karınları doyacak. Tüm vatandaşlarına iş imkânı yaratmak en tabi göreviyken devletlerin bu benim ödülüm olacak. Sadece bu değil ilâç başı para ödeyeceğim reçete yazmakla görevlendirilmiş doktorların yanına önce ben gireceğim, ölmüş oğlumun annesi olduğum için.

Anladım ben, benden ne istendiğini.

Oğullarımdan birini alıp, kardeşlerinin sofrasına koymamı istiyorlar. Dünyanın düzeni buymuş gibi... İki kardeş üçüncüyü yermiş gibi, oğlumu yutup, kanını kardeşlerine yalatmamı istiyorlar.

Anladım ben. Oğlumu istiyorlar. Ama hangisini? Hangi oğlumu? Onu anlamadım...

Hangisini vermeliyim?

Tombul olanı mı, ufağı mı? Akşamları cıvıdak kahkahalarla koşanı mı, çizgi film karşısında uyuklayanı mı? Uyurken elini saçıma dolayanı mı, bacağını üstüme atanı mı? Hangi oğlumu vereceğim? Karıncalara şeker vereni mi, kuşlara ekmek doğrayanı mı?

Hangi oğlumuzu vereceğiz analar? Hangisini vereceksiniz? Neresinde duracağız bu ahlâksız teklifin? Neresinden bakacağız hayata tabutlar kayıp giderken gözlerimizden.

Anladım ben. Oğullarımızı istiyorlar.

Alkışlarla, bağırışlarla istiyorlar oğullarımızı. Günler tiksiniç ölümler getiriyor. Bağırışlarla bir bir doğanlar, toplu bir sessizlikte öldürülüyor. Oysa insan onların sandığı gibi bir gecede keyifle yapılmıyor. Oğullarımızı istiyorlar; istemeye sarı öküzden başlayan çakallar gibi...

Anladım ben, bizden ne istediklerini.

Elleri şiirli, elleri ekmekli, elleri ekinli anaları yurdumun anlamadınız mı? Çocuklarımızın kanını katacaklar aşımıza. Devlet koynumuza girecek bir ömürlüğüne. Günlerce, gecelerce yağmalanacak kadınlığımız. Şimdi namus, tükürmektir savaşa doğranacak ekmeğe.

Can borcumuz yok bizim vatana. Alacaklıyız bir önceki savaştan daha...

ÖZLEM KESKİN

UYANMAYACAK BU ŞEHİR

Duyanlar sağır
Görenler kör
Durma bağır !
Adam yedi gitti...
Terk edeceğim
Uyanmayacak bu
şehir...
Uzaklara döneceğim
Acısı içimizde kalmış
Yaşanmamış yıllara...
Yenilmiş ideallerimizin
Ardından gelen
yalnızlığa...
Öfkeyle bilenmiş
Yumruklu yıldızın
Doğduğu meydanlara...
Alıp götüreceğim beni
Kırmızı ceketli korsanı
bekleyeceğim
Bilinmez limanlarda...

MUSA SU

GÖLGE TUTARKEN EL

Sırasız söylemin sözcüğü kırık
Bir sonrasızdan çıkmış gibi
Varıyor aklın tınısına
-yoksun-

İşte o anlarda çıkıyor acı kokusu
Siyah gecenin rengi oluyor gene
Siyah çarpıyor insan yüzüne...

Düğümlemleri akıyor kendiliğinden
Yavaş akınca kan içine sırasız...

Bıçak oluklu kesiyor iç kanamada
Buruluyor sezgi, akli ayıran bir fulûluk
Sessizce fısıldıyor...

Kimse yoktur gecede
Ayna ters dönmüş, ay bakıyor...

Kısalıyor sabahın en erken gölgesi
Ters düşüyor güneşin bağına
Kocaman dev bir ışık ışıyor
Akli yansıyor içine sıkışmış...

Kopuyor, kopuyor çizgilerin kıyısına
Sürekli akıyor durmamacasına...

El bir gölgenin ışığını yakalıyor
Gün elin aklına akarken ışıksı
Bir gönül yanıyor içinde...

| Sorsa mıydı sesli bir biçimde
Eli yöneten hangi sinir sistemi
Diye... |

HALDUN HAKMAN

FOTOĞRAF: ALİCANER

BARIŞ KOYUN ÇOCUKLARIN ADINI

tanrılar ölüyor bir bir
yitik coğrafyanın yaralı gözlerinde
bir çocuk düşlerinde(n) vuruluyor
gökyüzü saklıyor maviliğini
utancından.

söylesene çocuk
kaç mevsim baharlar bekledin
gülüşüne taktığın gök kuşağında.
söyle
hangi sözcük anlatabilir
körpe bedenindeki yarayı
kirpik uçlarındaki acıyı.
susma ne olur
konuş
kaç Azrail ölse avuçlarında
bir damlasına değer gözyaşının.

-ölüm adın kalles olsun-

her gün başka acılara uyanıyor evren
kapitalizmin o pis ellerinde
o doyumsuz gözlerinde,
barış adının anlamını yitiriyor
isimsiz bir şairin sözlerinde.

bir anne göz yaşını siliyor
bomba sesleri altında
ağıtlar yakıyor,
haritanın yırtık yerinde
namlunun ucunda bir çocuk
-anne- diyor
tüm kainat susuyor.

...

sussun!
tüm evren yerle bir olsun!

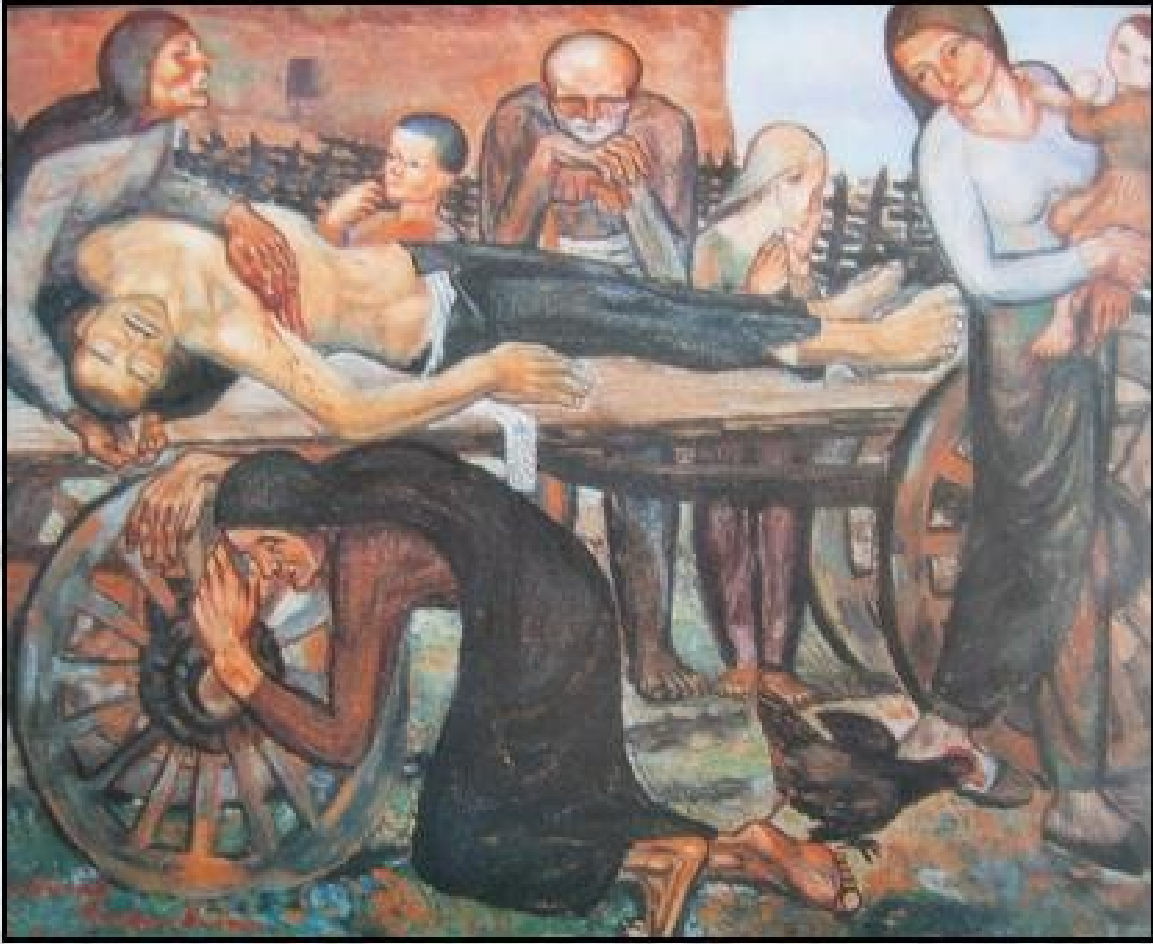
susalım öyleyse, ağlayalım.

belki utanır tanrı
varlığından
varlığımızdan. ➡

RESSAM: NAZAN AKPINAR

SERKAN ERARSLAN

RESİM: İ. BALABAN

HER VAKTİN BİR CİNAYETİ VAR

sabırımı sınıyorum
her vaktin bir cinayeti var
her çığlığın bir umudu
insanın yozuna kaldı zaman
benden uzak dur aman aman
dedikçe satıyor değerleri
dedikodusu acımasız
diken gibi batıyor bakışları
o kadar zor ki
kanayan güle derman olmak
acının barikatları
örüldü keder keder
bittiği andır insanın
insan ki çıkarıcı
insan ki derbeder

umudun kapısı kırık
ırmakları susuz
dayanın desem
nemelazımlar göz kırptıyor
doldurmuş kesesini vicdanı kesik

kendinden geçmiş günlere ispiyoncu
köşkleri sırçadan hala
yerlerde çocuklar
yüreği delik deşik

kuşun hüznü bizde
gözyaşı bulutların
ateşi istiyor promete
konuşuyor zincirleri tutsaklığın
yüzü yerde geçmişin
yolu birdir deseler de aklın
şan için insanlık için
ölümün dışında
toplanın kardeşlerim
mazlumlar için ezilenler için
verin omuz omuza
gün doğsun memlekete

BEKİR KOÇAK

NE KADAR UZAKTAN BAKARSANIZ

NE KADAR UZAKTAN BAKARSANIZ, AYRINTILARI O KADAR AZ GÖRÜRSÜNÜZ... BİR DAĞA, BİR AĞACA, BİR IRMAĞA... BİR EŞYAYA... UZAKLAŞTIKÇA KÜÇÜLÜR, DAĞ, AĞAÇ, İNSAN, TAŞ, HER NE VARSA.. AKLINIZDA EN YAKINDAN BAKTIĞINIZDA KALANLAR KADARDIR BİLDİKLERİNİZ..ONLARLA AKLIN TERAZİLERİNE YA DA DUYGULARIN BULUTLARINA KOYARAK TAŞIRSINIZ GERİDE BIRAKTIKLARINIZI.. UZAYDAN NOKTADIR DÜNYA... VE SİZ OLDUĞUNUZ HER YERDE UZAKLAŞTIĞINIZ KÜÇÜLÜRKEN,AYNI BOYUTTASINIZ.. NE GÜN DOĞUP BATARKEN VARLIKLARIN BOYU UZUNLUKLARI KADARDIR, NE DE UZAKTAN BAKINCA KISALIKLARI KADAR.. İNSANA VERDİĞİNİZ DEĞERDİR SİZİN ASIL EBATLARINIZ.. İNSAN NİHAYETİNDE DUYGUDUR. NEFRET BÜYÜTTÜKÇE NEFRET DOLU, SEVGİ BÜYÜTTÜKÇE SEVGİ DOLU OLAN KİŞİNİN KENDİSİDİR.. BAŞKALARININ HER GÜN DAHA KÜÇÜK GÖRMELERİ İNSANI GERÇEK DEĞERLERİNDEN AŞAĞI DÜŞÜRMEZ, KUŞKUSUZ HER GÜN BİRİLERİNİ DAHA KÜÇÜK GÖREN KENDİNİ AYNI BOYUTTA VE KARŞISINDAKİNE GÖRE YÜKSEĞE KOYMAKTADIR..BAŞTAN BAŞA AK SIVALI DUVARDA LEKE ARAYAN MUTLAKA BULUR.. KİŞİYİ "NE" OLARAK GÖRDÜĞÜNÜZ SİZİN BAKIŞINIZLA İLGİLİ.. SİZE GÖRE BEŞ PARA ETMEZ OLAN, BAŞKALARINA GÖRE PAHA BİÇİLMEZ OLABİLİR.. KUŞKUSUZ ÖĞRENMEK İSTEMEYENE, DÜNYANIN EN BİLGE KİŞİSİ BİLE BİR ŞEY ÖĞRETEMEZ.. EKSİĞİ BAŞKASINDA ARAYANIN KENDİNDE EKSİK ARAMAYA BAŞLAMASI GELİŞMEDİR,ANCAK GÖLGELERE GÖRE KARŞISINDAKİNİ KÜÇÜK GÖRENİN UZAKLAŞMASI DAHA EVLADIR.. UFKU AŞINCA DAĞ KAYBOLUR VE YOK SAYABİLİRSİNİZ.. İÇİNDE SEVGİ OLMAYANLARIN BÜYÜTECEĞİ NEFRETLER İÇİN HATA KOLEKSİYONCULUĞU YAPMASI KADAR, SEVGİ DOLU OLANLARIN,TARÜMAR TOPRAĞI ÇİÇEK BAHÇESİNE ÇEVİRMESİDİR YAŞAMIN GÜZELLİĞİ.. BİR ZAMAN ,"GÜVEN VERİLİR" DEDİM, KUŞKUSUZ Kİ ÖYLEDİR; ANCAK GÜVENSİZLİĞİ İÇİNDE YAŞAYANA VERECEĞİNİZ TÜM GÜVEN, BİR DOKUNUŞLA YIKILACAKTIR.. GÜVEN, SEVGİ VE İNSANİ DUYGULARA DAİR HER ŞEY VE HATTA BİLGİ, ANCAK ALMAYA UYGUN OLANLARA VERİLEBİLİR.. UZUNLUK, MESAFEYE GÖRE BOY HESABI YAPANLARA GÖRE DEĞİLDİR BU... VE KENDİSİNİ AKLINDA KALAN SON GÖRÜNTÜYLE KIYASLAYARAK DAĞDAN DAHA YÜKSEK OLDUĞUNU VARSAYACAKTIR.. YERYÜZÜNDE ZEKİ OLANLARI APTAL, APTALLARI ZEKİ, İYİLERİ KÖTÜ, KÖTÜLERİ İYİ, NAMUSSUZLARI NAMUSLU, NAMUSLULARI NAMUSSUZ GÖREN SAYISIZ İNSAN VARDIR.. KENDİ CANLARININ DEREĞİNE DÜŞÜP, HAZİN BİR YANILGI YANGININDAN KAÇARCASINA UZAKLAŞIRKEN, ONLARI AKSİNE İKNA ETMENİN OLANAĞI YOKTUR... BUNA ÇABALAYANLARIN DUYACAKLARI HER SÖZ BİRİKTİRİLMİŞ SUÇLAR VE HAKARETLER OLACAKTIR.

ERDEM ODUR Kİ, YERYÜZÜNDE YAŞAYAN SAYISIZ İNSAN İÇİNDE HER İNSAN KENDİ CÜRMÜNÜ BİLE.. ARAGON'A GÖRE ÇAĞIN EN BÜYÜK ŞAİRİ, RİTSOS' TU,RİTSOS'A GÖRE İSE NAZİM..HEPSİ DE KENDİLERİNİ BÜYÜK ŞAİR OLARAK GÖREMEDİLER..VE ONLARI HAIN ALÇAK AŞAĞILIK GÖRENLER TARAFINDAN ATILDIKLARI ZINDANLAR, YAŞADIKLARI ACILAR, ASLA KÜÇÜLTEDİ.. DOĞMAYINCA AY, GECE OLUNCA GÜNEŞİN YOK OLAMAYACAĞI VE DEĞERİNİN AZALAMAYACAĞI GİBİ..

ADNAN DURMAZ

adnan durmaz

AYLA DENİZİN SERENADI VE TEMMUZA AĞIT

Sıcak bir temmuz günü. Güneş karşı dağlardan el sallayarak uzaklaşıyor. Gündüzle, gecenin kesiştiği bir anda deniz, griden kızıla dönüşüyor. Nerede kaldı diyorum o yeşille sevi-şen sonsuz mavilik. Kirlenen, kirletilen dünyada, deniz de yitirmiş rengini. Hava, 'Sapı kanlı, demiri kör bir bıçak' gibi sıcak. Ağustos böceklerinin sesleri akortsuz geliyor. Dili dışarı sarkmış bir sokak köpeğinin havlaması, bir sürüngenin kaçarken çıkardığı hışırtı, genç bir ka-dının salına salına yürürken çiğnediği sakızı patlatması ve dalga sesleri ürkütücü geliyor. Ayla güneşin bakışıp, birbirlerine meydan okumaları ürkütücü. Güneş giderken, ay geliyor usul usul. Aynı anda hem güneşe, hem aya bakmanın esrarengizliğini bilir misiniz? Güneşin, merasimle yerini aya bırakmasını. Gündüzle gecenin öpüştüğü anı. O nöbet değişiminin yarattığı fırtına-ları. Hele dolunay vakti, ayla denizin serenadını.

II

Sabah bir karga sesi işitiyorum kıyıda. Şaşkınlıkla bakıyorum, Martılar nerede diyorum. Dalga seslerine eşlik eden serçeler nerede. Ağustos böcekleri bile suskun bu sabah. Sakızını patlatarak yürüyen genç kız da yok. Kargalar çoğalıyor, sağım solum uğursuz karakuşlarla doluyor bir anda. Güneş yükseliyor.

Uzaklaşıyorum suskun denizden. Yas tutmak, yaslı denizi görmek istemiyorum. Kara-lar kuşanmış ölü sevidlerini, yavru kareta kareta cesetlerini, dalgaların dışarı kustuğu naylon torbaları, gemi atıklarını görmek istemiyorum.

Şehir sıcak. Bindiğim dolmuş sıcak. Ter kokuları, parfüm kokularına karışıyor. Zor atıyorum kendimi dışarı. Beton yığınları arasında bunalıyorum. Sığınacak bir ağaç gölgesi bile yok. Doğa yok. Katledilmiş, martılar gibi. Çirkin gökdelenler çoğalmış. Denize inen yollar kesilmiş. Telgrafın tellerine kuşlar yerine, fabrika atıkları konmuş.

III

Bir kamyon geçiyor kentin ortasından. Kamyonun arkasında yüzü temmuz sıcağından kavrulmuş işçiler. İnanamıyorum gördüğüme. Kırmızı ışıktaki durunca kamyon, yaklaşıp bakıyorum. Erkek, kadın, çocuk güneşin altında, kamyonun kasasında gidiyorlar. Nereye diye sormak istiyorum. 21. Yüzyılda böyle nereye? 'Bilgi toplumu yarattık, el emeğine gereksinim kalmadı' diyen sermayenin küreselleşmesini savunanlara küfrediyorum, ağız dolusunca. Bir trafik polisi görüyor, insan taşıyan kamyonu göstererek hayatının ilk ihbarını yapıyor, 'Yasak değil mi, müdahale edin' diyor. Patronlar klimalı otobüs tutmalı değil mi, işçileri taşımak için? Bön bön bakıyor suratıma adam, 'Git kardeşim işine, uzaydan mı geldin sen, burası Türkiye' diyor. 'İyi ama' diye devam ediyorum öfkelenerek, 'Türkiye'de de otobüsler var. Hem de klimalı. Görevinizi yapın, dünya bu insanların elleri üzerinde duruyor.' Polis başını sallayarak uzaklaşıyor. Sağa sola bakıyor, destek arıyorum. Ne ben, ne kamyonun arkasına tı-kılmış işçiler kimsenin umurunda değil. Kızıyor ve bakıp görmeyen insanlara küfrediyorum. 'Bizim işçiler tembel' diyen patronlara, 12 Eylül karanlığından beslenen, emekçi düşmanı SİAD'ların sözcülerine ve onlara 'demokrat' diyen 'tekel aydınlarına' küfrediyorum. Boyalı basının bol maaşlı gazetecilerine küfrediyorum.

Kamyonun üzerinde, başı bağlı bir genç kızın, kaçamak bakışlarını üzerimde hissediyor, aralarında olmadığım, onları unuttuğum, başka bir dünyada yaşadığım için üzülüyorum. Bu dünyada, insan olarak utanılması gereken o kadar çok hayâsızlık, adaletsizlik, haksızlık var ki diye düşünüyorum. Savaş ne temmuz dinliyor, ne tatil. Ölüyor insanlar. Öldürülüyor her coğrafyada.

IV

Nemli ve sıcak bir gece. Rüzgar çıkıyor. Dalgalar, dolunayda serenat yapıyor. Mehtap, kara sevdanın öbür adı. Denizde ay ışığı kıvılcımlar saçıyor. Ay denizi, deniz ayı çekiyor kendine. Işıktan kollar, sudan eller kavuşmak için kıvrılarak, kıvılcımlar saçarak dans ediyor. Ayla denizin görkemli dansı, bir an savaşı unutturuyor bana, kamyonun üzerinde temmuz sı-cağında işe giden işçileri. Denizle ayın kara sevdası, benim acımı bastırıyor sanki. Hadi diyorum, hadi. Uzatın ışıktan ve sudan ellerinizi. Kavuşun birbirinize. Oynaşın, koklaşın, sevişin. Ay ve deniz bana bakıyorlar yardım ister gibi. Ağlıyor ay, gözyaşları, parlak inci taneleri gibi düşüyor denize. Deniz ağlıyor, ayın ışıktan saçlarını ıslatıyor gözyaşlarıyla. Silah sesleri geliyor uzaklardan...

Yine mi diyorum. Yine mi bir yargısız infaz... Ya da maganda kurşunu... Ya da hedefsiz kör bir saldırı... Gözlerim yanıyor. Gözyaşlarından mı, terden mi anlayamıyorum. Kamyondaki genç kız ağlıyor... Çocuklar ağlıyor...

Temmuzda, gözyaşı pınarları kuruyan doğa ağlıyor...

ADİL OKAY

Not: Bu yazı, 2005 yılında yazılmıştı. Eski ama okumayanlar için yeni. Ve ne yazık ki hâlâ güncel...

DÜŞÜK

adnan durmaz

GÖRSEL ÇALIŞMA: ADNAN DURMAZ

**Tarih, plasentası naylon
düşüğü dayatıyor gözlerimize.
Çürümüş gecenin orta yerinden
gündüzlere akıyor sıvışkan ucuzluklar
Arsız yüzlerde sinameki utançlar,
taşlaşmış sözlerin son hecesi kanıyor.**

Kıyametler düşüyor çatal arzulara,
istemlerin savrulduğu nokta, tutuşmuş yanmada...
Eritilmiş duygular sıyrılıyor kabzasından,
tutuşmakta ezber itirafların binbir paçası,
Sessizlik kovalanıyor sürülerek şimdi dağlardan.

Tükenmez korkularda çentik çentik düşünceler
sömürü körüğüne üflenene soluk oluyor bir bir...
Gözü korkan hayatın vicdanları epriyor ucun ucun,
Sulanıyor sıfatlar yürüyen gelgitlerde,
değerler aşınıyor her noktada tek tek...
Karanlık çıkışların törpülediği cevher,
Bürünüyor kendi külüne suskun.
Yatırılıyor fenerler bencilliğin kayasına sessiz,
baştankara oturuyor şilir gemisi
terleri kururken kalemlerin.

Sütü kuru yamaçlarda her mezar
bir nirengi noktası bugün,
yoksulluğun paslı yayı kırıldıkça
batmalı zulmün kığına.
Yumuk yumuk avuçlar artık
Çekiyor hasretini yumruk olmanın!

ALİ ZİYA ÇAMUR

BİR BETON TABUT

Sağım beton...
Solum beton...
Dokunmuşluğum toprağa
koklamışlığım yeşili
tırmanmışlığım bir ağaca
ne zamandı en son?..
Dalında bir elma
bir şeftali
bir üzüm
görmüşlüğüm hatta
kaç zaman önceydi?..
Unuttum gitti...
Altım beton...
Üstüm beton...
Tonlarca gri...
Birileri
enikonu iş edinmiş kendine
renksizleştirmeyi
ve diri diri tıkmayı cümlemizi
bir beton tabuta...

MUAMMER ERTURAN

SUSKUN

Aynı yalınlıkta idik biz
Suskun
Şiirlerimin yetimi ile
İlk sevişmelerimin meleği
Anılarımda çık ortaya
Yaktım tüm türkülerini
Yüreğime

Göz yaşlarım altında sıırılsıklam
Saçağın altına tünemiş bir adam
Anımsa gençliğim
Öldü mü kaldı mı o adam
Ama
Buramda göğsümün orta yerinde
Yook oldu

Gençliğim çokook uzaklarda
Ah bulutlar yalnız bulutlar
Ödü kopan çocuk
Şu sevi
Olmazı söyleten dilim
Suskun
unutmamız yüzünden değil
Yoldaşlar
Güneşin sıcaklığında
Ne varsa
Gömdük umuda
Sevdalar inadında

HAMZA İNCE

Ah İbrahim/ Kara gözlü İbrahim/ Göklerden mi geldin?/ Yıldızlardan mı?..

Vildan SEVİL

RESİM: BERNARD BOUYER

Güllü, sağ koltuğunun altına sıkıştırdığı, avaz avaz bağırان, kıyameti koparan İbrahim'i kucağıma fırlatırcasına bırakıyor.

Ranzanın alt katında, sırtımı yastığa dayayarak oturmuş kitap okuyorum.

Kadınların bağırış çağırışı, şakalaşma, kavga, tencereye vurularak çıkarılan dümbelek eşliğinde şarkı türkü sesleri...

Bangır bangır bir TV, kadınların ellerindeki radyolar...

Bunalan, istekleri bitmeyen çocukların ağlayışları, oyun çığlıkları, kahkahaları...

Bir cümbüş, bir cümbüş...

Dört bir yanı yüksek duvarlarla kaplı, üstü açık iç avlu buz gibi. Sıcak olsa bile aynı gürültü oraya taşınacaktır. Tek farkı gökyüzü ve dışardaki hava. Çaresiz içerdeyiz. Bu koşullarda okumaya alışmak büyük çaba gerektiriyor, zonklayan beynime söz geçirmek

zor ama sürekli yün örmek, dedikodu, dert dinlemek, sivil mahkûmların kimine mektup, kimine dilekçe yazmakla da zaman dolmuyor. Zamanı bölüştürüp kullanmaya çalışıyorum.

Anasının fırlattığı İbrahim'i tutacağım diye kitap elimden yere düşüveriyor.

İbrahim'den kurtulan Güllü, kitabı alıp kucağıma koyarken söylenip duruyor bir yandan da...

-Bu bi türlü susmuyooo be abam... Kaç saattir seen de duyuyooosundur çığırmasını. Koşuşu ayağa kaldırdı be abaaam... Dedim, abam sustuuurur sustuuurursa...

Pantolonunun belini aralayıp, bezini kokluyorum İbrahim'in.

-Koklaama be abacığım, sana verir miyim altı kirli, döversin beni billa... Şincik temizledim, iki gööözüm önüme aksın, Allaaah çarpsın...

-Peki tamam Güllü, tamam... Karnı ne alemde?... Doyurdun mu?

-Doooyurmam mı be abam... Her bişii tamam... Sana getirceem diye üstünü bilem değiştirdim billa... Susmuuuyo işte piş kurusu... Bana kızıyor ama canıma tak dedi artıkın Allah çarpsın. Vurdum kışına kışına...

-Yine mi vurdun? Hadi, yıkıl karşımdan Güllü, kaybol! Biz anlarız İbrahim'le.

Güllü, ufak tefek, kapkara, yirmili yaşlarının sonunda ama dişlerinin çoğu dökülmüş bir çingene. İbrahim'i susturacağım diye, kaç çocuk emzirmiş, iyice kuruyup sarkmış memesinin biri hep dışardadır, ağladıkça İbrahim, tıkar ağzına o kuru kara memeyi.

Güllü, mahpusaneyi mesken tutanlardan. Mesleği hırsızlık. Aile geleneği...

Hırsızlığı meslek edinmiş çingene kadınlar, gebelik dönemlerinde kendilerini tutuklatma zamanlamasını öyle iyi yaparlar ki içerde yatma süresini en az zararla hatta kârla atlatırlar.

Hangi teknikle hırsızlık yaptıkları, hangi ailelerin hangi tekniği kullandığı, işe çıktıkları bölge polis tarafından gayet iyi bilindiğinden yakalanmaları kaçınılmazdır. Onlar da bu süreden kârla çıkmanın yolunu böyle bulmuşlar.

İçerdeyken bebeğin zor zamanları geçirilmiş, karınları doymuş, memeler sütlenmiş olur.

Dışarda kalan, yalınayak başı kabak, kıçları açıkta, elinde bir dilim kuru ekmekle koşturan diğer çocuklara ya en büyük çocuk ya da aileden birileri bakar. Bebek geldiğinde bu çocuklardan beş yaşından küçüğü varsa o da annenin yanındadır. Çoğunlukla mutlaka vardır bir çocuk daha. İki çocuk arasında yaş farkı, iki üç yılı geçmez genellikle.

Güllü bu kez, tek çocukla içerde nasılsa...

-Yahu Güllü, yapmasanız olmaz mı şu işi?... Yılın yarısı içerde, yarısı dışarda... Çekilir mi bu hayat?... Bir sürü de çoluk çocuk dışarda... Öyle sersefil...

-Ne yapaaam be abam?... Ekmek Kuran çarpsın, burdaki yemek yok dışarda be abam... Karavana maravana, üç öğün yiyoooz işte... Bizim herifler girse çıkarmak bilmiyolar. Hepten işten kalıyoooz, aç kalıyoooz. İş kadınlara düşüyoo. Başka iş mi var be abam? Olsa alıyooola mı? Sülalemiz bellenmiş bi kere. Yapmasak yine bizi tutarlar Allah çapsın. Bööle gelmiş, bööle gidiyo işte...

İbrahim'in derdi, uyku saati geldiği halde uyuyamaması. Nasıl uyusun zavallı? Aylardır dört duvar arasında. Tıkış tıkiş kadın dolu, havasız, pis kokan, gürültülü, sayısı altmışın altına düşmeven bir koğuş. İyice bunalmış yavrucak.

Sağ kulağını kapatacak biçimde sol kolumun üstüne yatırıyorum İbrahim'i. Güllü sık sık aynı gerekçelerle kucağıma attığından kokuma alıştığı için mi bilmiyorum, İbrahim'in çığlıkları azalıyor yavaş yavaş. Sağ elim, sol kulağı, başı ve sırtı arasında düzenli bir ritim ve sırayla dolaşıyor, dolaşıyor...

"İbrahim" adının bolca geçtiği, onun için uydurduğum müthiş ninniye geniş ağız hareketleriyle, gözünün içine baka baka, gülümseyerek söylüyorum.

Ah İbrahim

Kara gözlü İbrahim

Göklerden mi geldin İbrahim?

Yıldızlardan mı geldin İbrahim?

Kara gözlü, tombik yanak

İbrahim

Yeller mi getirdi seni İbrahim?

Denizler mi, ırmaklar mı?

Ah İbrahim

Kara gözlü İbrahim

İbrahim sesini kesiyor. Kapkara yüzündeki kapkara gözleri, gözlerimle ağzım arasında gidip geliyor. Başparmağı ağzına gidiyor İbrahim'in. Göz kapakları ağır ağır inip, ağır ağır kalkıyor. İnip kalkıyor... İnip kalkıyor... Uyku, bütün ağırlığınca geldi çöktü artık o kapkara gözkapaklarına.

Avucumu, İbrahim'in yüzünün açıkta kalan bölümüne ve kulağına kapatıyorum bastırmadan. Gece gezen, kocaman, yirmi beş otuz santim boyundaki, ıslak, leş kokulu, simsiyah lağım fareleri, pek seviyor bebelerin körpe burnunu, körpe kulağını.

Şimdi İbrahim mışıl mışıl uyuyor.

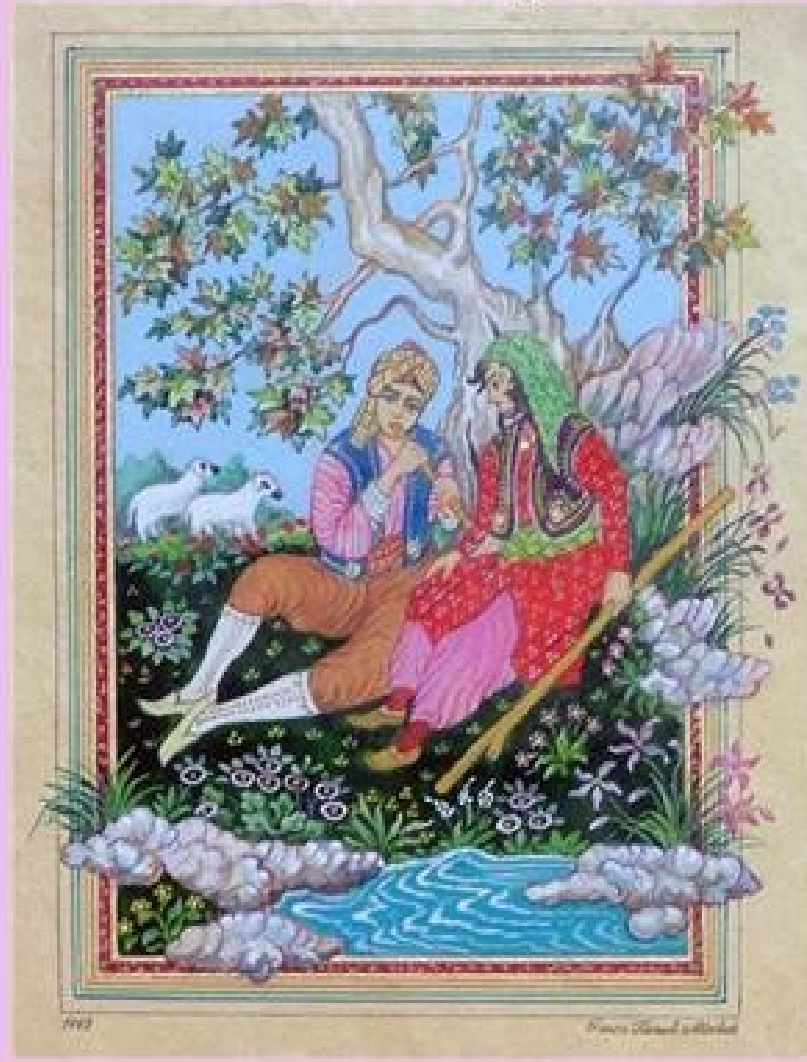
Bense farelere karşı nöbetteyim bu gece.

11.01.2011

VİLDAN SEVİL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

KLASİK ŞİİR

Aşkta cennet ve cehennem yoldaş olmuşlar
Kimi salınırınız çiçeklerin arasında
Kimi yanarsınız su ağızlarında
Umarsızlık mıdır mayası aşkın

Yürekler satılır kınalar yakılır
Takı kuyruğunda ağalar yorulur
Bir çıkın azık, bir yudum su için
Grev çadırlarında davullar dövülür

Selvican'ı ayırırlar yârinden
Kerem'i can evinden vururlar
Aşkta cennet ve cehennem yoldaş olmuşlar
Umarsızlık mıdır mayası aşkın

HASİBE AYTEN

BOMBA

Parça sözcükleri toplarken
Uykusuz kalmıştır
Belki de karnı açtır
Hasret kanarken hançer yarası
Şiir doğar mevsimsiz patlaması içinde

Ölümü uzatılmış
Canlı bombadır şair
Tesiri de uzun yıllara yayılır

ÖZER GENÇ

BUGÜN ADNAN YÜCEL KONUŞACAĞIZ...[1]

"Şiir yazana değil,
ona ihtiyacı olana
aittir yoldaş..."[2]

Düşmanın bildiğini dosttan saklamaya ne hacet, karanlık günlerden geçiyoruz. "Barış" sözcüğü'nün egemenler arasında belki de en sık telaffuz edildiği bir kesitte, savaşa fazlasıyla yakın olduğumuz günler... İktidar partisinin Osmanlı'yı dirilterek Orta Doğu'yu fethe çıkma heveslerine kapıldığı bir dönemde, Suriye'deki iç savaşın topraklarımıza bulaştığı, istihbaratçıların, gözünü kan bürümüş fanatiklerin, eğitilmiş katillerin ülkede elini kolunu sallaya sallaya dolaştığı günler...

Karanlık günlerden geçiyoruz: İstanbul'da, Adıyaman'da, Mersin'de, Erzincan'da, Aydın'da, İzmir'de... Alevilerin evlerinin işaretlendiği, kapılarına ölümcül sloganlar yazıldığı ve hemen tümünün "çoluk-çocuk işi", "münferit hadise" diye geçiştirildiği...

Karanlık günlerden geçiyoruz: Taşeronlaştırma yasasıyla emek cephesinin yoksulluk sınırı altına çekildiği, iş bulabilenlerin sefalet ücretlerini, sosyal haklarının tümüyle budanmasını "Buna da şükür" ekonomisine boyun eğdirilerek karşılamasına yönelik "ucuz emek cenneti" söylemlerinin dört bir yanı kuşattığı...

Karanlık günlerden geçiyoruz: "Kentsel dönüşüm" adı altında taşın toprağın yağma alanına çevrildiği, ülkenin uçsuz bucaksız bir alış-veriş merkezine dönüştürüldüğü, kentlerin belleksizleştirilip işçilerin, emekçilerin mekânsızlaştırıldığı, yaşam alanlarından soyulduğu...

Karanlık günlerden geçiyoruz: Her türlü toplumsal muhalefetin cop-tazyikli su-gaz terörünün boğuntusuna getirilmeye çalışıldığı, grev alanlarının robocoplarla kuşatıldığı, öğrencilerin kafalarının parçalandığı, cezaevlerine sığmayan devrimcilerin kitap sınırlandırması, selamlaşma yasağıyla terbiye edilmeye çalışıldığı...

Karanlık günlerden geçiyoruz: İktidann hayatın her alanına dozu sürekli yükselen müdahaleleriyle koyu bir muhafazakârlığın toplumsal yaşam üzerine çöreklediği, komşunun komşuyu, çocuğun anne-babasını, öğrencinin öğretmenini ihbar ettiği kalles bir iklimin yavaş yavaş hepimizi sarıp sarmaladığı, gündelik yaşama kuşku ve korkunun egemen olduğu, nüfusun yüzde 71.6'sının telefonunun dinlendiğini düşündüğü...

Karanlık günlerden geçiyoruz: Kültür ve sanatın sansür ve piyasalaşma kısılcasında teslim alınmaya kalkışıldığı, bir yandan iktidarın emriyle heykeller yıkılırken, bir yandan boş çerçevelerin iktidar destekçisi iş adamlarınca yüzbinlerce dolara satın alındığı, resmin, heykelin, müziğin, romanın, şiirin sponsorlar, bienaller, küratörler aracılığıyla lüks tüketim mallarına dönüştürülürken yoksullara bırakılan tek tesellinin TV'deki reality-show'lar, yarışma programları ve ucuz dizilerden ibaret kaldığı...

Bu karanlık günleri ancak direne direne aşabileceğimizi tecrübelerimizle biliyoruz. Direne direne ve dillerimizden şiirlerimizi, türkülerimizi eksik etmeyerek.

Çünkü şiirler ve türküler, insan olmanın, insan kalmanın, insanca yaşayabilmenin kavgasını verenlerin vazgeçilmez yoldaşlarıdır. Şiirler ve türküler terennüm ederek ve birbirimizin şiirlerine, türkülerine kulak vererek hem yaşamın mücadeleye değer olduğunu, umudun her zaman direnen insanda olduğunu, daha son sözün söylenmediğini nakşederiz aklımıza ve yüreğimize... Hem de yalnız olmadığımızı, umudu paylaşarak çoğaltabileceğimizi, birbirimizin yarasını sarabilecek yoldaşlarla aynı yolda yürüdüğümüzün ayırına varırız...

Bunun için şiirlerimizi, türkülerimizi temiz tutmamız, onların piyasa sinsizmine ya da bağnazlığın çağrısına teslim edilmesine göz yummamamız gerek.

Hayata bakışımızı derinleştiren, kavgalarımıza her seferinde yeni boyutlar katan, yenilgilerimizden öğrenen/öğreten, bilincimizin sınırlarını durmaksızın genişleten, direncimize direnç katan şiirlerimiz ve türkülerimiz, sokaklarda gezinmeli, varoşları kat etmeli, fabrikalarda, atölyelerde yankılanmalı, meydanlarda çınlamalı, cezaevi duvarlarını aşmalı, dağdan dağa yankılanmalı...

Bu nedenle şiir üzerine düşünmek, şiire emek katmak, hayatî önem taşıyor. Yerini bulan şiir, hayatı durduran bir şalteri, neo-liberalizm vitrinini paramparça eden bir taşı, egemenleri felce uğratan bir işgali harekete geçirme gücüne sahiptir.

Bugün, şiirleri dilden dile, mitingden mitinge, yürüyüşten yürüyüşe bayraklaşmış, türküleştirmiş bir şiir emekçisine, Adnan Yücel'e saygımızı, sevgimizi, minnetimizi dile getirmek üzere bir araya geldik.

Aranızda, iş bırakma eylemi için atölyesini, bürosunu boşaltırken, meydanlarda haykırırken, yollarda sloganlar atarken, polisin saldırısı öncesinde poşusunu yüzüne çekerken, O'nun "Bitmedi o kavga sürüyor, sürecek/Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek" dizelerini yüreğinden geçirmemiş olanınız var mı?

Ya da sevdalısının gözlerinin derinliklerine dalıp, "Yeter olsun gözlerinde ışık fırtınası/ Sözlerinde baskı yasası yeter/ Hangi kavgayı özlesem suskunum sana/ Zafer sabahlarında gece kadar/ Bayram sabahlarında yas kadar suskun"u terennüm etmemiş olan?

Kuşağımız ve onu izleyen kuşaklar, sevdıyla kavgayı bağdaştırmayı bir de Ondan öğrenmediler mi?

Onun dizeleri bize en direngen mücadelelerin en çocuk aşklardan doğacağını öğretmiyor mu?

O zaman kulak verelim O'nun dostlarına... Bugün Adnan Yücel konuşacağız...

16 Mayıs 2013 10:45:10, Ankara.

SİBEL ÖZBUDUN

NOTLAR

[1] Kaldıraç, No:144, Haziran 2013... 16 Mayıs 2013 tarihinde Ankara'da düzenlenen 'Adnan Yücel Edebiyat ve Sanat Festivali'nde yapılan konuşma...

[2]"Postacı" filminde âşık gencin Neruda'ya seslendiği ünlü replik.

ŞİİR ÜZERİNE SAVSÖZLER

☞ Korkunç canavarlıklara karşı dünyada en kesin biçimde karşı duran güç, şiirdir. İşte bu yüzden fırtınaların saati aynı zamanda şiirin de saatidir. **JOHN BERGER**

☞ Şiir atla uçuş, düzyazı yürümektir. **RESUL HAMZATOV**

☞ Şiir yakalanmayı, dile gelmeyi, görünmeyi ele geçirmektir. **YANNIS RITSOS**

☞ Bilim aklın şiiridir, şiir, yüreğin bilimidir. **MAKSİM GORKİ**

☞ Toptulukları kımıldatmak, sarsmak ister şiir. Öyle ki nereye ve niçin olduğunu bilmeden sairle birlikte, öbür dinleyenlerle birlikte gider insan. **ALAIN**

YUTKUNAMAYANLAR...

RESİM: NEŞET GÜNAL

Bizi,
boğazımızda düğümlenen kederden tanılar yenge...
her kurt sofrasının yenileniyiz biraz
"yenileni" iki türlü de düşünebilirsin,düşünebiliyorsan...
-ki ikinci türüsü,
"türü"dür biraz
politikacılarının çok sevdiği bir halk yemeğidir,
yengem,bilirsin malzemelerini değil mi ?
alevi,sünni,türk,kürt,ermenî....
türü türü...
cinaslıdır biraz dilimiz bu gece mazur gör ...
kenar mahalle yoksullukları birikmiş dudaklarımızdan
ana avrat küfre uygun adım yürür kelimeler
her yenilişimizin anason akşamında...
türü türüyüz bu akşam yenge
yenilir yutulur cinsten değil bu mağlubiyetler
bir türü yutkunamadığımızdan,anlamalısın bizi de
bir sırtımıza vur da
-helal,helal de ...
bu haram'î ülkede, yenilgiler helaldir sadece, bilirsin...

CEM EREN

BİR SANAT EMEKÇİSİ: CANOL KOCAGÖZ LÜTFİYE BOZDAĞ

Karikatür 1: Canol Kocagöz, 1977

Canol Kocagöz'ün çizim merakı önce resim çizerek başlıyor. Sonra suluboya, yağlıboya derken daha çok obje resimleri yapıyor. Giderek onların biçimlerini hayal gücüne dayanarak olmayacak şekillere sokmaya başlıyor, derken bunlara insanları, hayvanları her türlü canlıyı dahil ediyor. Haydarpasa Lise'sinde okurken de resim yapmanın yanında karikatür çizmeye başlıyor. O dönem İstanbul Beylerbeyi'nde bulunan "Beylerbeyi Kültür Cemiyeti"nde sanat ve kültür çalışmalarına katılıyor.

Lise bittikten sonra akademide ekonomi öğrenimi gören sanatçı, "hayatımı aldığım ekonomi eğitimi sayesinde kazandım, çünkü karikatür çizerek hayatımı idame ettirmem söz konusu değildi." diyor.

Üç ihtilal yaşamış bir kuşağın üyesi olan Kocagöz, hem çalışıyor, hem okuyor hem de politik mücadele içinde yer alıyor. Sendikal yapılar ile demokratik kültür derneklerinde çalışıyor. Bu çalışmalar içinde karikatürü emekten yana kullanabileceğini mizahın ve sanatın mücadele içinde güzel bir tad olacağını keşfediyor. Sanattan

kopuk bir mücadelenin tatsız tutsuz bir kavga olacağını düşündüğü için başından itibaren karikatürlerini sermaye karşıtı bir tavırla, emekten yana çiziyor. Daha sonra 1970 yılından bu yana profesyonel olarak çeşitli günlük gazetelerde, politika ve sanat dergilerinde çizmeye devam ediyor.

Karikatür 2: Canol Kocagöz

İlk karikatürü bir işçi bildirisinde yer alıyor. Daha sonra birçok gazete ve dergide çiziyor. Daha çok sendikal basında çizen sanatçının beslenme kaynağı hep işçi eylemleri oluyor. Hatta "Akbaba" dergisinin son dönemlerine de yetişen Kocagöz'ün orada bir iki karikatürü yayınlanıyor.

Türkiye'nin tek karikatürcüler meslek örgütü olan karikatürcüler derneğinin 1975 sonu ile 1976 yılında genel sekreterliğini, 1996 yılında da genel başkanlığını yapıyor. 1980 öncesi 1. Milliyetçi Cephe Hükümetleri döneminde bazı davalardan yargılanıyor ama hapse girmiyor.

Sanatçı o yıllardan şöyle söz ediyor. "Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) işyerlerinde 40 binin üzerinde greve giden işçi arkadaşımızı desteklemek için oluşturduğumuz bir karikatürcü grubu ile grevde bulunan işyerlerinin duvarlarına durumu anlatan karikatürler çizerek dayanışmamızı sergiledik. Bu durum sanatın emek hareketiyle canlı buluşmasının sıcak bir örneği oldu. Bu durum aynı zamanda yer altı sanatının bizde bıraktığı etkinin Türkiye İşçi Sınıfının karikatürle yansıması olarak ortaya çıktı. Bu karikatürleri duvarlara çizmek sendikadan aldığımız bir izin belgesi ile oluyordu."

Kocagöz, DİSK'e bağlı sendikaların grev yaptığı fabrika duvarlarına karikatür çizme yetki belgesi alıyor. O yıllarda başka bir karikatürist rastgele çıkıp gelse grev çadırına ve ben de çiziceğim dese kabul edilmiyordu. Ancak sendikadan izin alırsa o duvarları boyayabilirdi. Bir tek Canol Kocagöz, böyle bir izin belgesine sahip oluyor. Sanatçı bu durumu şöyle ifade ediyor; "Sendikalar çizdiklerimi ve politik tavrımı biliyorlardı. Ben ve bir grup arkadaşım Türkiye'de ilk kez duvarlara karikatür çizimini gerçekleştirdik. O sırada Madeni Eşya Sanayicileri Sendikasına

(MESS) karşı grevde bulunan DİSK'e bağlı Maden-İŞ Sendikası yönetim kurulu karikatürcüleri destekliyorlardı. 22 Temmuz 1980 günü faşist ülkücü çeteler tarafından katledilen efsane sendikacı Kemal Türkler başta olmak üzere yönetim kurulunda bulunan sendikacı dostlarımız karikatür sanatının gerek sermaye gerek basın ve kamuoyu gözündeki etkileme gücünü anlamışlardı ve bunu bir propaganda aracı olarak kullanmayı, sendikanın sesini duyurmak açısından çok önemli buluyorlardı."

Karikatür 3: Canol Kocagöz

İşçiler o dönemde çıkan gazete, mizah dergisi, politik dergilerin hemen hepsini takip etmeye çalışıyorlar. 1980 öncesi tirajlar incelenirse o günkü nüfusa göre, bugünkü tirajlardan çok yüksek olduğu görülür.

Duvarlara karikatür çizen karikatüristler politik dergiler, gazeteler ve mizah dergilerinin çizerleri olduğu için işçiler onları kendilerine yakın buluyorlardı. Hatta bir gün yine bir grev zamanı, grev çadırında sohbet ederken bir işçi Canol Kocagöz'e; "bizi maymun gibi çizmeyin, biz aptal ve maymun suratlı değiliz. Bizi acınacak halde de göstermeyin. Çünkü biz emeğimizin hakkını isteyen ve bunun için onurumuzla mücadele eden emekçileriz." Diyor. Bu konuşma Kocagöz'ü çok etkiliyor, sanatçı bugün genç karikatürcülere işçileri yamalı pantolonlarla ablak suratlı, aptal görünümlü çizmemeleri tavsiyesinde bulunuyor. Çünkü ona göre marifet meseleyi yoksulluk edebiyatının arkasına saklanmadan anlatabilmek. Sanatçı; "ben karikatürlerimde her zaman işçileri temiz yüzlü çizmeye gayret ediyorum", diyor.

LÜTFİYE BOZDAĞ

GÖRSEL ÇALIŞMA: ADNAN DURMAZ

İNADINA SEVDİM

Dediler ki; cennetten
kovulmuş
şeytanın kölesi
saçı uzun aklı kısa
erkeğin kaburgasından
yaratıldı
dedim anam sevdim
dedim yarım,sevdiğim
ela gözlüm,kara gözlüm
gözlerine baktığımda aşık
olduğum
inadına sevdim

sevdalandım, dağları aştım
babamla savaştım
ölümleri göze aldım
yasakları çiğnedim
mecnun oldum
kerem oldum,sevdim

bakmak günah dediler
konuşmak yasak
el ele tutuşmak haram
saçını örttüler
yüzünü,gözlerini kapattılar
gizlediler,
etrafına duvarlar ördüler
duvarları,yasakları deldim
tabuları çiğnedim
kovuldum,sürgün edildim
inadına sevdim

atımı çektim geldim yollarına
gel bin sevdiğim yolumuza gidelim
müfreze salarlar ardımızdan
belki vuruluruz bir dağ başında
senden vazgeçemem,
vazgeçme benden
sevmek zor olmasa aşık olunmazdı
inadına yaşıyorum işte
inadına seveceğim seni

HIDIR KARAKUŞ

OLMAZ RENGİ ÖLÜMÜN

GÖRSEL ÇALIŞMA: ADNAN DURMAZ

Bağrımda yanan diliyle uzaklara
açıyorum sesleri kalbime
bağırıp duruyor isyanı çocukların
geriyorum göğsümü hüznün sonsuzluğuna
cayır cayır yanan şehirde
dikince gözlerimi
bulutlara
rüzgara
bir çığlık kuşların kanadında
yankılandı
rengi olmaz ölümün!
dedik biz
biz demiştik
yıllar da hızlıca geçmemiş ki
oysa
göç vakti ölüme

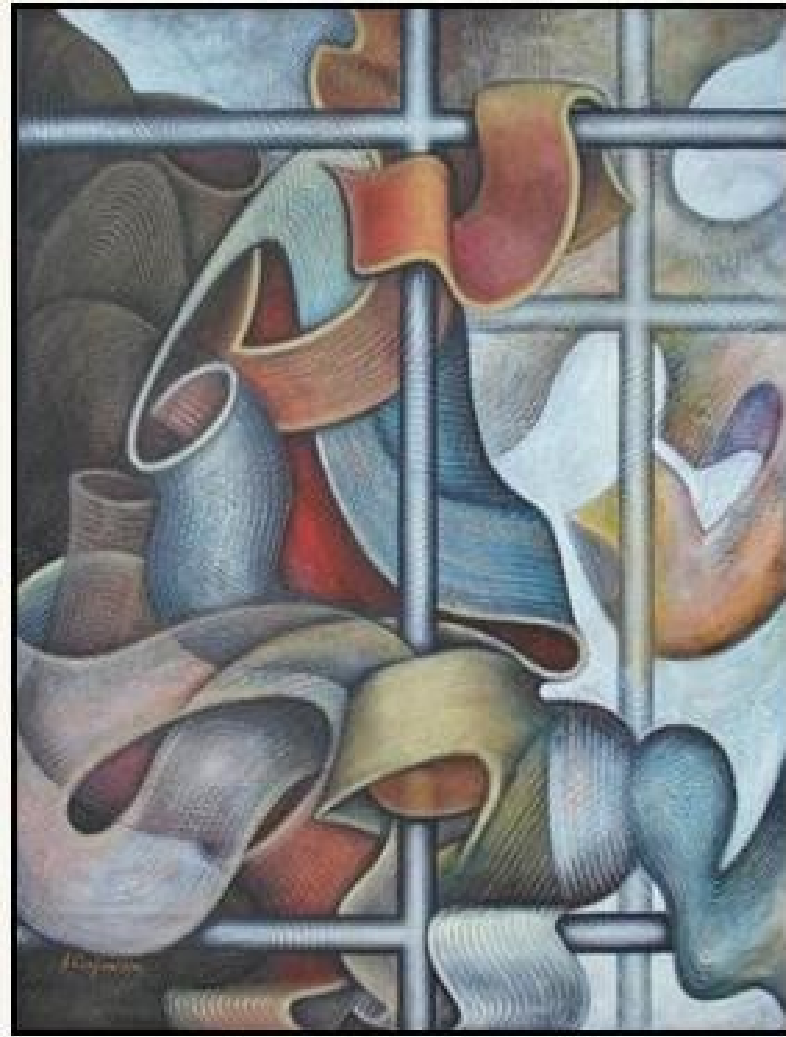
Boyu alçak sevgilerin
ancak bir şiir uzatır
vicdanı

ölüme göç vakti
kurşunları yağdıkça
üzerime üzerine
olmaz
çocuklara
sustur ölümü

BURCU TÜRKER

ŞİİRİN ŞAİRLERİ, ŞAİRLERİN ŞİİRİ[*]

RESİM: JOSE ARJONILLA

"Biz bu kitapları ne zaman okuduk ve niçin her satırını çizip notlar düştük kıyılarına"[1]

"Herkes gider, şiir kalır," der İbrahim Tenekeci.

Doğrudur; öyledir...

Şiirin tarihi şaire doğru akarken; "Şiir kelime kaynar. Bir kazandır, dumanlar tüter içinden," der Ahmet İnam...

İnsan ruhunun ve yaşamın derinliklerine nüfuz eden şiir ölmez, öldürülemez; çünkü ölümsüzdür..

Hayır; 'Buz'[2] başlıklı yapıtı ile '2011 Turgut Uyar Şiir Ödülü'ne değer görülen Osman Özçakar'ın, "Şiir biraz da sözcüklerle manipülasyon yapma işidir," tespiti katılmak mümkün değil.

Leonardo da Vinci'nin, "Şair, görünür şeyleri betimlemekte ressamla boy ölçüşemez; ama görünmez şeyleri betimlemekte de müzisyenle aşık atamaz"; Plutarkhos'un, "Simonides, resmin suskun şiir olduğunu söyler, şiirin de konuşan resim" diye betimledikleri "Şiir ne işe yarar sorusuna afili yanıtlar arar dururuz ya çoğu zaman. Bu gereksiz. Bir şiir gelir bir gün, evet, buydu ve ben bunu unutmuşum, dedirtir.

Şiir iyileştiricidir ve iyiliktir; ışıktır, ışığa doğrudur.

Ölümün değil, hayatın istikametindedir çünkü..."[3],

Şiir iyileştiricidir ve iyiliktir; ışıktır, ışığa doğrudur. Ölümün değil, hayatın istikametindedir çünkü..."[3],

Baudelarie'e, "Her zaman şâir ol, düzyazıda bile"; Bedri Rahmi Eyuboğlu'na Baudelarie'e, "Her zaman şâir ol, düzyazıda bile"; Bedri Rahmi Eyuboğlu'na, "Şairim zifirî karanlıkta gelse şiirin hası ayak seslerinden tanırım. Ne zaman bir köy türküsü duysam şairliğimden utanırım," dedirten şiirin anlamı yaşamdır; sonsuz devinimidir.

* * * * *

Bunun böyle olduğunu "Düşünüyorum da biz,/ büyüyerek çocukluk etmişiz..."

"Ve oturuldu bir takım şeyler söylendi./ İmla kurallarıyla mutsuzluk üstüne..."

"Herkes bıraksın/ senin için ölürüm laflarını./ Önce kendiniz için yaşamayı öğrenin,/ sonra başkası için ölürsünüz," dizeleriyle Turgut Uyar'da bulursunuz...

Onun; "Kendi kuyusundan çektiği serin suların lezzetindedir umudu. Rağmen umudu, kimselerin vermediği, hep kendinin bulduğu:

"Şimdi biz sımsıkı bir dönemdeyiz/ doğrusu haketmiştik bunu denebilir/ ama hiçkimse inciri durduramaz/ o her zaman büyür ve tadla yenir/ ve örneğin kara kuru bir adam/ göklere bakabilir durmadan/ keza bir akasya göklere doğru büyür/ gece gündüz ayırmadan/ örneğin yaşıncı kaç der birisi/ yani kaç yaşındasınız demek ister/ siz göğe bakarsınız o kadar// birisi bir camı açar ve haykırır/ sen de varsın ey hayat/ tıpkı ölüm gibi," derken acının ortasında bize güç verir." [4]

Söz elden güç hayata, aşka mündemiçtir...

* * * * *

Tam bunlardan söz ederken Cemal Süreya dikilir karşınıza...

Hani "Yalnızlık bir ovanın/ düz oluşu gibi birşey..."

"Cevap veriyorum/ 'Zamanla herşey geçer' diyen akıllılara;/ 'Geçen tek şey zamandır' anlayan,/ anlatsın anlamayanlara..."

"Hep kazanırsın ey çözümsüzlük!"

"Mutluluk nasıl dayanıksız!"

"Kim istemez mutlu olmayı/ ama mutsuzluğa var mısın?"

"Gözleri göz değil, gözistan."

"Şimdi sen kalkıp gidiyorsun. Git/ Gözlerin durur mu onlar da gidiyorlar. Gitsinler./ Oysa ben senin gözlerinsiz edemem bilirsin."

"Güzelsin sevgilim,/ Ama çok yakından!"

"Biliyorsun, ben hangi şehirdeysen/ yalnızlığın başkenti orası," dizeleriyle Cemal Süreya...

"Sevmek, ne uzun kelime" dizelerinin Cemal Süreya'sı bir Kürt Alevidir...

Annesi Alevi bir Zaza kızıdır: Gülbeyaz. Babası yakışıklı bir adam: Hüseyin... Yüzünü hiçbir zaman anımsayamayacağı annesini altı yaşında kaybeder. Edebiyat ile ilgilenmesinin bir nedeni de annesidir; çünkü "Kerem ile Aslı"yı ezbere okur. Babası ile tuhaf bir ilişkisi vardır. Hiçbir zaman dayak yemediği babası bir trafik kazasında feci şekilde ölmüştür. Dört yaşında kardeşi Kemal'in öldüğünü öğrenecektir.

İlkokulda adından, soyadından, okulundan, mahallesinin ve sokağının adından utanır. İlkokula da hastalığı nedeniyle bir yıl geç başlar, ama okuyup yazmayı biliyordur, hatta amcası beş sıfırlı rakamlarla matematiği dahi öğretmiştir.

Yıl 1938. Dersim Katliamı sonrasında Bir Kürt aile, kendileri gibi kılıç artığı birçok aile gibi bir tren vagonunda Bilecik'e sürgün gidiyor. Çocuklardan birinin adı Cemal Süreya... Yaş yedi.

Yıllar sonra kendisi anlatır o yolculuğu; "Günlerce yolculuktan sonra bizi bir köye attılar. Tarih öncesi köpekler havlıyordu. Aklımdan hiç çıkmaz o yolculuk, o havlamalar, polisler. Duyarlığım biraz da o çocukluk izlenimleriyle besleniyor belki."

'Ben bir yük vagonunda açtım gözlerimi' dizesi, gözlerini bir sürgüne açmasını da içeriyordu. Bu yolculuktan başlayarak çocukluğu travmalarla geçti.

"Hangi taraftan esse rüzgâr/ Zonklattır, sonra ortaya çıkarır/ Kayalara sıkışmış bir tarihi,/ Bir isyanı, bir dostluğu, bir yenilgiyi."

Sürgün yerleri yetmiş yıl zorunlu ikamet olarak Bilecik şehridir. Aile kendilerine verilen tek odalı eve yerleşir. Babası onu, zorunlu ikamet yerinden ayrılması yasak olmasına rağmen, okuması için İstanbul'daki akrabalarının yanına gönderir. Herhangi bir tepki gelmeyince aile de İstanbul'a taşınır. Ancak bu uzun sürmez, bir gece evi polis basar. Suç, zorunlu ikamet yerini izinsiz terk etmektir. Bütün aile Sansaryan Han'da sabahlar.

Şairin kendisi anlatıyor; "O sıra küçük kız kardeşim daha beş yaşında, büyük annem ise en az altmış beş. Kafese konmuş, saç sakalı uzun dev gibi bir adam anımsıyorum. Tahta sıranın üzerinde uyumuştuk. Ertesi gün jandarma refakatinde sürgün yurdumuz olan Bilecik'e posta edildik.

Ben kaç yaşındayım? On birin içinde. Utanıyordum sürgünlüğümünden. Hep gizledim."/5/

Çocukken öperek uyutan bir anneden yoksun kaldı. Sürgünlüğünün altıncı ayında annesini daha sonra da babasını kaybediyor; "Annem çok küçükken öldü. Beni öp, sonra doğur beni" dizeleri, yüreğindeki anne özleminin dışavurumudur bir bakıma.

1988'de yaptığı bir söyleşide bunu şöyle açıklamakta; "Anılarımın kökeninde yer etmiş. Küçükken, altı yedi yaşında doğduğum yerlerden, evimizden, bahçemizden kopartılmışım. Ardından aileme felaketler gelmişti. Annem ölmüş babam yoksul düşmüştü. Bunlar yer etmiş bende, bir yerde sanatçı duyarlılığını etkilemiş demek. Silinmezler."

Hem doğulu hem batlıydı...

Üç anayasa arasında büyüse de onun için "şiiir anayasaya aykırı"ydı. Düzyazılar yazsa da başat olan şiiirdi onun için;

"Jandarma daima nesirde kalacaktır/ Eşkıyalar silahlarını çapraz astıkça türkülerine/ Ve bu dağlar böyle eşkıya güzelliğı taşıdıkça"

İlk dergisini bir arkadaşı ile ilkokulda çıkarır ve bir kuruşa kızlara satarlar. Lise yıllannda aruz vezniyle şiiirler yazar, kendi kendine eski yazıyı öğrenir. İlk şiiiri "Şarkısı Beyaz" adıyla, 8 Ocak 1953'te Mülkiye dergisinde çıkar.

Belleğıne çok güvenmektedir. Bu nedenle telefon numaralarını bile deftere yazmaz, belleğinde tutar. Bir arkadaşı ile iddiaya girecek ve kaybedince adından bir harfi atacaktır.

26 yılda 28 ev değıştirmiştir. Kitaplara ve çiçeklere sadıktır. Çiçekler susuz kalmasın diye uzun süre evden uzak kalmaz. Evlenince mutluluğun bittiğıine inanmaktadır. Kendisine sorarsanız birkaç kez evlenmiştir, oysa onu tanıyanlar yetmiş kez evlendiğini sanır.

Utangaç bir adamdır, hem de son derece. Bir dükkâna girip bir şeyin fiyatını soramaz, sorunca da almak zorunda kalır. Satıcı kızacak diye bir şeyin yarım kilosunu da almaz.

Asıl adı Cemalettin Seber idi, Cemal Süreya diye bilindi. Zor zamanlarda Bazil Nikitin'in 'Kürtler' adlı kitabını Türkçeye çevirdi.

O dönemin koşullarında biraz çekindiğıi için olsa gerek, kitaba sadece ad ve soyadının baş harflerini yazdı. Yazdıkça açıldı yaraları, zaten yazdığı şiiir, yaralı (ve yararlı) bir şiiirdi... Bulunduğıu yere şiiirinin hakkıyla geldi. Şiiire aşkla bağılıydı:

"Yıkıcı bir aşk bu,/ Yıkıyor milletin ortasına/ Tutku yükünü.

Bölücü bir aşk,/ Ekmeğı suyu bölüyor/ Günde üç öğün..."

1990 yılının ocak ayında, böyle bir kış gününde "Üstü kalsın" diyerek ayrıldı bu dünyadan. Şiiiri kaldı.

Gerçekten de 'Kehanet 1985' başlıklı şiiirinde şöyle diyecektir: "Lokman şair senin hayatın/ Yedi kırlangıcın hayatı kadar/ Altısını ardı ardına yaşadın/ Bir kırlangıcın daha var." Ve Cemal Süreya "kehanet"ini tutturamasa da ölüm vaktini bilecektir, "Tanrım, üstü kalsın" diyerek...

Engin Turgut için "Cemal Süreya tek başına büyük bir şiiir uygarlığıdır. Kimi zaman dertleri ve defterleri arasında sıkışıp kalmışsa da papirüsün sıcaklığı, üvercinkanın rüzgârıyla uçurumda açan bir çiçek gibi hayata ve aşka gülümsemesini bilmiş, iştahlı bir yağmur ve bir güneş sağanağıdır..."

Haydar Ergülen'e göreyse, "Türkçenin büyük şairlerindendi..."

Doğan Hızlan'ın tespitiyle de, "Siyasal kimliğini, etnik konumunu şiirinin içine yedirdi, düzyazılarında bu çizgi daha belirgin, daha keskindi... O; İkinci Yeni'de Garip Hareketi'nin yaptığını tek başına yapan isimdi!"

Nihayet Sennur Sezer'in deyişiyle, "Nedense Onu daha çok aşk şairi olarak anımsarlar. Aşk şiirinin arkasında bütün bir coğrafya, Anadolu'nun çaresizliği, ahlâk anlayışının ikiyüzlülüğü irdelenir. Buna dikkat etmeyen okur, iyi bir okur değildir elbet..."

* * * *

Benzer acılarla aşkı ve hayatı savunmuş bir diğer Kürt ozan Arjen Arî de "Demirci Kawa'nın sesini günümüzün Kawaları ile buluşturmuştu:

'Hayatımıza girdi, oldu davamız/ bizimle ölümsüz Kawalarımız/ onlar Seîd, Rizo ve Bedir-Xan/ onlar Qadi, Mahmûd ve Barzan/ bizlerle yaşayan...' (...)

Arjen Arî, klasik Kürt şiirinin birikimini ve formlarını reddetmeden modern Kürt şiirinin güçlü bir sesi olabilmeyi başarmıştır. O yüzden onun şiiri sadece Kuzey'in değil bütün Kürdistan coğrafyasının şiiridir. Geçmişin birikimiyle, kendine özgü söyleyiş ve imgeleriyle sınırları aşmış bir şairdir." [6]

Çağdaş Kürdistan edebiyatının seçkin şairlerindendi Arjen Arî.

Tedavi gördüğü akciğer kanserinden kurtulamadı.

Ölümünden kısa bir süre önce Kürtçe kaleme aldığı birkaç paragrafın başlangıcının Türkçesi şöyleydi:

"Her yazar, Gılgamış Destanı'ndaki gibi ölümsüzlük iksirinin peşine düşmez..."

1956'da Nusaybin'in Çele köyünde doğan Arjen Arî, 12 Eylül döneminde İsveç'te yaşamak zorunda kalmıştı.

1992'de yani Musa Anter'in katledildiği yıl ona da silahla saldırılmış ve ölümle pençelesen şair, kurşunlara yenilmemişti.

Ne var ki, 20 yıl sonra, ilerlemiş kanseri fark edildiğinde iş işten geçmişti.

Ondan geriye, "Ve sor kendine kimdir bu yurdun sahibi?" diye haykıran dizeler ile sadece gerillayı değil, savaşa gönderilen askeri de düşünen enternasyonalist duyarlılığı kalmıştır.

Örneğin 'General' başlıklı dizelerinde şöyle seslenir bir askerin ağzından: "Senin iki gözün var generalim/ ben onları ve iki elimi kaybettim/ sen beni gönderdin ve bana demedin/ bu gittiğin savaş gözleri de yer/ bana gözlerimi ver generalim..."

Arjen Arî için oğlu Behra Arî'nin ifadesiyle, "Babam bir şair değil de, şiirin kendisi"ydi... "Modern Kürt edebiyatında kendine özgü imgeleri olan ender şairlerden biriydi" O; A. Hicri İzgören'in deyişiyle de...

Arkadaşı, dostu şair Berken Bereh, onun şiirini değerlendirirken; Arjen Arî'nin sesi ve üslubu, ilk kitabı 'Ramûsanminveşartin li Geliyekî'den son şiir kitabı 'Şêrgele'ye kadar hemen hemen hiç değişmez. O söyleyişte coğrafyasının bütün özellikleri yerini bulmuş ve harmanlanmış; içten, gür, yalın ve en üst perdeden. Şiirini oluşturan kelimeler bir devimcinin sözlüğü gibi yoğun, anlamlı ve direkt yüreğe seslenenlerden oluşur. Bu da Arjen Arî'nin kendine has ve halkının folklorik öğelerine olan bağlılığını dile getirir," diyordu.[7]

Aslı sorulursa "üç damarın kusursuz bileşkesi"ydi O...

"Bir kolu klasik Kürt şiirinin kurucuları ve en önemli temsilcileri Baba Tahirê Uryan, Elî Herîrî, Melaya Cizirî, Ehmedê Xanê, bir kolu dengbej geleneğinin efsanevi ustaları Evdalê Zeynikê'den Qarapetê Xaço'ya, bir kolu da Qedrican, Cegerxwîn, Osman Sebrî ve Tîrêj gibi modern Kürt şiirinin temellerini atan Hawar kuşağının birleştiği bir nehirdir Arjen Arî. Birbirinden beslenen bu üç damarın kusursuz bir bileşkesidir Mamoste Arjen. O hem Modern Kürt şiirinin en önemli temsilcilerindendir, hem de klasik Kürt şiiri ile modern Kürt şiiri arasında bir köprüdür. Tek bir yapay sözcük, tek bir gereksiz sözcük yoktur şiirinde. O şiirde, bilmediğiniz bir sözcük eğer sözlüklerde yoksa bilin ki o sözlük eksiktir. Kürtçe sözcükler - hani o bir zamanlar şehirde konuşulduğunda para cezası kesilen köylü sözcükler-, sesler ahenk içinde rakseder O'nun şiirinde." [8]

"Açılacak rengarenk/ Gülümseyen bir güneşin ardından, gökkuşağı/ Bahar yüzlü bi sabahtır umudum/ Işık gülüşlü, kırmızı perçemli gündüz/ Ha doğdu ha doğacak!" derken; hayata ve doğaya ne kadar tutkunsa, "Ateş düşmüş köküne/ etrafında dönüyor/ ne yapmıştı/ günahı neydi bu palamut ağacının/ o da benim gibi savaş istemiyordu/ çocuklar/ çiçekler/ yeni yetme kızlar/ ardımdan boynu bükük kaldılar/ ve gözü yolda// savaş aldı en güzel hayallerimizi" dizelerindeki insanî haykırışındaki üzere sanatçı duyarlılığını dizelerine olanca zenginliğiyle yansıtan Arjen Arî'den bize kalan yapıtlar şunlardır:

i) Min Vesartin li Geliyekî, Şiirler, Avesta Yay., (2000.); ii) Ev çiya rûspî ne, Siirler, (2002.); iii) Destana Kawa, Roman, Elma Yay., (2003.); iv) Eroûtîka, Şiirler, Lis Yay., (2006.); v) Bakûrê Helbestê/ Antolojiya Helbesta Bakûr (Kuzey Kürdistan Şiirleri Antolojisi) Duhok Yay., (2008.); vi) Şêrgele, Şiirler, Avesta, (2008.); vii) Çil Çarîn, Wesanên Enstituya Kurdî ya Amedê, Şiirler, (2009.)

Ve de "bir söz ustasını, bir dil emekçisini, bir mısra dizgecisi" diye anılan, geçenlerde yitirdiğimiz Şêrko Bêkes, Türkçe anlamıyla "Kimsesiz Dağ Aslanı"...[9]

Yusuf Erdem'in deyişiyile, "O, zalimlere başkaldıran mazlum ve acılı bir halkın en yiğit, en duyarlı ve en yetenekli oğullarından biri, Kürt halkının en soylu özlem ve düşlerinin yoğunlaşmış ifadesiydi. Peşmerge olarak Saddam'a karşı savaştığı günlerinde şöyle yazıyordu: Bu gece burada/ dağ şairdir/ ova kâğıt/ silah kalem/ ırmak virgül/ Ve taş da noktadır/ Ben de Ünlem'im..."

Vasiyeti, "Beni Azadî Parkı'na Şehit Anıtı'nın yanına gömün" olan O "ünlem", hep yerli yerinde duruyor, yaşıyor...

"Eğer benim şiirimden/ Gülü çıkarırlarsa/ Yılımın bir mevsimi ölür,/ Eğer şiirimden sevgiyi çıkarırlarsa/ İki mevsimim ölür,/ Eğer Ekmeği çıkarırlarsa/ Üç mevsimim ölür,/ Eğer Özgürlüğü çıkarırlarsa/ Bütün yılım ölür, bende ölürüm," diye haykıran Şêrko Bêkes'in dizeleri "Kürdistan'ın ortak kimliği"ydi...[10]

* * * * *

"Söylenemiyor çok şey/ susmadan..."

"Bilir misin, bilir misin sen/ Korkmasını, korkuyu, korktuğunu,/ Söyleyebilir misin korkmadan./ Kavgadan, aşktan, umuttan,/ Dönüp susabilir misin sen./ Sen, hayvanların en güç'lüsü insan!"
"Her korkan kaçmaz./ Ama her kaçan, korkaktır..."

"Rüzgâr yelkensiz de olsa/ yine rüzgârdır./ Ama rüzgârsız yelken/ bir bez parçasıdır..."

"... 'Sana gitme demeyeceğim./ Gene de sen bilirsin./ Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,/ İncinirsin..."

"Ve bazen hayattır sevmek;/ Birini çok uzaktayken bile, yüreğinde taşıyabilmek..."

"Yalnızlık paylaşılmaz/ paylaşılsa yalnızlık olmaz..." gibi seslerin raksettiği dizeleriyle belleklerimize kazınan Özdemir Asaf, "Ölüm; ben onu çiçeklerle giderken gördüm./ Ölüm; ben onu yaşamları bilerken gördüm./ Obur doymazlıkların obur açlıklarında,/ Ölüm; ben onu, varlıkları silerken gördüm./ Ama bir de yokluğun ve yüreğin önünde;/ Ölüm; ben seni utanç içinde titrerken gördüm," diyerek 28 Ocak 1981'de aramızdan ayrılmıştı.

"Özdemir Asaf; sevdanın, özlemin ve ayrılığın şairi"di.[11]

Kızı Seda Arun naklettiğine göre, "R'leri 'ğ' olarak söyleyen babamın bir gün matbaadan çıkıp Karaköy'e gitmek için bindiği taksinin şoförü sorar: 'Neğeye biğadeğ?' Babam utancından 'Kağaköy' diyemez, 'Eminönü' der. İner. Karaköy'e kadar yürür. Can Yücel de babamın cenazesinden dönüşte bir şiir yazar: 'Anlaşıldı bu/ R'lerin intikamı/ Onlar yuttu Özdemir Asaf'ı'..."

Özetin özeti Onun hakkında; Memet Fuat, şiirlerinin "bütün akımların dışında" olduğunu vurguluyor, şiiri "düşüncelerin, duyguların yoğunlaştırılmasında" aradığını söylüyordu.

Behçet Necatigil'e göre "şairdeki 'ikinci kişi' problemini, ikinci kişi ile kendi arasındaki bağıntıları çeşitli yönlerden derinleştir"miş, "davranışları soyutlaştırarak bir düşünce planına yükselt"mişti...[12]

* * * *

Nihayet "Yaşanır yalnız bu aylak güzlerde/ Gelecekte geçmişe doğru..."

"Ah, okumaya başlamadan önce/ Çiçeklere su vermek lazımdır..."

"Ve yukarda,/ Uzak bir göğün altındaydı deniz./ Bulutlar, martılar ve deniz..."

"Paris'te eski bir evde oturdum,/ Bilmem mi, yalnızken bir tuhaf olurum,/ Çileği kokulu İstanbul'da doğmuşum,/ Sardalyanın pulları yapışmış elime..."

"Hayvanlar konuşmadıkları için/ Kimbilir ne güzel düşünürler,/ Tıpkı ellerimiz gibi," dizeleriyle Melih Cevdet Anday...

O; Ayşegül Yüksel'in deyişiyle, "... "Zaman" konusuna kafasını ve yüreğini adanmış bir düşün ve yazın insanıdır. "Zaman" ve "ölümsüzlük" olgusuna verdiği şiir emeği kitaplar boyunca incelenirse yeridir."

Kolay mı?

Melih Cevdet'in kültürel altyapısının temelini eskiçağ dünyası oluşturuyordu. Yunan, Mısır, Sümer uygarlıklarını yakından tanıyor, bir konuya ya da tartışmaya gireceği zaman söze buradan başlıyordu...

Hazır düşünceleri yoktu. Her konuda sorular sorup yanıtlar aramayı severdi. Bu yöntemi yalnız yazarken değil, günlük hayatında da uygular; bulunduğu ortamlarda o sırada kafasında taşıdığı soruları ortaya atar, hep tartışmak isterdi. Anlamanın, bilinmeyenini sezmenin, değerlendirmenin yani düşünmenin simgesiydi. Hep soruları vardı ama hiç hazır yanıtları yoktu...

Ömrünce şiir yazmış, şiir düşünmüştü...

"Garip'le başlayarak, Melih Cevdet'in şiirinde birkaç dönem geçip gitmiş. Bazı dönemlerini yadırgayanlar çıkmış. Aklın, sadece aklın yordamıyla yetinmesini yadırgayanlar. Mitologyadan zaman zaman çokça esinlenmesini de..."[13]

Mihçihaliloğlu Yılmaz Mızrak'ın ifadesiyle, "Garip' şiirinin şairi olarak ünlenen ama benim için büyük bir 'filozof şair', usta romancı, oyun yazarı, bilge bir 'deneme'ci olan" Onu, "Evrensel ve hümanist" diye betimler Ferit Edgü...

"Ağaç, gökyüzü onun için bir sonsuzluk simgesiydi. Bütün şiirlerinde, bütün yazı hayatında bu sonsuzluğu aradı ve buldu."

Nasıl mı? Gılgamış'ın ağzından şöyle diyor Anday: "Ölümsüzlüğü aramışım, laf, nasıl yaşardım/ aramasam; o ölümsüz denen yaşıyor mu sanki"...

Ozan, müthiş bir tersinlemeyle, "yaşama" eylemini "ölümsüzlük" olgusundan daha değerli kılıyordu.

Kolay mı? Pablo Neruda, "Nâzım Hikmet'ten sonra çok büyük bir Türk şairi daha buldum. Bütün gece gözüme uyku girmedi" demişti Anday'ı ilk okuduğunda...

TEMEL DEMİRER

20 Ağustos 2013 18:25:22, Çeşme Köyü.

NOTLAR

[*] Güney Dergisi, No:66, Ekim-Kasım-Aralık 2013...

[1] Ahmet Telli

[2] Osman Özçakar, Buz, Bencekitap, 2011.

[3] Asuman Susam, "Şiir Bize 'Şifa'dır", Radikal Kitap, Yıl:12, No:664, 10 Mayıs 2013, s.13.

[4] Karin Karakaşlı, "Doğmaz Ölmez Bir Şair", Radikal İki, 11 Ağustos 2013, s.8.

[5] Cemal Süreya, Günler, YKY Yay., 2002, s.300.

[6] Yusuf Karataş, "Ölümler Ülkesinin Ölümsüz Sesi Arjen Arî", Evrensel Pazar, 4 Kasım 2012, s.15.

[7] A. Hicri İzgören, "Kürt Şiirinde Bir Çınar Devrildi", Gündem, 1 Kasım 2012, s.15.

[8] Mehmet Aslanoğlu, "Bir Serhildan Günü Kaybettik Büyük Şairimizi", Evrensel, 1 Kasım 2012, s.6.

[9] Sedat Yurtdaş, "Sêrko Bêkes", Radikal, 19 Temmuz 2013, s.15.

[10] "Bêkes Kürdistan'ın Ortak Kimliği", Gündem, 13 Ağustos 2013, s.15.

[11] Ali Deniz Uslu, "Arkadaşlarımla Babalarına Hiç Benzemiyordu", Cumhuriyet Pazar, No:1401, 27 Ocak 2013, s.1-3.

[12] Sennur Sezer, "Özdemir Asaf'a Mektup", Evrensel, 19 Temmuz 2012, s.10.

[13] Selim İleri, "... 'Romancı' Melih Cevdet Anday", Radikal Kitap, Yıl:10, No:544, 19 Ağustos 2011, s.23.

KARIN TOKLUĞUNA [*]

öfkemi tetikliyor içimdeki korkular
zamanı sayıklıyorum uykularım yarım
düşleriyle uyur gibi bir çocuk saflığında
şiiirler yazıyoruz karın tokluğuna

bazen bir çocuğun heyecanından farksız
kimi gün bir cumartesi annesinin feryadında
sessiz, sakın, korkusuz ve pazarlıksız
şiiirler yazıyoruz karın tokluğuna

hep aynı masallarla avutup kendimizi
gurur ve aşk okşarken içimizi
çevirip yüreğimizin namlusunu
açlığın ve yoksulluğun şakağına
şiiirler yazıyoruz karın tokluğuna

ne zaman kendimizden söz etsek
yavaş, yavaş azalan ve eksilen
gülen yüzlerinden umut kesilmiş dostların
her gün bir şey daha yitiriyor
unutuyoruz bildiğimiz ne varsa

nasıl anlatmalı akıp giden zamanı
hiç kimsesi kalmamış gibi yalnız
tek başına ama herkesle bir arada
şiiirler yazıyoruz karın tokluğuna

kaçmak mı diyorsun buna kendinden
kaçtıkça çoğalıyoruz kendimizden
bu olsa olsa bir çeşit özlemdir
bir uzaklığın sevinçli hüznünden
en çok susarken kanar ya insan
nehirler gibi akıyoruz durmadan

"ben, bir gün şiir yazıyordum
herkes bir gün şiir yazıyordu
serkan engin şiir yazıyordu
karın tokluğuna..."

MERİÇ AYDIN

ÖNEMLİ NOT: Değerli okurlar; bu şiir geçen sayımızda eksik ve hatalı yaymlandığından yeniden yayımlamayı uygun gördük. Şairinden bu hata nedeniyle özür dileriz.

GÖVDESİZ MARAZLANMA SEN KİMSİN?

Ey marazlanmış kudurma; zincirlenmiş rotweiler damızlığından gel
 Barikatlar yık panzerlenmiş zırhlarını intiharının şakkından çek al!
 Çünkü şanlı bir manipülasyondur aşk protestosudur pislik tabutlukların
 Tranklizanların efsunuyla depressantların kasveti çarpıştığında;
 Barbitürat ve nembütallerin sentetik kayalıklarında parçalanıyorum
 Sentetik halüsinajendir aşklar amfetaminle de matizleşebilir hayvan
 Aşklar severken Katolik; şehvette Ortodoks, sevişirken Protestan
 cübbeli keşişlerin kiliselerden fermanlarla aforoz edilişi vatikan.
 Ah şimdi ahtapot halatında inleyen tım sahların kudurduğu yerdeyim
 Cerahat yumurtlayan hamamböcek düşlerinde şahdamardan girip
 Damarların dehlizindeki elektrik çiçekleriyle zehirleniyorum
 Olabilir kalpkapaklarının kepenklerini aç fabrikatezgahından duman sal
 Zehirlenelim bu türbülanslı uçuşumunda depressantlı kapsüllerin
 Dışkılarının ve foseptiğin küsüratları hormonal akıntıda açar bunu bil
 Sinsi bir uğultudur insan fabrikasyon adrenalinde orgazmlarla uluyan
 Bunubiliyorum; ciğerinin otokontrol noktalarında militarist barikatlar
 protestolarınve propagandaların simetrik çöşkusuna karşı zırhlanmış rotweilerler
 Parçalıyor anarşist şehvetleri illegalleşmiş aşkları,panzerleşmiş pençelerle
 Çiğniyor aritmetiğini aşkın rolantiye alınmış sevişmelere rotbalans ayanı
 Çünkü insan yeraltında kudurmayla rotweiler; kükremeyle doberman
 Ey marazlanmış kudurma zincirlenmiş rotweiler damızlığından gel
 Barikatlar yık panzerlenmiş zırhlarını müstehcenin şakkından çek al
 Olağanüstühal ilan edildi sürgünlüğünün coğrafyasında ablukalar altında
 Harita paftaları parçalanmış, kasiğinin ortadoğusunda emperyalist işgal var;
 bürokrat ve parlementer uçkurları çözülüyor meclisin apişarasına
 Ah intiharla infilak arasındaki asimetrik başkentte mülteciyim
 faşisizmin zekerleri mastürbatif kanunlarla konserveliyor şehveti
 olağanüstühal bölgesinde kanunsuzluk asimetrisine uluyamıyorum
 şanlı bir manipülasyondur aşk; protestosudur pislik tabutlukların
 İstihbarat örgütleri elektrik zindanında işkencede gövdesiz ızdırabım
 Hamamböceği ölüleri; fosilleşmiş cesetlerin moleküllerine sinmiş
 Ey gövdesizlik! Molekül ve atomların parçalanması uçuşumlarda
 Kangurukesesinde kesikbaşı gergedanyavruların intihardan salındığında
 Hormonalakıntılarla besliyorum adrenalin akıtan materyalist intiharı
 Ey sonrasızlık! simetrikle asimetrik hüznün çarpıştığı zincirleme kaza
 sen zombileşmiş isteriğin olmayışını inorganik joplarla kırbaçla
 zehirli gaz bombardımanında serotonin hormonu salgılamıyor aşklar
 endorfinve dopaminler beyin mapushane hücrelerinde karantinada
 bilekte jiletlerin saltanatı var payitaht kesiklerin mezarlığında
 yanardağları patlıyor genital organların; mikroorgazmı bu ızdırabın
 amelyatta adrenalin patlatmış kadavra tarantulalarla neşterleniyorum
 olağanüstü halkanunu altında sürgünlüğünün gerillasında parçalanmıyorum
 Dikenli tellerle çevrilicoğrafyada mayınlanmış tarlalar;ablukada yüreğin
 Ey marazlanmış kudurma; zincirlenmiş dobermanın damızlığından gel
 Barikatlar yık panzerlenmiş zırhlarını intiharının şakkından çek al!
 Gövdesizliği mi sonrasızlığımla çarp; jiletlenmiş ızdırabın bileklerine in
 Anarşist orgazmlarla akan kanın yüreğini kördüğümle düğümle!
 Ve acil servis departmanında kanımın gümbürtüsünü dinle nolursun !

**ERDEN
ERDEMER**

DİZELERDE “ŞİİR VE ŞAİR”

“Her şey siirdir, şimdi su anda
Ak kâğıt üstünde dolanan elim
Karsiki avluda salınan söğüt
Yandaki odada uyuyan bebeğim”

ATAOL BEHRAMOĞLU

“siir
yalnızın alnında parlayan kandil,
anıların kara gövdesinde balkıyan
simsek...

Çekilirken gönderine ayın
tasır alevini yangınların”

ALİ ZİYAÇAMUR

“Ve Türkiye’de sair olmak
Gerçekten gülünç bir şeydir:
Kutuplarda yangın!
Kalbim, bugün başka biriyle çıkma
Kötüyüm dalsızım duraksızım”

AHMETERHAN

“Zamanda kumultısız olmalı siir
Ayn turmanısı gibi,

Geceye takılan ağaçları dal dal
Özgür bırakır ya ay”

**ARCHIBALD MACLEISH
(ÇEVİREN: CEVATÇAPAN)**

“Bitirim gücünü sözlerin,
bitirim sözlerin çan virusunu
Yalanın alkısladıklarından değildir sözler
İste böyle sözlerden kopar tabutlar uçup
dört elli güçlükle yürürler

Bazı basmadan yayınlamadan sözleri
atarlar”

**TAMAMLANMAMIŞ ŞİİR(V) /
MAYAKOVSKI
(ÇEVİREN: AZER YARAN)**

“Şiir gecenin kardesidir,
gündüzün annesi.

yürekteki büyükbabadır siir”

ÜLKÜ TAMER

“Kırıp zincirleri geleceğe yol açmaktır siir yazmak.
Kardesliğe kosmanın adıdır.
Sadece güzel ve çirkini sevmek değil.
Gülmek ve ağlamak, kucaklamaktır dünyayı.
Anadolu’nun köylerine varmak,
Yani bağlama çalmaktır.”

ZEKİ KURUCA

DERLEYEN: A.Z.ÇAMUR

YAŞAM VE SANATTA 1 AYIN İZDÜŞÜMÜ

**'EMEĞİN RESSAMI' AVNİ MEMEDOĞLU İLE İLGİLİ
BELGESEL HAZIRLANIYOR...**

Emeğin ressamı, yeni dal grubunun öncüsü Avni Memedoğlu'nun yaşamı ve yapıtlarıyla ilgili bir belgesel hazırlanmaya başladı...

Avni Memedoğlu'nun kardeşi yayıncı, yazar Sırrı Öztürk şu açıklamayı yaptı:

" 'Emeğin Ressamı' Ağabeyim Avni Memedoğlu'nu (1924 - 9. 10. 1998) 16 yıl önce doğaya teslim etmiştik. Onun eserlerini derli toplu olarak Sorun Yayınları Kolektifimiz'in Kültü-

rel Etkinlikler Salonu'nda sergilemekteyiz. Yüksek kiralar ödeyerek, tablolarını sigortalayarak bu türden salonları açık bulundurmaya çalışıyoruz.

"Bilim-Politika-Felsefe-Tarih-Sosyoloji-Sanat-Kültür-Estetik-Etik Bütünselliği" konularına ve de sorunlarına çok büyük değer veren Sanat Cephesi-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergimiz'de Memedoğlu'nun sanat anlayışına, Devrimci ve Komünist kimlik ve kişiliğine ilişkin yazılarıyla gücünce sahiplenmiştir.

Ayrıca Kolektifimiz'in Sanat-Estetik Dizisi'nde ve 1999 yılında "Politika-Sanat-Estetik Yolunda... 'Emeğin Ressamı' Avni Memedoğlu" isimli kitabını da (16.5x24 cm. Kuşe/Renkli, 352 s.) hazırlamıştık. Bu kitapta onun "Sosyal Realizm" sanat anlayışını, kurucusu olduğu Yenidal Grubunun, resimlerinin macerasını, toplatılmasını, yargılanmasını, hakkında açılan davalara, yaşam öyküsünü, çeşitli konular hakkındaki eleştirilerini, polemiklerini, şiirlerini aktarmış ve tablolarından örnekleri kuşe kâğıda, renkli, kaliteli bir baskı ile kitaba ilave etmiştik.

Memedoğlu Tarihi TKP'nin kadrosuydu. Örgütlüydü. Burjuva resmî tarihine ve resmî ideolojisine, Batı öykünmeci bütün sanat anlayışlarına, burjuva ve küçükburjuva "solculuğunun" sahiplendiği soyut, abstre, popülist sanat anlayışına, kozmopolitizme şiddetle karşı idi. O, Ana-

dolu emekçi halklarımızın, Dersim'in, Erzurum'un, Mezopotamya'nın emekçilerini konu ediyordu resimlerinde. Bu yüzden hiçbir ansiklopedide, resim ve plastik sanatlarla ilgili yayınlarda ne Memedoğlu'ndan ne de Yenidal Resim Grubu'ndan asla ve bilinçle söz edilmemektedir.

Sınırlı ve kısıtlı imkânlarımızla Memedoğlu'na Sosyalist Gerçekçi ve Devrimci sanat anlayışına sahiplenmeliydik. Mücadelesini belgeleyerek gelecek kuşaklara aktarmalıydık. Fakat ilerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve komünist cenahımızın "Bilim-Politika-Felsefe-Tarih-Sosyoloji-Sanat-Kültür-Estetik-Etik Bütünselliği" gibi konularda çok büyük eksiklikleri vardı. Bu ilkeselliği bilince taşıyacak, Komünist Ressamlarımıza, Sanatçılarımıza ve onların eserlerine sahiplenecek Kurum ve Araç'larımız henüz hayatta tümüyle yerini alamamıştı.

Yüz yılı aşkın sınıf mücadelesi tarihimizle organik ilişkili, ayrıca Devrimci tarih ve geleneklerimizin uzantısında, adına layık ne kurumsal merkezi disiplinli donanımlı bir Komünist Partisi ne ona bağlı Bilim Kurulu, Enstitü ve Akademi geleneklerimiz vardı. Gene ayrıca bu sürece bağlı adına layık bir arşivimiz de yoktu. Bu durumda, onun eserlerine sahiplenmek, sergiler açmak, tablolarını bizim insanlarımızın edinmesine çalışmak gibi çabalarımızın dışında Memedoğlu'na olan görevlerimizden birisini daha gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Koordinatörlüğünü ve kurgusunu Aliye Akdoğan arkadaşımızın yaptığı bir belgesel ile Memedoğlu'nu bizim insanlarımıza daha ayrıntılı olarak tanıtmış oluyoruz. Memedoğlu Belgeseli Kolektifimiz'in, Sanat Cephesi Dergimiz çalışanlarının kolektif çabalarıyla, bizim insanlarımızın özverisi ve dayanışmasıyla hazırlanmıştır. Para-pul ile üretilmemiştir. Her türden kariyer düşkünlüklerine meydan vermeden Memedoğlu nesnel gerçekliği ile anılıp tanıtılmıştır.

Memedoğlu Belgeseli üzerinde üç yıldır çalışmaktayız. Bu süreçte artısı eksisi ile pek çok zorluklarla karşılaştık. Kolektifimiz ile Sanat Cephesi Dergimiz'in arkasında durduğu ilke ve amaçlarımızı sömürmeye aday ün düşkünleri de çıkmıştır.

Kolektifimiz'in elindeki Araç'lar da kimi rol ve sorumluluklar üstlenen bazı küçükburjuva unsurlar çileli ve çok zor bir mücadele sürecinde "cızdım oynamıram" diyerek çabalarımızı "içerden vurma" yöntemlerine girmiştir. Böylelerinin arasında kolektif üretimin maddî imkânlarına, paraya el uzatanların yanı sıra arşivimizdeki tarihsel belgeleri çalanlar da çıkmıştır. Kolektifimiz böylelerini hiçbir zaman ne sorgulayabildi ne de yargıladı. Günümüze kadar aramızdan ne devrimci hizayı bozmaya aday yeni bir hizip ne de kariyerizm hastalığına tutulan biri çıktı. Tüm ilerici Kurum ve Araç'larda kâfi miktarlarda bulunan "ün düşkünü, asalak, çürük insan" malzemesi Memedoğlu Belgeseli'nin hazırlanışında da kendini açığa vurdu. Başta 160 dakika olan ve daha son şekli verilmemiş demo halindeki bu belgeselin, tekrarlarını, görüntüleri net olmayan, sesi anlaşılmayan, gerekli olmayan bölümlerini çıkardık. Ün düşkünü asalaklardan temizledik. "Bir belgesel ancak 60-80 dakika olmalıdır" önerisini dikkate alarak ve yeniden kurgusunu yaparak, süresini azalttık. Bazı arkadaşların katkılarını ya kestik ya da azaltmak zorunda kaldık.

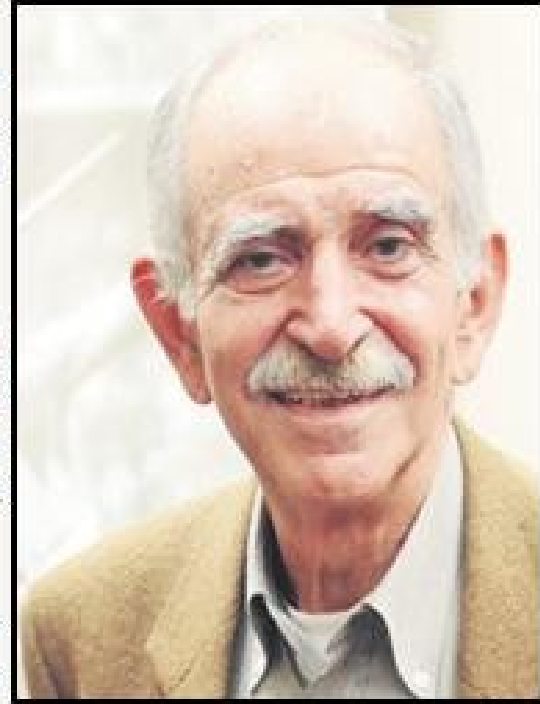
Memedoğlu Belgeseli, uygun bir tarihte düzenleyeceğimiz bir kokteyl ile birlikte Kültürel Etkinlikler Salonu'muzda gösterilecektir. Ayrıca, bu belgesele ilgi duyduklarını ifade eden TV 10, İZ TV, +1 TV, İMC TV, HAYAT TV aracılığı ile ve yurtdışındaki mücadele arkadaşlarımızın da yaratacakları imkânlar ile çeşitli araçlarla izlenmesi sağlanacaktır. Bunların yanı sıra Memedoğlu Belgeseli, Kolektifimiz'in mevcut internet sitelerimizde de yayınlanacaktır. "

IX.MELİH CEVDET ANDAY ŞİİR ÖDÜLÜ ÜLKÜ TAMER'İN...

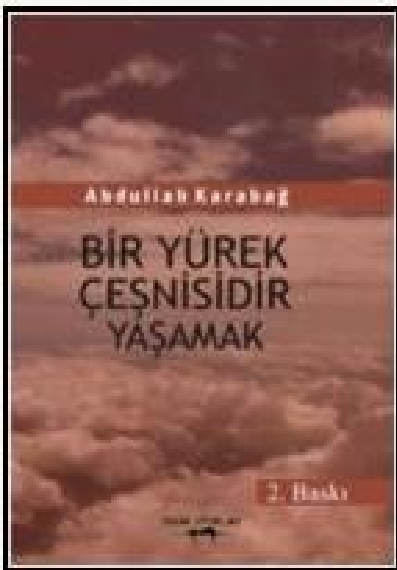
Şiirimizin büyük ustası Melih Cevdet Anday anısına, Türkiye Yazarlar Sendikası ve Milas Belediyesi'nin işbirliğiyle düzenlenen ödüle bu yıl, "BİR ADIN YOLCULUKTU" adlı kitabıyla ÜLKÜ TAMER değer bulundu.

Doğan Hızlan, Eray Canberk, Egemen Berköz, Sennur Sezer, Refik Durbaş, Leyla Şahin ve Enver Ercan'dan oluşan seçici kurul: "Batı şiiri birikimini ve halk şiirimizin köklü motiflerini kullanarak özgün bir şiir geleneği oluşturduğu, sözcüklere yüklediği çok anlamlılıkla şiir diline yeni bir derinlik kazandırdığı için" ödülün ÜLKÜ TAMER'e verildiğini belirtti.

Ödül, 22 Ağustos 2014 tarihinde Milas-Ören'de düzenlenecek Melih Cevdet Anday Şiir Günleri ve Kültür Şenliği'nde törenle şairimize verilecektir.

ŞAİR ABDULLAH KARABAĞ'IN YENİ ŞİİR KİTABI YAYINLANDI: "BİR YÜREK ÇEŞNİSİDİR YAŞAMAK"

Emeğin sanatı dostlarından Abdullah Karabağ'ın uzun soluklu şiirlerine yer veren yeni kitabı "Bir Yürek Çeşnisidir Yaşamak", Sokak Kitapları tarafından Temmuz-2014'te yayınlandı. 144 sayfalık kitabın özünü şair, şöyle niteliyor: "İfadenin edebî ben'i üzerine örgülenen; şiirin duygu, anlam ve alan sınırlarını zorlayan bir nehir şiir."

A. Karabağ, şiirlerinde, sürgün gittiği Fransa'dan, yıllardır özlemiyle yandığı ana yurduna, oradan da tüm insanlığa seslenmektedir. Bu kitabın bazı bölümleri daha önce emeğin sanatında yayınlanmıştı...

ŞAİR-YAZAR YUSUF DEĞİRMENCİ'NİN YENİ ŞİİR KİTABI UYANDIRAN MEVSİM OKURLA BULUŞUYOR.

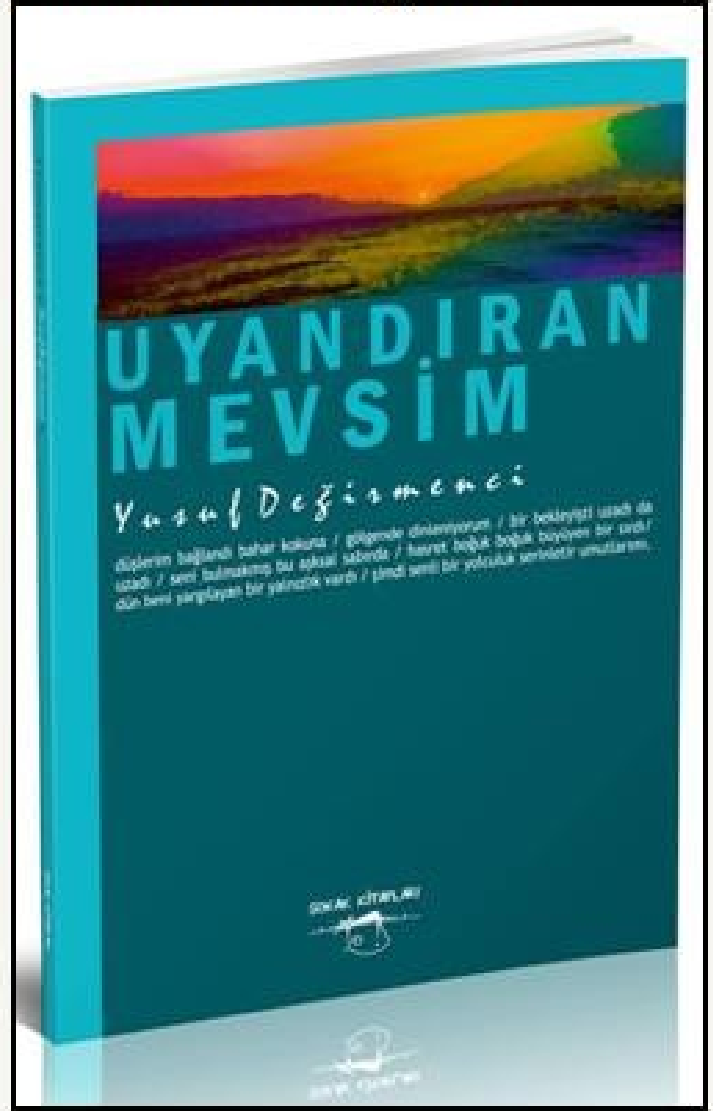
Uzun yıllardır İsviçre'nin Lozan kentinde göçmen olarak yaşamakta olan Şair/Yazar Yusuf Değirmenci'nin "Uyandırın Mevsim" adlı şiir kitabı Sokak Kitapları Yayınları'ndan çıktı.

72 sayfa ve 43 şiirden oluşan kitap, Kürt hareketi saflarında mücadele ederken yaşamını yitiren Engin (Erdal) Sincer anısına ithaf edilmiştir...

Şair Yusuf Değirmenci'nin ilk şiir kitabı "Su Olur Akarım Kendi Rengimde" daha sonra "Sınırın Az Ötesi" nehir şiir ve "Kılıksız Zaman" öykü kitabı yayımlanmıştı... Şairin dünyasındaki sosyal, toplumsal sorunların yanı sıra, içerik olarak lirik ikinci dönem şiirleri, 15 Ağustos temalı politik içerik, aşk vurgulu, toplumsal duyarlılık hâkim.

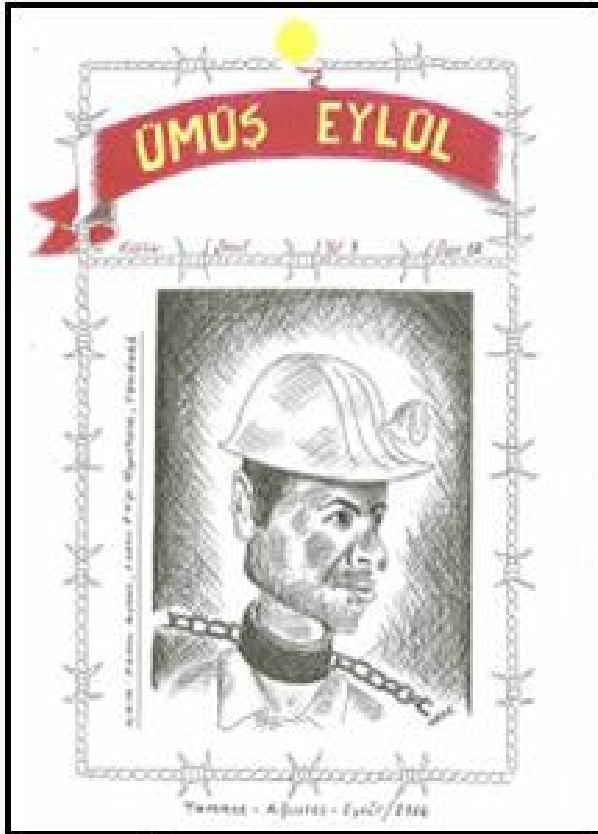
Kitaptan dizeler:

Yarınları yalnızlığında büyüten tutsak nehir
Hasta bir beden
çağlayan bir beyin
direnir, üretir
yaralı bir ülke beklemekte
bir düşman ki yeminli
-soğuk yürekler umursamaz-
ağlayan gözler umutlu
merihlere akan nehir soluklu
hapsedilebilir mi bu nefes

bu deniz taşıyabilir mi
çağlayan özgürlüğü bağrında
sığdırabilir mi sınırlarına
bu direnen asi yüreği
bu deniz yanılmaz mı
yanılır da boğulmaz mı
taşan nehrin sularında
adım adım büyüyen
yarının özgür ülkesinde

CEZAEVİNDE YAYINLANAN ÜMÜŞ EYLÜL DERGİSİ 12. SAYI YAYINDA...

Tekirdağ Cezaevinde devrimci tutsaklar tarafından 3 ayda bir yayınlanan, elle hazırlanıp mektuplarla dağıtılan Ümüş Eylül Kültür Sanat Dergisinin Temmuz-Ağustos-Eylül 12. sayısı yayınlandı.

Ümüş Eylül Kültür Sanat Dergisi; "Ölüm Orucu Direnişi"ne Ümraniye Cezaev'inde 1. ekiple başlayan, 19 Aralık katliamından sonra direnişini Kartal Özel Tıp Cezaevi'nde sürdüren, daha sonra Kartal Devlet Hastanesi'ne kaldırılan, direnişine hastanede de devam eden, durumunun ağırlaşması üzerine tahliye edilen, tahliye edildikten sonra direnişini Küçük Armutlu'daki direniş evinde sürdürürken 14 Eylül 2001'de orucun 330. gününde sonsuzluğa göçen Ümüş Şahingöz'ün anısını yaşatmak amacıyla yayınlanmaktadır.

3 aylık Ümüş Eylül Dergisi'nin 12. sayısı çıktı. Siyasi tutsakların şiir, öykü, deneme ve resimlerinden oluşan derginin yeni sayısında tutsaklar, Soma'da yaşamını yitiren 301 maden işçisini unutmadı. Derginin giriş yazısında Soma faciasının ve Roboski katliamlarının sorumlularının cezalandırılmaması eleştiriliyor. Öte yandan Soma için yazılan şiirde "Diri diri yerin altına gömülenler, affetmeyecekler sizi" satırlarına yer verildi.

Farklı cezaevlerinden tutsakların çok sayıda ürününe yer verilen yeni sayısında Musa Anter'in "Yaşamının bir diğer adı direnmektir" başlıklı şiiri de yer alıyor. Dergide ayrıca, Eduardo Galeano'nun "Biz hayır diyoruz" yazısı, Gaziantep H Tipi Kapalı Cezaev'inden Abdülkerim Aktaş'ın "Kör Gece" adlı şiiri, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nden Yahya Özmen'nin "Kadro ile toplumsal sistem bağı" adlı yazısı, yine Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nden Muzaffer Yılmaz'ın "Annemin Hayatı" adlı şiiri yer alıyor. Gaziantep H Tipi Cezaev'inden Hasan Doğan'ın "Üşüyen Çocuk" adlı öyküsü yer alırken Temel Demirel'in "Bir yaratıcılık hali: yazmak" yazısı da yer alıyor. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'den Masum Bilgiç'in kaleme aldığı, Zilan, Agiri, Dersim ve Roboski katliamını anlatan "Kim demiş" şiiri, Soma'da yaşamını yitiren işçiler için Kemal Özer'in bir şiiri de yer alıyor. Yine Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nden Ebedin Abi'nin "Yüreğimdeki dinmeyen kanama" şiiri, dergiye ismini veren Ümüş Şahingöz için yazan Hasan Şahingöz'ün "Ümüş sustu konuşmaz diyorlar" başlıklı şiirine de yer veriliyor. Öte yandan çeşitli fıkralara ve tutsakların çizimlerine yer verilirken, Uluslar arası Af Örgütü'nde yer alan hakların ne olduğu yazısına da yer veriliyor.

Ümüş Eylül Kültür ve Sanat Dergisini aşağıdaki adresten okuyabilirsiniz:

<https://docs.google.com/file/d/0B0Oa5Qdookmld2tXRjg5Q2hmLWM/edit?pli=1>

İNTERNET YAYINCILIĞINA BİR DARBE DAHA!

E-dergi ve e-kitaplarımızın da üzerinden yayınlandığı okuma ve yayıncılık sitesi "scribd. Com"dan sonra issuu.com'a da erişim yasağı getirildi.

Dünyaca bilinen okuma ve yayıncılık sitesi issuu.com, erişime kapatıldı. siteye erişimin yasaklanması gerekçesi olarak sayfada şu ibare (ingilizcesiyle birlikte) yer almaktadır:

"Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının 09.06.201 ve 490.05.01.2014 sayılı aranna istinaden Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından idarî tedbir uygulanmaktadır..."

Birçok farklı dosya formatında, genellikle akademik dökümanlar ve e-kitapların paylaşıldığı platform, bir çok kurum ve marka tarafından güncel olarak kullanılıyordu. sitede, kitaplardan araştırma raporlarına, iş sunumlarından akademik tezlere kadar 10 milyondan fazla doküman ve kitap ücretsiz yayınlanıyor, dijital kütüphane olarak hizmet veren issuu.com, eğitim için en çok kullanılan sitelerin başında geliyordu.

EDEBİYATIMIZIN DÜŞLE GERÇEĞİ BULUŞTURAN SÖZ USTASI: MUZAFFER BUYRUKÇU

1 Şubat 1928'de, Niğde, Fertek'te doğan öykü, roman ve günlük ustası Muzaffer Buyrukçu; bir yaşındayken, ailesi Yalova'ya yerleşti. İlkokulu, İstanbul'da ortaokulu bitirdikten sonra, bir süre Pertevniyal Lisesi'ne devam ettiyse de Öğrenimini yanda bırakarak çalışma hayatına atıldı. Aşçılık, sütçü yamaklığı, kunduracı çıraklığı, gazetecilik, inşaat işçiliği, fresecilik, pedalcılık, kalorifercilik, kâtiplik ve İstanbul Toprak Mahsulleri Ofisi'nde memurluk yaptı.

Sanat hayatına, 1945'te kapıcı olarak çalıştığı Son Telgrafta yayımlanan öyküleriyle başlayan Muzaffer Buyrukçu, Korkunun Parmakları (1958 Dost Dergisi Birincisi), Kuyularda (Otağ Dergisi 1962 birincisi), Bulanık Resimler'le 1962 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü'nü, Kavgı ile de 1968 Sait Faik Armağanı'nı kazandı. Yüzün Yansı Gece ile de Haldun Taner Öykü Ödülü ve Yunus Nadi Öykü

Armağanı de aldı. Edebiyat dergilerine geçişi ise 1953 başlarındadır. Konularını İstanbul'un kenar mahallelerinde yaşayan dar gelirli ailelerin dertli, çekişmeli hayatlarından alan Buyrukçu'nun 21 Öykü, 10 Günlük ve 8 Roman olmak üzere toplam 39 kitabı basıldı. Son zamanlarında akciğer yetmezliği çeken Buyrukçu, 26 Ağustos 2006 günü İstanbul Gaziosmanpaşa'daki evinde hayatını kaybetti.

Yayımlanan eserleri- ÖYKÜ: Katran (1956), Acı (1957), Korkunun Parmakları (1959, Dost Dergisi 1958 yılı birincisi), Bulanık Resimler (1961, Türk Dil Kurumu 1962 yılı Öykü Ödülü), Kuyularda (1962, Otağı Dergisi 1962 yılı birincisi), Cehennem (1966), Kavga (1968 Sait Faik Armağanı), Şarkılar Seni Söyler (1982), Günlerden Bir Gün (1983), Hüzünlü Kar Çiçekleri (1987), Her Yer Karanlık (1989), Bin Hüzün (1990), Şarkı Gibi (1992), Yüzün Yarısı Gece (1994, 1994 Yunus Nadi Armağanı ve Haldun Taner Öykü Ödülü), Telefon Konuşmaları (1997), Bir Aşk Daha (1996), Ucu Güllü Kundura (1998, Cumhuriyet Kitapları), Dumanı Tüten Çay Gibi (1999), Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme (2001), İpek Pijamalı Katiller (2004), Ay Kokuyor (2004); ROMAN: Mağara (1971), Bir Olayın Başlangıcı (1970), Gürültülü Birkaç Saat (1969), Dar Sokaklardaki Duman (1993), Gece Bitmedi (1995), Dışındaki Rüzgar (1998), Akan Sular Şarap Olsa (1998), Ucu Güllü Kundura (1998); GÜNLÜK: Arkası Yarı (1976), Sıcak İlişkiler (1982), Dillerinde Dünya (1985), Sayılı Günler (1986), Arkadaş Anılarında, Anında Görüntü, Dünden Bugüne, İlişkiler Arasında Bir Gezinti, Yaşadığımız Ve Yaşananlar, Kıbrıs Selam..

Çağdaş Türk Edebiyatı'nın güçlü kalemlerinden Muzaffer Buyrukçu uzun zamandır akciğer yetmezliği çekiyordu. Bu nedenle 2006 yılının Şubat ayında rahatsızlanmış ve hastaneye kaldırılmıştı. Yakınlarının ifadesine göre iki üniversite hastanesi Buyrukçu'yu acil servise almayıp para istemişti, bir hastanede de kalbi durmuş, sonra çalıştırmışlardı. Sonuçta Buyrukçu, Özel İsviçre Hastanesi tarafından tedavi edilmişti.

Çağdaş Türk edebiyatının güçlü kalemlerinden, öykü ve roman yazarı Muzaffer Buyrukçu 19 Ağustos 2006'da evinde ölü bulundu. Ölümü 5 gün sonra anlaşıldı. Buyrukçu'nun öldüğü, yalnız yaşadığı Gaziosmanpaşa Bağlarbaşı Mahallesi Menekşe Sokak 16 numaralı evden gelen kokular nedeniyle komşularının polisi araması üzerine ortaya çıktı.

İşte bu usta yazarımızı da, hiç beklenmedik bir biçimde yitirdik. O kadar yalnız bırakılmıştı ki, öldükten sonra bile günlerce evinde kalmıştı. Yazar örgütleri, aydınlar da unutmuştu edebiyatımıza bunca özgün eseri kazandıran Muzaffer Buyrukçu'yu

Muzaffer Buyrukçu'nun bugün de geçerliliğini acil olareak koruyan " AYDINLAR'A ÇAĞRI" yazısı:

"Aydınlar,aydınlar... Kimdir bu büyümlü sözcüğün anlamına girenler? Okuyup yazması olan, okuyup yazmaktan başka kendinin ve toplumun, hatta çağının içinde bulunduğu sorunlar üzerinde düşünebilen, kendini ve çevresini bir takım aykırı davranışlardan ötürü çekinmeden eleştirebilen(doğru) olanı gösteren, toplumun işleyişini ve bu topluma yerleşmiş kişilerin durumlarını çeşitli açılardan inceleyerek değerlendirebilen insandır. Bu insan toplumundaki dengesizlikler yüzünden dayanılmaz ağırlıklar altında iki büklüm olmuş kişileri bu yürekler parçalayıcı durumdan kurtarmağa ve toplum çoğunluğunu bu duruma düşürenlere kafa tutmaya,hesap sormaya kararlı insandır. Bu insan,çoğunluğun iktisadi ve siyasi özgürlüğünü ellerinde bulunduran kuvvetlerle savaşmayı göze almış insandır. "

BİR AYDINLANMA ÖNCÜSÜ: TEVFİK FİKRET...

Yazınımızın öncülerinden, çağdaş şiirimizin ilk önemli adlandıandır Tefvik Fikret. Zaman zaman gözden uzak tutulan bir yönü daha var ki Tefvik Fikret'in, bütün özelliklerinin de üstüne çıkar. Yazında ve düşün alanında akıl ve bilim bileşiminin şiire ilk dökücüsüdür Tefvik Fikret. Belki şiirsel yönü tartışılrsa da çağdaş uygarlık düşüncesindeki öncülüğü tartışılmaz.

15 Ağustos 1915'de yitirdiğimiz bu büyük insanın düşünceleri, hâlâ tazeliğini korumakta, ortak özlemlerimizi dillendirmekte. "Sis" şiiri, günümüzde yaşadıklarımızla uyuşmuyor mu? Günümüz Türkçesinden bir göz atalım şiire:

**"Ey kişiye dokunulmazlık ve özgürlüğe yakın
Bir soluk alma hakkı veren yasa efsanesi;
Ey gerçekleşmeyen söz, ey sonsuzca kesin yalan,
Ey mahkemelerden durmaksızın sürülen hak;
Ey kuruntuların saldırısıyla duyguları bitkin
Vicdanlara uzatılan gizli kulak;
Ey dinlenme korkusuyla kilitlenmiş ağızlar;
Ey ulusal çaba ki nefret edilmiş ve horlanmış;
Ey kılıç ve kalem, ey iki siyasal tutuklu;
Ey eğilmiş baş, ki akpak, ama iğrenç...."**

Tefvik Fikret'in bugün de bu çığlıklanna kim kulak tıkayabilir. Kuşkusuz onun şiirlerinde, sadece olumsuzluklara yükseltelen gür bir ses değil, kurtuluş içinde gidilmesi gereken yolu gösteren dersler vardır. "Sis" şiirinin ardında yazdığı "Rücu" (geriye dönüş) şiirinde birliğe, yükselmeye, çalışmaya mutluluğa koşmamızı öğütlerken, bu konuda adımları doğru atmanın, yolun kılmasının yürüyüşteki düzene bağlı olduğuna dikkat çeker.

Her yaşanan olumsuzluğun ardından güzelliklerin geleceği inancı vardır Fikret'te. Umutsuz, karamsar değildir asla. "Sabah Olursa" şiirinde her karanlığı boğan bir aydınlığın muştusunu verir. Evet, sabah olacaktır. Kıyamete dek sürmez gece. Sonunda bu mavi gök, güneşini gerer üstümüze. Ve seslenir:

**"Siz ey yarının uzayının küçük güneşleri,
Artık birer birer uyanın!
Ufukların sonsuzca bir özlemi var ışığa."
Aydınlanma... Yüzyılımızın işte emellerinin özü;
Silin bu bulutları, silkin korkunun gölgelerini,
Aydınlık içinde koşun şükredilecek bir kurtuluşa.
Umudumuz bu; ölürsek biz, yaşar mutlak
Vatan sizinle, şu zindan karanlığından uzak!"**

Bugün de yaşadığımız çelişkileri, "HALUK'UN AMENTÜSÜ" şiirinde o günden sezer, çıkış yollarını açar. Tüm dünyayı vatani, insanoğlunu ulusu kabul eder. Kör inançların cehenneme çevirdiği dünyayı aklın ve bilimin kılavuzluğunda insanların cennete çevireceğine inanır. Bugün de dünyamızı kana bulayan savaşlar, kırımlar, yıkımlar arasında tüm insanlığın kardeşliğini düş olarak görse de, bu düşe, yürekten inanır. Kânn şiddeti, şiddetin kanı beslediği çağımızda düşmanlıkların kanla sönemeyeceğini vurgular. En büyük sihirbaz olarak kabul ettiği aklın mucizeleri önünde, boş inançların egemenliğinin ancak bir saman alevi kadar parlayacağına inanır.

Tevfik Fikret, "PROMETE" şiirinde, karanlıklar içindeki hastalıklı vatanda kurtuluş ve aydınlanma için gerçek yolu gösterir:

**"Bir gün açarsa gözünü şu hasta vatan,
Ne varsa yüklen getir bilimin dört bucağından,
Gelecek günlerin meçhul elektrikçisi
Aydınlığa, bolluğa susamış halkın.
Uyuşukluğu yok eden ne varsa getir,
Yüreği, özü, kafayı besleyen,
Durma, onlara can ver, can!"**

Fikret, geleceğin aydınlık günlerinin özlemiyle uyarır, uyandırır, yöneltir, yönlendirir. Ama kendi adına tek bir beklentisi yoktur:

**"Ne bir bağış beklerim kimseden,
Ne kol dilenirim, ne kanat,
Kendi göklerimde kendi kendime uçar giderim.
Bana eğilmek, boyunduruktan bile ağır.
İşte böyle bir şairim ben,
Tepeden tırnağa özgür!"**

Tevfik Fikret, 1800'lü yıllardan 1915'e değin karanlığın içindeki bir deniz feneri gibi ışıtmış, uyandırmış; toplumsal aydınlanmanın öncülüğünü yapmıştır. Bu nedenle, her okunuşunda Fikret'ten öğrenilecek çok şeyler vardır. her şeyden önce de "Kıran da olsa kını sen, / Fakat eğilme sakın!" diyen bir aydın onuru.

15. ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE CAN BABAYA BİN SELAM!

Hazzın, özgürlüğün, yola gelmezliğin, devrimi şenlik olarak görmenin, arzuları patlatmanın, imgelemi zıplatmanın, sürreel şairi Can Yücel'i aramızdan ayrılışının 15. yıldönümünde saygıyla selâmlıyoruz.

Can Baba, küfürbazlığı, delibozukluğu, dili yarıp yarıp yeniden kurmasıyla Türk dilini candan yücelten, şair kimliğini de sallamayan çağdaş bir Shakespeare idi. Fındık kadar beyni olanlarla, edebiyatı öyle canlannın istedikleri gibi çekeştirebilecekleri bir oyuncak zannedenlerin hiç bir zaman anlamalarının mümkün olmadığı kocaman yürekli bir şair oldu hep.

HAYIR DUA

N'oluyoruz diye kabaca sordum,
Nârin Bey gelecekmiş, onu bekliyorlarmış...
Dört vatandaşımız dinelmiş demir kapının orda,
Allah bağışlasın dördü de al-nazik,
Bellerindeki emaneti yokluyorlar ikidebir...

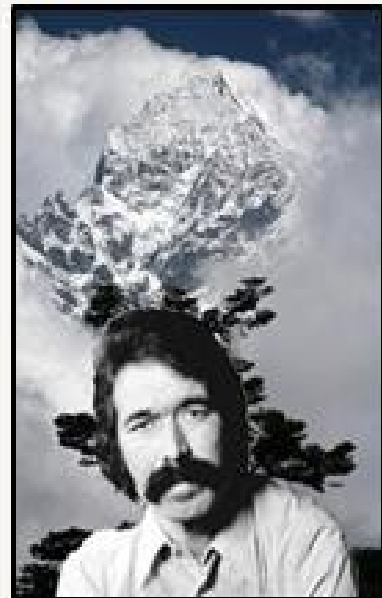
Debormanlar havlıyor,
Mersedesler gidiyor, Mercedesler geliyor.
Kapılar açılıp açılıp gümm kapanıyor,
Motorlar ısıtılıp mamuller soğutuluyor,
Devriye geziyor kartallar tepemizde,
Pike vaziyetler...
Bunca külfet, bunca zahmet
Canı tatlı bir muhteremin
Eceliyle ölmesi için...
Başka ne denir, Allah muaffak etsin!..

CAN YÜCEL

ABDÜLKADİR BULUT'UN ŞİİRLERİ TOROSLARDAN DÜNYAYA YANKILANIYOR HÂLÂ...

Lirik, lirik olduğu kadar da toplumsal duyarlıkları duyan ve duyumsatan Abdülkadir Bulut, 42 yıllık yaşamına karşın Türk Edebiyatında taklit edilemeyen önemli bir iz bıraktı.

Abdülkadir Bulut, bir Akdeniz çocuğu olup 1943 yılında Anamur'da, Dragon Çayı'nın kıyısındaki Akine köyünde doğdu. Çocukluğu ve ilk gençliği bu coğrafyada geçti. Torosların insanını, çiçeğini, ağacını, börtü böceğini yerelden evrensele uzanan bir çizgide kendi özgü bileşimi oluşturan; onun devrimci tavnı şiirle özgünlükten ödün vermeksizin buluşturan ve Torosların insanını coğrafyası, florası ve faunasıyla birlikte vermesiyle kısa süren yaşamında kolay kolay silinemeyecek bir iz bıraktı.

Her ne kadar Cemal Süreya, ona yaptığı "Kasabalı Lorca" yakıştırması üzerine sıkıca yapıştılsa da, "kasaba"nın sosyo ekonomik ve toplumbilimsel yapısını göz önünde tuttarsak, dağların, yaylaların, kırların yörük çocuğunun "kasaba"lılıkla hiçbir ilgisi olmadığını görürüz. "Kasaba" yerleşik yaşamı ve köylüleri her alanda sömüren mütegalibe yaşamını simgelemektedir. Kasaba bağnazdır. Kasabalılık kırsaldan kente geçiş aşamasıdır. Çoğunlukla üretmez, üreten köylünün alın teri üzerinden para kazanır.

Bu yapıyla Abdülkadir Bulut arasında hiçbir yakınlık yoktur. Tam tersine yazdığı şiirlerde kasabalı yaşamına dair iğnelemeler yapar: "Bir kalıp sabuna 45'lerde / Anaç bir tavuk veren / Anamur'un bayır köylüleri / Artık anlatmak sırası sizde / Beni elden duyalı beri / Selâmı sabahı kesseniz de" "Hey Akpınar pazarı / Eşrafın otlu koyağı / Elma erik sepetleri tekmelenen / Ve kelimeleri uzatarak konuşan Aşağı ve yukarı İğnebolu / Güzelim Ermenek köylüleri"

Abdülkadir Bulut, salt Lorca'yla anılamaz elbette. Kendisi gibi yaşama dair, şiire dair sağlam izler bırakmış Ritsos, Neruda ve benzeri devrimci dünya ozanlarıyla aynı dokudan, yürektendir.

Abdülkadir Bulut, devrimci tavrı ve hayata bakışıyla yüreğini halkına adayan, gönlü uçurum, alını sarp kayalık, korkusuz bir yiğitti. Ve 8 Ağustos 1985 tarihinde, yaşamının en verimli döneminde, trajik bir trafik kazasında onu yitirdiğimizde henüz 42 yaşındaydı. Zamansız ölümünü, yalnız ailesi, halkı ve yakın dostları için değil, bütün Akdeniz ve Türk edebiyatı için de acı bir kayıp sayıyor; ölümünün 28. yılında onu özlemle anıyoruz.

Suların şairi, sularla arkadaş Abdülkadir Bulut'u, sulara, derelere, çaylara kelepçe takma derindeki HESlere karşı verilen onurlu mücadelede bugün daha iyi, daha yoğun anlıyoruz, algılıyoruz artık.

Sen Tek Başına Değilsin

<i>Sen tek başına değilsin</i>	<i>Çok alışkın acılı yamın</i>
<i>Yağmurda koşan taylar gibi</i>	<i>Güneşte bozaran yavşanların</i>
<i>Ve topprağı iyi kavrayan</i>	<i>Islakhğına</i>
<i>Kökler kadar akranın var</i>	
<i>Omuzlarında hayat ve şiir</i>	<i>Ellesen yorgun bir buzağıyı</i>
<i>Alinterinden bir yürüyüş</i>	<i>Sırdaşın olur senin yiğidim</i>
	<i>Mapusane günlerinde görüşmecin</i>
<i>Sis örtse de alnını bazen</i>	<i>Çünkü adaşların da uğurlandı</i>
<i>Dalına göre konsa da kuşlar</i>	<i>Sen tek başına değilsin</i>
<i>Kalem seni ark alıyor boyna</i>	<i>Omuzlarında hayat ve şiir</i>
<i>Gülü saklayan yaprak</i>	<i>Alinterinden bir yürüyüş</i>
<i>Ve kızartan toz</i>	

Sen tek başına değilsin

Abdülkadir Bulut

BEKİR YILDIZ, ESERLERİYLE TOPLUMSAL HAYATIMIZA AYNA TUTMAYA DEVAM EDİYOR...

08 Ağustos 1998'de yitirdiğimiz Bekir Yıldız, öykümüze ve romanımıza getirdiği yeniliklerle edebiyatımızı zenginleştirdi; sosyalist gerçekçi öykünün silinmeye yüz tutan izini derinleştirdi ve insanla sanatı buluşturdu. Bu buluşma ile edebiyatımızda, insanlık trajedisini anlatmadaki ustalıklı var olan "Bekir Yıldız gerçeği" doğdu. Bu gerçeklikteki anlatım ustalığı; söz cambazlıkları ve sözcük oyunlarıyla metnin anlaşılmasız kılınmasından değil; aklın ve gönlün titremesini sağlayan bir estetik yoğunluktan ve insani sıcaklıktan kaynaklanmaktadır.

1933 yılında Urfa'da doğan Bekir Yıldız, 1970'li yıllarda art arda çıkardığı, Güneydoğu gerçekliğinin farklı yönlerine ışık tutan öykü kitaplarıyla edebiyatımızda önemli bir yer kazandı. 1980'den sonra kendi yaşamından yola çıkarak aile dramlarını işleyen roman ve öyküler yazdı. Almanya'da işçilik yaparken edindiği izlenimlerle Almanya'daki Türk işçilerinin sorunlarını irdeledi.

Kendi yaşam öyküsünden yola çıkarak yazdığı Halkalı Köle'deki gerçekçilik anlayışı kimi çevreleri rahatsız etti. Bu roman çerçevesinde uzun tartışmalar yapıldı. Öykü ve romanlarından bazıları senaryolaştırarak filme çekildi.

Yazar kimliğinin kazanılmasındaki özgünlük, öncülük, yaratıcılık, etkileyicilik, zamana karşı direniş gibi özelliklere sahip olan Bekir Yıldız yapıtları, edebiyatımızın kıvanç duyulacak yapıtları arasındadır. İnsan damarıyla, insani özle, insan duygularıyla, insanlar arası ilişkilerle, insanın doğayla ilişkileriyle, insanın makinelerle ilişkileriyle dolu olan ve kendi deyişiyle, "süte su katmayan" bir yazar olan Bekir Yıldız gerçekliği, edebiyatımızın dünden gelip yarına gitmekte olan serüveninde önemli bir buluşma noktasıdır. Yaratıcı ve öncü bir yazar olarak edebiyat halkasını doğru yakalamış olan O'nun bu halkayı yakalayışının gizi, kendi deyişiyle, "yaşantı, emek ve içtenlik"ten kaynaklanmaktadır. Edebiyatımızda Bekir Yıldız gerçeği, "Gerçekleri yoğurup dinamit haline getirmeye" çalışan bir yazarın, bu doğru yaklaşımının başansıdır. "Yeşermemiş umutların, yaşanmamış sevgilerin, verilmemiş hakların alacaklıları yanında olmak." kaygısıyla yazan bir yazarın edebiyatımıza kattıklarıdır.

8 Ağustos 1998'de yitirdiğimiz büyük yazar, roman, öykü, röportaj ve yazılarıyla birlikte 21 dev yapıtı bıraktı arkasında: Anılar Ordusu, Beyaz Türkü, Demir Bebek, Evlilik Şirketi, Harran, Kara Vagon(May Edebiyat Ödülü), Kör Güvercin, Mahşerin İnsanları, Ölümsüz Kavak, Reşo Ağa, Şahinler Vadisi, Kaçakçı Şahan (1971 Sait Faik Hikaye Ödülü), Ve Zalim Ve İnancı Ve Kerbela, Yargılayan Zaman İçinden Konuşmalar, Yazılar, Sahipsizler, Dünyadan Bir Atlı Geçti, Halkalı Köle, Yaman Göç, Aile Savaşları, Bozkır Gelini...

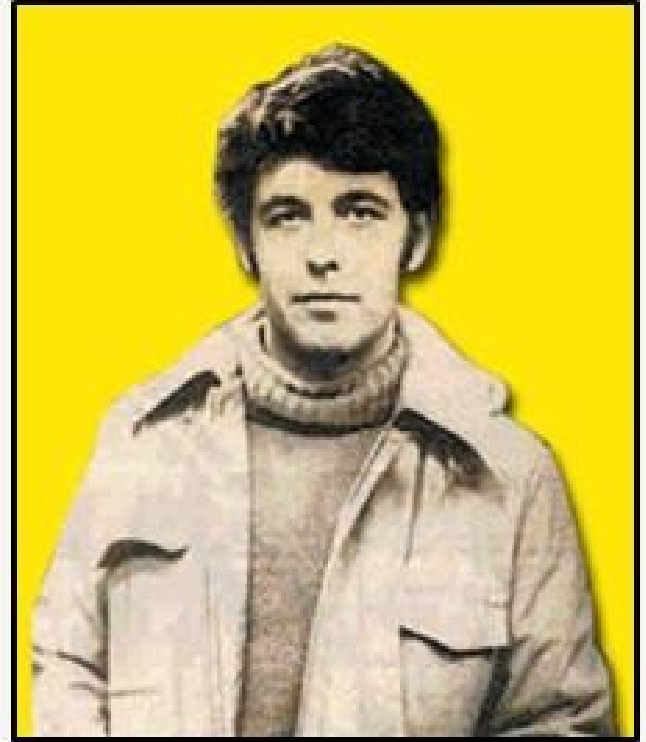
“He... Bize göz ışığı vermediler gevvatlar. Ömrümüz kapaksız tencerede pişmiş tuzsuz aş gibi tatsızdır avradım. Kadın dar bir pabuçtur, sıkınca atılır, emme, işin içine namussuzluk karışınca, atamazsın vumak düşer er kısmına. Seni ben bağışlasam baban, kardaşın sırada. Bakalım onlar bağışlar mı? Günlerden beri, şu bir göz dama tepilip kaldık. Oba kan ister benden.....”(Bedrana’dan)

HARUN ARKADAŞ, BİLİNCİMİZDE VE DİRENCİMİZDE YAŞIYOR!

68 Gençlik hareketinin en önemli gençlik önderlerinden Harun Karadeniz'i ölümünün 39 yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Harun Karadeniz'in, diğer 68'li gençlik önderlerinden önemli farkı, düşünsel ve kuramsal olarak kendini yetkinleştirmesidir. MDD'ciliği eleştirerek bu hareketin açılımı olan gruptan uzak durarak devrimci gençlik hareketi ve TİP içinde mücadelesini sürdürdü.

Devrimci mücadele içinde öncü sorumluluklar almasının yanı sıra düşünsel araştırma ve çalışmalarını da sürdürdü. Bu dönemde “Kapitalsiz Kapitalistler” ve “Eğitim Üretim İçindir” adlı iki önemli kitapçık yayınladı.

12 Mart faşizminin zindanlarında kansere yakalandı ama tedavisine izin verilmedi. Cezaevinden çıktıktan sonra kanserli hücre bedenine yayılmıştı. Yurt dışında tedavi olanağı doğdu ama bu sefer de pasaport vermediler. Pasaport verdiklerinde ise iş işten geçmişti artık.

Bu dönemde, ölümüne kadar 68 gençliğinin eylemlerini canlı tanıklığıyla anlatan “Olaylı Yıllar ve Gençlik” kitabını yazdı. Daha sonra da “Yaşamımdan Acı Dilimler” adlı otobiyografik kitabını yayınladı. 15 Ağustos 1975’de 33 yaşında aramızdan ayrıldı.

Anısı kavgamızda hep bizimle olacak!

***“inançsız yaşamak ölümden acı
kalmaz ki insanın öküzdən farkı
tersine çevirmek için bu çarkı
inancım uğruna ölmek isterim“***

HARUN KARADENİZ

KAPİTALİZMİN KATLETTİĞİ İKİ DİRENÇ ANITI: SACCO VE VANZETTİ

Amerikan kapitalizminin 22 Ağustos 1927'de idam ettiği iki yiğit işçi sınıfı militanı Sakko ile Vanzetti'yi Nazım'ın dizeleriyle saygıyla anıyoruz.

*“devrimin sıra neferiydi onlar,
devrimin namuslu neferi.
yanıyordu kanlarında şavkı italya
güneşlerinin
koşullar temiz esmer alınlarla hayatın sesine
dövüştüler yanında dövüşen kardeşlerinin
yeni dünyaya düştüler eski zulmün
pençesine!
yedi yıl ölümün karşısında gülerek durdular
elektrikli iskemleye*

*kadife bir koltukmuş gibi oturdular
yürekleri dört bin volta yedi dakika dayandı
yandı yürekleri
yedi dakika yandı
cani değildiler, kurban gittiler bir cinayete
kurban gittiler dolarların emrindeki adalete!
hayatlarında olmadırsa da kitlelerin rehberi,
ölümleriyle şaha kaldırdı kitleleri
bu iki ihtilal neferi!”*

DEVİRİMİN NAİF ŞAİRİ: ALEKSANDR BLOK

16 Kasım 1880 tarihinde St.Petersburg'da (Rusya) doğdu, 7 Ağustos 1921 tarihinde aynı kentte Petrograd'da (SSCB) yaşamını yitirdi. Akademik ve bohem bir çevrede büyüdü ve yaşadı. St.Petersburg Üniversitesinde önce hukuk sonra tarih ve felsefe öğrenimi gördü. Başta Fransa ve İtalya olmak üzere birçok kez Avrupa'yı gezdi. Skorbüt ve nevrasteni hastalığına yakalandı. Birinci Dünya Savaşı'nda cephe gerisinde görev aldı. Rus Devrimi'nden sonra devlet tiyatroları yönetmenliği, Petrograd Şairler Birliği başkanlığı, Zapiski Mechtatelei (Dreamers' Notes, Hayalperestlerin Tezkeresi) dergisinin editörlüğünü yaptı. Rus Sembolizminin önde gelen

temsilcilerindendir. İlk dönem şiirlerinde sık sık ondan bahsetti (Hoş Hanıma Şiirler). Yazarın sembolist şiirlerinin ilki 1903-1904 yıllarında yazdığı "Hoş Hanıma Şiirler" eseridir.

Devrim sırasında 1918 yılında ise Blok " İskitler" (Скифы), "On iki" (Двенадцать) şiirlerini ve "Devrim ve Aydınlar" (Революция и интеллигенция) gibi dünya görüşünü yansıtan makaleler yazdı. Ağustos 1921'de ekim devrim'inden 4 yıl sonra petrograd'da yaşamını yitirdi. Ardından dünyaya bıraktığı '**şair kargaşadan uyum yaratır**' savsözü doğrultusunda yazdığı şiirleri unutulmadı..

Blok, ince bir lirizme sahip, duyarlılığı her zaman uyanık olan ve kalbi çağının en küçük ürpertiyle birlikte çapan, bunalımları ve çelişkileri sonuna kadar yaşayan bir şairdi. On ikiler şiiri, biraz da devrimin özü olan güzellik tutkusunun türküsüydü.

Rus yazar ve şair Korneçekovski onun hakkında şunları söyler : "Blok, tüm şairler gibi eşsiz bir fenomendir. Onun şiiri, bir tür acının şiiridir. O, şiiri kağıt üzerine aktarmadan, bir acı olarak kafasında tasarlamıştır. Bazen yazacağı şiirleri sahip olduğu yetenek bile anlatmaya yetmez. O şiiri mutlaka yaratmak için tüm gücünü kullanır ve geçmişinde yaşadığı fırtınalı deneyimlerden yararlanır. Ama ne olursa olsun o, coşkulu bir şairdir. İşte o coşku, onun aynı zamanda şiiridir. Bu, yaşamın coşkusudur, evrenin coşkusu. Şair her zaman kendi insan türünün özelliklerini taşır. Ve onu asla yan yolda bırakmaz..."

Pasternak şöyle selamlar, ustası saydığı Blok'u: "Yapmacığı benimsemiş böyle bir dünyada, biri kalkıp da, içindeki edebiyat hevesinden değil, bir şeyler bildiği ve onları söylemek istediği için konuşursa, bir devrim etkisi yapar bu, hani bir kapı açılmış da yaşamın gürültüsü içeri dışarı girip çıkıyormuş gibi, hani adam kentte neler olup bittiğini anlatmıyor da kentin kendisi o adamın ağzından varlığını duyuruyor gibi olur. İşte Blok'la böyle oldu."

DURGUN YILLARDA GELMİŞ OLANLAR DÜNYAYA

*Durgun yıllarda gelmiş olanlar dünyaya
Anımsamazlar geçtikleri yolları;
Biz, Rusya'nın korkunç yıllarının çocukları -
Gücümüz yok hiçbir şeyi unutmaya.*

*Yakıp kavuran, kül eden yıllar !
Çılgınlığın mı, umudun mu kökü gizli sizde?
Savaş günlerinden, özgürlük günlerinden
Kanlı bir parıltı kaldı yüzlerde.*

*Uğultusu tehlike çanlarının
Dilsiz olmaya zorladı bizi.
Uğursuz bir boşluk kapladı
Bir zaman coşkuyla dolu yüreklerimizi.*

*Varsın, üstünde ölüm döşegimizin
Uçuşsun bir karga sürüsü, bağırışlarla -
Tanrım, seyretsınler âlemini senin
Kimler daha lâyıksa!*

Aleksandr BLOK
Çeviren : Ataol BEHRAMOĞLU

DEVİRİMİN VE İNSANLIĞIN BÜYÜK ŞAİRİ: SİLVA KABUDİKİYAN

Silva Kabudikyan, (d. 20 Ocak 1919, Erivan – ö. 25 Ağustos 2006, Erivan) Ermeni şair, yazar ve siyaset polemikçisi. Ermenistan'da şiirin en önemli temsilcilerinden birisidir.

20 Ocak 1919'da Erivan'da doğdu. Atalan Vanlı idi. İlk şiirini 14 yaşında yazdı. Erivan Devlet Üniversitesi Filoloji Fakültesi'ni bitirdikten sonra Moskova'da Rus Edebiyatı üzerine eğitim aldı. 1944 yılında yayımlanan İki Söylence adlı ilk şiir kitabını Günlerle Birlikte (1945), Zanku Kıyısında (1947), Bu Benim Ülkem (1949) adlı eserleri takip etti. Özkardeşlerim (1951) başlıklı şiir seçkisi Sovyetler Birliği Devlet Ödülü'ne değer görüldü. 1950'li yıllarda verdiği eserlerle, Gabudikyan sadece Ermenistan'

ın değil, Sovyetler Birliği şiirinin de en önemli temsilcilerinden birisi olarak kabul edildi. Açık Yürekli Söyleşi (1955), İyi yolculuklar (1957), Yol Ortasında Düşünceler (1961) bu dönemin başlıca yapıtlarıdır. Silva Gabudikyan aynı yıllarda çocuklar için de şiirler kaleme aldı.

1962 – 1963'de yaptığı Lübnan, Suriye, Mısır gezisinden sonra Kervanlar Hala Yürümekte (1964), 1973'de yaptığı Kanada ve Amerika gezilerinden sonra ise Ruhun ve Haritanın Renkleri ile Mozaik (1976) adlı kitaplarda yolculuk notlarını yayımladı. Gabudikyan her iki kitabında da anayurdundan ayrılmak zorunda kalan Ermenilerin ikinci vatanlarındaki zorluklarla dolu yaşamlarına ilişkin izlenimlerini anlattı.

Tanık olduğu her dönemin toplumsal hareketliliğini şiirlerinin yanı sıra meydanlarda da dile getiren Gabudikyan'ın söylevleri, makaleler ve yazı dizileri halinde okuyucuyla buluştu. Rus ve Sovyet şairlerin eserlerini Ermenice'ye kazandıran Gabudikyan'ın şiirleri de başta Rusya olmak üzere Ortadoğu ve Avrupa ülkelerinin dillerine çevrildi. Silva Gabudikyan şiirlerini toplumsal gerçekler ve aşk temaları üzerine kuruyor. Politik kimliğiyle ülkesinde her dönemde söz sahibi olan Gabudikyan, birçok onursal nişanın yanı sıra 'Halk Sanatçısı' ünvanına da sahip oldu. Nâzım Hikmet'le iyi arkadaş olan Gabudikyan, politik görüşleriyle ülkesinde her zaman söz sahibi olmuş bir şairdir.

Yıllar sonra "Van gölüne" diye yazdı bir şiirinde ve şöyle diyordu;

**yanıyor gözleri babamın, bakışı buğulu;
geride kalıyor Van gölü, ey keder küpü iç deniz,
babadan oğula yüreğimiz, dualarımız seninle şimdi.
sert, hoyrat bir vedayla koparıldığı vatanın
kıyısından, batıya doğru yüzünü çevrildiğinde babamın
duyduğu dehşet, huşu benim içimde yaşıyor şimdi.
bizi rahat bırakmayan acıların simgesi,
doldukça dolan keder küpü, ey Van gölü.**

FİLİSTİN'İN GÜRLEYEN SESİ MAHMUT DERVİŞ MAHMUT DERVİŞ HALKININ KAVGASINDA YAŞIYOR...

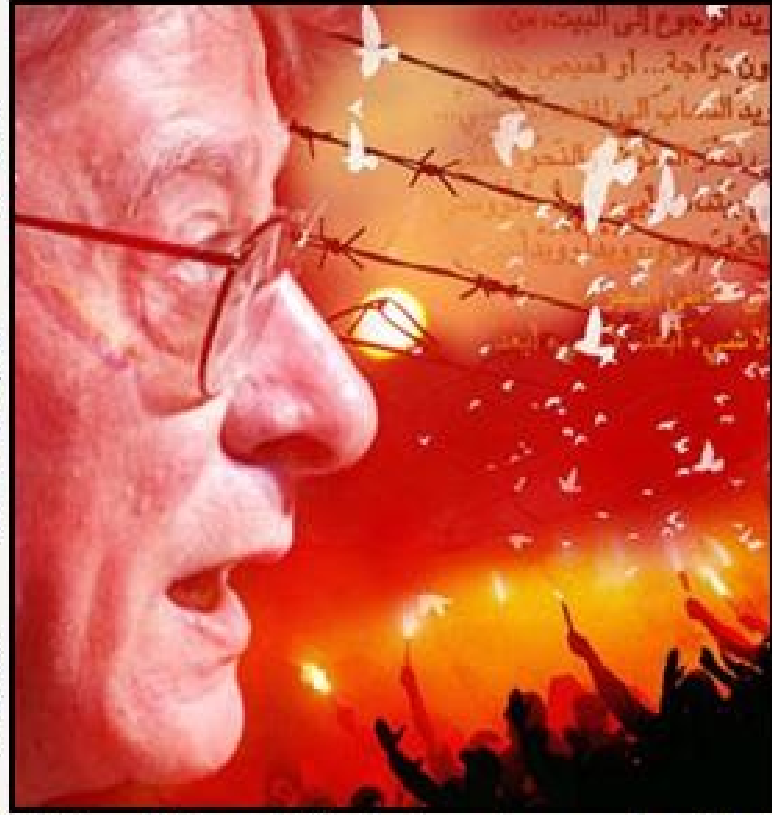
Filistin direnişinin en önemli şairlerinden olan Mahmud Derviş, 10 Ağustos 2008'de 67 yaşında şiirlerinin yankısını bırakarak aramızdan ayrılmıştı

Çocuk yaştayken ülkesini terk etmek zorunda kalan Derviş, ailesiyle birlikte Lübnan'da bir mülteci kampına yerleştirildi. Çocukluğundan başlamak üzere, sürülmüş olmanın acısını anlattığı şiirler yazdı. Köyü, bugün hâlâ İsrail toprakları içinde.

Mahmud Derviş'in şiirlerinde sosyalist çizgideki özgür Filistin kavgasının cepheden ve cephe arkasından sesleri ve duyarlıkları yer alır. Çocuk yaşta şiir yazmaya başlayan Mahmud

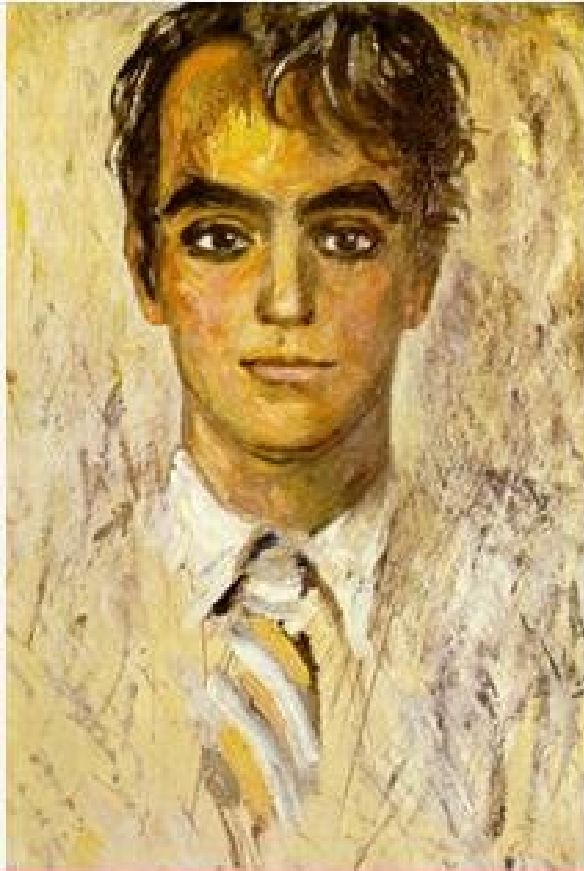
Derviş, ilk şiirlerini yayımladığı dönemde, El-Ard (Toprak) hareketinde de çalışmaya başladı. Çağdaş Filistin şiirinin önde gelen temsilcisi, El İttihad gazetesi ile El Cedid dergisinin yazı işleri müdürlüklerini yapmış, şiirleri ve yazıları nedeniyle bir kez İsrail ordusu tarafından tutuklanmış, 1970 yılında İsrail'den sürgün edilmiş, 2 yıl birçok Arap ülkesinde dolaşmıştı. Filistin Kurtuluş Örgütü'nde aktif olarak çalışan Derviş, şairliğinin yanı sıra mücadeleci kimliğini de hayatı boyunca bırakmadı. Filistin Kurtuluş Örgütü üyesi olan Derviş, dönemin Filistin lideri Yaser Arafat'ın İsrail'le yaptığı anlaşmayı protesto ederek 1993'te örgütten ayrıldı.

Şiirleri 20'den fazla dile çevrilen Filistinli şair, 2003 yılında uluslararası Nâzım Hikmet şiir ödülüne de layık görülmüştü. Şair, 1982 Eylül'ünde Sabra-Şatilla'da yaşananların ardından Beyrut Kasidesi'ni yazmış ve bu kaside ile 1984'te de dönemin Sovyetler Birliği'nde Lenin ödülünü almıştı.

***"Arap Ahmed, diren!
Kuşatma altında gezeceğiz
Ulaşınca dek kıyısına
Ekmeğin ve dalgaların.
Öleceğiz düşü uğruna
Bir yurdun
Ve bekleyen yaseminlerin."***

**"LORCA'YI VURURLARKEN İNSAN SOYUNUN
YÜREĞİNİ HEDEFLEMİŞLERDİ..."**

İspanyol ozan Federico Garcia Lorca'yı katletti.

Yalnızca onu mu? Üç yıl süren iç savaş boyunca dünyanın dört bir yanından İspanyol halkının faşizme karşı mücadelesini desteklemek için gelen C. Caudwell gibi devrimci aydınlar, anarşistleri, komünistleri ve Halk Cephesi saflarında çarpışan binlerce enternasyonalist militanı ve boyun eğmeyen İspanyol halklarını...

Lorca, halka boyun eğdirmek üzere seçilmiş bir simge isimdir yalnızca, halkın acılı yüreğinin susmak bilmez bir ozanı.

Asla unutmayacağız ve asla bağışlamayacağız!

GÖRSEL DÜZENLEME: A D N A N D U R M A Z

ATLININ TÜRKÜSÜ

Kurtuba
Uzakta tek başına

**Ay kocaman at kara
Torbamda zeytin kara
Billirim de yolları
Varamam Kurtuba'ya**

Ovadan geçtim yel geçtim
Ay kırmızı at kara
Ölüm gözler yolumu
Kurtuba surlarında

Yola baktım ama yol uzun
Ganim atım yaman atım
Etme eyleme ölüm
Varmadan Kurtuba'ya

Kurtuba
Uzakta tek başına

Federico Garcia LORCA

Sevinç
Melih Cavdar ANDAY - Sabahattin ERBOĞLU

İspanyol jüri, müzisyeni, şairi ve oyun yazarı Federico García Lorca 5 Haziran 1898'de Granada'daki bir ailede doğdu. 19 Ağustos 1936'da Granada'da vurulmuştu. Babası Granada'da toprak sahibi bir Lorca ailesine İspanyol halkını yakından tanıyan bir sanatçıydı. Düşüncesinde dinlemediği geleneksel İspanyol baladoları ve şerhine öyküler ve bir kısım şiirlerinin de sözleri yaygın olarak alınırdı. Bu kitleye yakın sanatçıların hislerine katılmaya önemli vesile olan Lorca, Federico García Lorca Granada'da doğmuştu. İspanyol gençleri yolları şerhine ve şerhinde diğer yazarlar ve şairler tarafından geçirdiği Del Sur del Corazón derken, bu Cien años de vida de Lorca

[illegible]

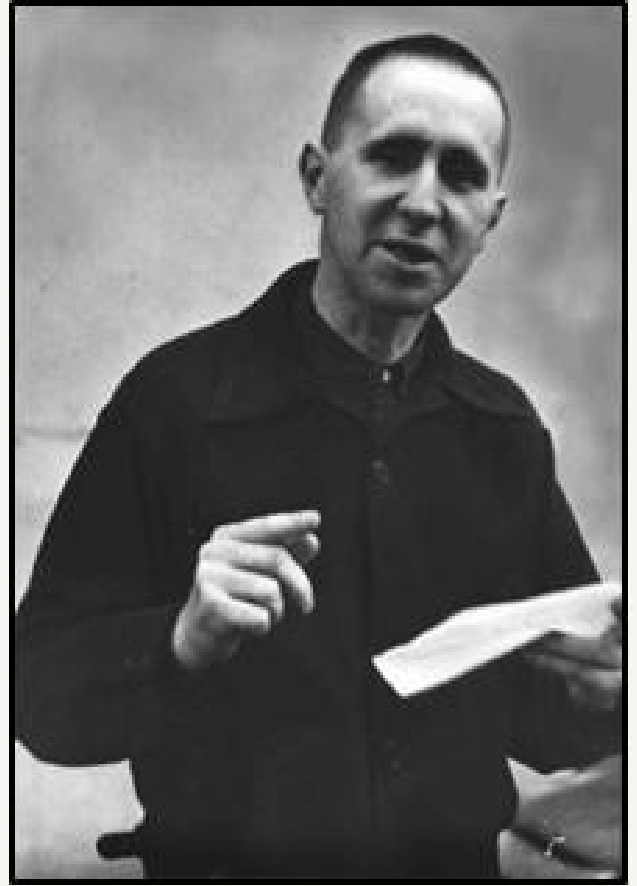
Chloridone admanthranat

FAŞİZMİN ÇIBAN BAŞLARINI PATLATAN ŞAİR: BERTOLT BRECHT

14 Ağustos 1956'da sonsuzluğa uğurladığımız Bertolt Brecht'i ölümünün 58. yıldönümünde bir kez daha anıyor, mücadelesini sürdürmeye devam ediyoruz.

Brecht, 1. ve 2. paylaşım savaşları, Hitler faşizminin vahşeti ile birlikte yaşadığı dönemde edebiyattan şiire, sinemadan tiyatroya kadar değişik alanlarda birçok eserler verdi. 50'yi aşkın oyun, yüzlerce şiir, film senaryoları, radyo oyunları... "Sanat üretimdir" diyordu. Yaklaşık otuz yıl boyunca kılı kırk yarararak, önüne çıkan birçok zorluğu devirerek, yaratıcılığın sınırlarını zorlayarak soluk soluğa geçen bir yaşam. Tiyatroda çığır açan "epik tiyatro"....

Diyalektiği sanatına uygulamak, Brecht'in epik tiyatrosunun çıkış noktasıdır. Sanatı sınıf savaşına hizmet etmeli, onun üreten bir parçası olmalı, düşündürmeli, kavratmalı, ateşlemeli...

seyirci, sınıf savaşımının aynasında kendini görür gibi izlemeleri tiyatroyu, şartlarını görebilmeli. Başka türlü de olabileceğinin kıvılcımları çakmalı beyrinde.

Brecht'in sınıf mücadelesine sanatsal cepheden sunduğu katkılar ve eserlerinde burjuvazinin çıbanbaşlarını delmesi, ölümünden sonra bile burjuvazinin ona yönelik saldırılarını sürdürmesine neden oldu.

Şurasını biliyoruz ki, Brecht'te temel olan, eserlerindeki devrimci öz, devrimci dönüştürücülüktür. Bugünün devrimci sanatçıların da Brecht'ten alacakları şey, bu olmalıdır.

KOMÜNİZME ÖVGÜ

*Akılcıdır o, anlar herkes. Kolaydır.
Sen sömürücü değilsin,
onu anlayabilirsin.
Senin için iyidir o. Sor ve ara onu.
Aptallar aptalca der ona.
Ve pislik içinde yüzerler.
Ona pis derler.
Sömürücüler onun suç
olduğunu söyler.*

*Fakat biz şunu biliriz,
O sonudur suçun,
O çılgınlık değil
sonudur çılgınlığın
O bilmece değil
Tersine çözümdür
O basittir.
Fakat güçtür gerçekleştirilmesi...*

BERTOLT BRECHT

DÖNECEKLERİ BEKLERKEN

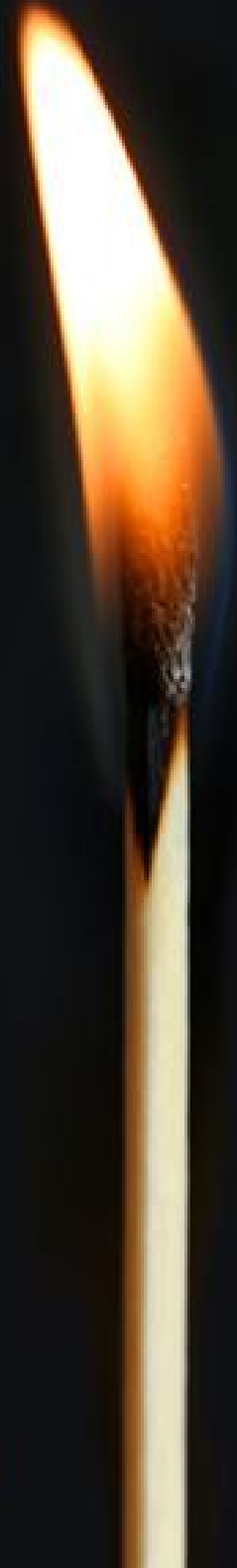
Bizimkilerin çadırları kurulmuş kumlar üstüne,
ben uyanığım yağmur uyanık,
Odiseus'un oğluyum ben, kuzeyden haber bekleyen,
Bir gemici çağırdı beni, gitmedim,
bağladım gemileri kalın halatlarla
çıktım tepesine bir dağın.

— Ey kaya,
babamın üstünde dua ettiği kaya,
satmam seni altın dökseler ö nümne,
bağrında hep sakla başkaldıram,
ey kaya!

Ayrılman burdan,
ayrılmam.
Bizimkilerin sesi yaracak rüzgân,
Kuş atacak sesler dorukları.
— Dönüyoruz,
bekle beni eşikte,
ey ana.
İşte onların umduğu çıkmadı.
Esti yel istediği gibi gemicinin.
Akıntı yenildi tekneye.
Dönüyoruz ana,
bize ne pişirdin?
Yağ küplerini yağma ettiler,
un torbalarını yağma.
Ot topla bize kırkardan,
karnımız aç.
Uğuldar adamları bizimkilerin kayalar gibi
demirden bir el altında.
Ben uyanığım, yağmur uyanık.
Boş yere gözler dururum ufku.

Kayanın üstünde kalacağım hep,
sarsılmadan,
dimdik,
kayanın üstünde.

MAHMUD DERVİŞ
ÇEVİREN: A. KADİR- A. TİMUÇİN

HAYKIRACAĞIM

Bana bir karış toprak kalana kadar,
bir tek zeytin ağacı kalana kadar,
bir tek portakal ağacı,
bir tek kuyu,
bir ufak koru kalana kadar,
anılar kalana kadar,
bir küçük kitaplık,
ölmüş dedemin resmi,
bir duvar kalana kadar,
arapça sözcükler, halk türküleri,
şiiirler, el yazmaları kalana kadar,
Antar Al Absi masalları,
bu gözler, bu kitaplar, bu eller
kalana kadar,
bir de bu soluk,
bendeki bu soluk...

Haykıracağım dünyanın suratına
özgür insanlar adına savaşı.
Doysun varsın utancın ekmeğiyle
alçak domuzlar,
güneşin düşmanları.
Solugum kesilene kadar
kalacak soluğum.
Ekmek olacak,
Silâh olacak,
Savaşan ellerde
soluğum

SAMİH EL KASIM

Çeviren: A. Kadir – A.Timuçin

ÇARMIHA GERİLMİŞ

Kardeşlerim benim!
Kardeşlerim benim!

Güller ve çiçeklerle, şekerlerle tatlılarla,
eksiksiz tüm aşkımla
bekliyorum.

Ben toprak, ben ay ışığı.
Ben çeşme, ben lâle, ben zeytin.

Susamış tarlalarla,
yollarla
ve bağlarla.

Ve yemyeşil binbir şiirle,
taşı yaprağa çeviren şiirlerle
bekliyorum.

Güller ve çiçeklerle, şekerlerle tatlılarla,
eksiksiz tüm aşkımla
bekliyorum.

Ve doğudan gelen
yelin esintisini
siper almış bir casus gibi
bekliyorum.

Belki de kim bilir,
bir gün haber gelir bize
kanatlarının kanatlarında.

Günün birinde belki de,
taşırır çığlıklarla
ırmaklarım.

Nefes al artık, nefes al,
kardeşlerim perperişan
kalbim delik deşik.
Nefes al haydi.

Ben,
çarmiha gerilmiş
Filistinli!

TEVFİK EL ZEYYAT

ÇEVİREN: A.KADİR-SÜLEYMAN SALOM

DÜNYA ŞAİRLERİNİN KISA ÖZGEÇMİŞLERİ:

MAHMUD DERVİŞ:

Filistinli şair. 1941-2008 Filistin kavga şairlerinin en büyüğü olarak nitelenir. Şiirlerinin büyük bir kısmını hapiste yazdı. Şiirleri otuz dile çevrildi, 1975 yılında Sovyet Yazarlar Birliği'nin verdiği Lotus Şiir Ödülünü kazandı.

SAMİH EL KASIM:

Dürzi bir aileden gelen Samih el-Kasım, 1939'da Zarkah'ta doğdu. Celile'de büyüdü. Öğretmenlik yaptı. Şiirleri yüzünden öğretmenlikten atıldı, birkaç kez tutuklandı. Uzun yıllar göz hapsinde tutuldu. Daha sonra Filistin üzerine şiir de dahil yirmiden fazla kitap yazdı. Şimdi Hayfa'da dergi yöneticiliğini sürdürmektedir. Canlı Arap ulusçuluğunu yansıtan tutkulu bir şair: Samih -Kâsım şüphesiz Filistin direnişinin en büyük sanatçılarından biridir.

TEVFİK EL ZEYYAT:

Filistin kavga şiirinin öncülerindendir. 1940 yılında doğdu. Halk şiir geleneklerinin benimsenmesi geliştirilmesi konusunda şairleri uyardı. Onun şiiri, halk şiir geleneğinin sesini ve anlatım biçimini sürdürür ve Filistin Arap söyleyişinin özelliklerini taşır. Politikayla çok yakından ilgili bir şairdir. Hristiyandır. Hikayeleri ve tiyatro eserleri de vardır. El Zeyyat birçok şiir kitabı yayımladı, bu kitaplar Suriye ve Lübnan'da da basıldı. 1958'de hapsedildi. Hapiste de şiir çalışmalarını sürdürdü.

Kaynak: Filistin Şiiri

A. Kadir-A.Timuçin-S.Salom

EMEĞİN SANATI E-DERGİ

Aylık Sosyalist Kültür/Sanat E-Dergisi

15.08.2014 Yıl: 8 Sayı: 159

Yayınlayan: Emegın Sanatı Kolektifi

© Dergide yayınlanan eserlerin her türlü hakkı

şair ve yazarlarına, görsel sanatçılara aittir.

Kaynak gösterilmesi koşuluyla alıntı yapılabilir.

Yayın, Tasarım, Düzenleme: Ali Ziya Çamur

Ön Kapak: Adnan Durmaz

Arka Kapak: Anonim

Not: e-dergimize yazıt göndermek isteyen

dostlar, emegin_sanati@mynet.comadresine gönderebilirler.

Facebook grup adresi:

<https://www.facebook.com/groups/emeginsanatidergisi/?ref=ts&fref=ts>

Twitter adresi: <http://twitter.com/emeginsanati>

Emegın Sanatı E-Kitaplığı: <http://issuu.com/emeginsanati>

Emegın Sanatı E-Dergisi: <http://issuu.com/emeginsanati-dergi>

ŞİİR SICAĞI

*Bizim sığamız Akdeniz sığağı camm
Yunus Emre sığağı
Pişirir ekmeğimizi yakmaz
Toprağımız
Halk toprağı kimseyi ekmeksiz bırakmaz*

*Sizin ateşiniz Moğol ateşi camm
Yakar ekmeğimizi pişirmez
Döşeginiz kuş tüyü olsa
Gözlerinize uylu girmez*

*Bizim yaylamız Karacaoğlan yaylası camm
Ördek boynuludur kızları
Ondördüne basmadan ay olur yıldızları
Eğer bana inanmazsan
Yolun Antakya'ya düştüğünde
Yolun Akdeniz'e düştüğünde
Dallarından salkım salkım aylar sarkan ağaca sor*

*Unutma camm
Bizim sığamız şiir sığağı camm
Yunus Emre sığağı
Pişirir Kerem'i yakmaz
Toprağımız halk toprağı
Kimseyi sevdasız bırakmaz*

ALİ YÜCE